VÍCETÉMATICKÉ INFORMACE

Ročník 2011

Souhrnná data – Regiony, města, obce

České Budějovice, srpen 2011

Kód publikace: 311364-11

Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Jihočeského kraje v roce 2010

(pracovní výtisk)

Zpracoval:	ČSÚ, oddělení regionálních analýz a informačních služeb České Budějovice
Vedoucí oddělení:	Ing. Jiří Kotek
Informační služby:	tel.: +420 386 817 440, e-mail:infoserviscb@czso.cz
Kontaktní zaměstnanec:	Ing. Irena Kovárnová, tel,: 386 718 690, e-mail: irena.kovarnova@czso.cz

Český statistický úřad, České Budějovice
2011

OBSAH

Úvod.....

Souhrn hlavních poznatků .....

1. Demografický vývoj.....

2. Sociální vývoj .....

3. Ekonomický vývoj .....

4. Životní prostředí.....

5. Mezikrajské srovnání .....

Tabulková příloha .....

1. Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů.....

2. Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj .....

3. Vybrané ukazatele podle okresů Jihočeského kraje .....

Reprodukce výňatků z tohoto materiálu lze pořizovat, pokud je uveden jejich zdroj, s výjimkou reprodukce pro komerční účely. Citace mohou být zveřejněny jen s uvedením zdroje „Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Jihočeského kraje v roce 2010“ a původu statistických dat v něm otištěných.

Ležatá čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.
Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.
Ležatý křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.
Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.
Zkratka „i.d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou platné k 31. 7. 2011. Zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

© Český statistický úřad, České Budějovice, 2011

Úvod

Předkládaný materiál je analytickým obrazem vybraných tendencí demografického, sociálního, ekonomického a environmentálního vývoje Jihočeského kraje v roce 2010, s návazností na vývoj v předchozích letech (zpravidla od roku 2005). Zahrnuje oblasti, kde můžeme vývoj kvantifikovat pomocí statistických ukazatelů, přičemž klademe důraz na jevy v kraji významné. V textu jsme se snažili postihnout dopady ekonomické recese v našem kraji a posoudit vývoj ve srovnání s ostatními kraji České republiky.

Vzhledem k systému postupného zpracování dat zatím nemáme k dispozici kompletní údaje za rok 2010. Proto můžeme v některých oblastech zpracovat hodnocení zatím pouze do roku 2009. Navíc v oblasti makroekonomiky (hrubý domácí produkt, hrubá přidaná hodnota, tvorba hrubého fixního kapitálu a navazující ukazatele) probíhá v současnosti rozsáhlá revize dat v celé časové řadě od roku 1995, a to jak na celostátní úrovni, tak na úrovni regionální. Její výsledky na regionální úrovni budou zveřejněny koncem měsíce listopadu letošního roku.

Aktuální údaje průběžně zveřejňujeme na internetu na adrese www.cbudejovice.czso.cz. Komplexní pohled na vývoj v kraji poskytuje Statistická ročenka Jihočeského kraje pravidelně vydávaná v průběhu měsíce prosince. Přehled vybraných ukazatelů o krátkodobém vývoji regionu nabízí Statistický bulletin, který vychází 95. den po skončení příslušného čtvrtletí.

Obdobné materiály byly zpracovány ve všech krajích České republiky, jednotně bylo připraveno mezikrajské srovnání. Také tabulková část má sjednocený obsah, aby byla uživatelům usnadněna možnost srovnání vývoje v jednotlivých krajích.

Souhrn hlavních poznatků

Demografický vývoj

- Hustota zalidnění je v průměru nejnižší mezi kraji ČR, významný je rozdíl mezi vnitrozemskou a příhraniční částí kraje.
- V rámci ČR je nadprůměrný podíl počtu malých obcí, ale zhruba dvě třetiny obyvatel kraje žijí ve městech; podíl městského obyvatelstva se však postupně snižuje vlivem pokračujícího procesu suburbanizace.
- Počet obyvatel rostl v roce 2010 díky téměř shodnému vlivu přirozeného a migračního přírůstku.
- Významně zeslábl vliv zahraniční migrace, takže stěhování mezi kraji bylo rozhodujícím prvkem přírůstku obyvatelstva stěhováním.
- Porodnost sice v roce 2010 opět mírně klesla, přesto počet narozených převyšoval nad počtem zemřelých.
- Pokračoval trend odkládání mateřství do pozdějšího věku.
- Zvyšoval se podíl dětí narozených mimo manželství.
- Úmrtnost v roce 2010 mírně poklesla, je již pátým rokem nižší než porodnost.
- Jihočeská populace stárne, čtvrtým rokem měla méně dětí do 15 let než seniorů ve věku 65 a více let.

Sociální vývoj

- V souvislosti s projevy hospodářské recese klesl počet ekonomicky aktivních, snížil se i podíl zaměstnaných na obyvatelstvu.
- Míra ekonomické aktivity obyvatelstva kraje klesla pod republikový průměr, míra zaměstnanosti je přes meziroční pokles stále nadprůměrná.
- Obecná míra nezaměstnanosti vzrostla v roce 2009 o dvě třetiny a v roce 2010 o další čtvrtinu, zvýšila se zejména u mužů.
- Ve druhém a třetím čtvrtletí 2010 již obecná míra nezaměstnanosti klesala, ale v závěru roku opět vzrostla.
- Rostla nerovnováha na trhu práce. Míra registrované nezaměstnanosti

koncem roku dosáhla dosud nejvyšší hodnoty; počet nezaměstnaných na jedno volné pracovní místo byl koncem roku rovněž dlouhodobě nejvyšší. V mezikrajovém srovnání má kraj pátou nejnižší míru registrované nezaměstnanosti.

- Nejnižší nezaměstnanost je stále v okrese České Budějovice a nejvyšší v okrese Český Krumlov, ale nezaměstnanost nejvíce vzrostla v okrese Tábor.
- Dlouhodobá nezaměstnanost v kraji je nejvyšší za 11 let, mezi kraji je přitom třetí nejnižší.
- Ekonomická recese vedla k snížení počtu zaměstnaných cizinců o pětinu.
- V roce 2009 mzdy spíše stagnovaly, medián mezd mužů dokonce klesl, v roce 2010 již mzdy mírně rostly; mezi kraji ČR byl medián mezd druhý nejnižší.
- Počet příjemců důchodů vzrostl vlivem rostoucího počtu starobních důchodců o pětinu; zvyšuje se podíl starobních důchodců, kteří odešli do předčasného důchodu (pětina celkového počtu starobních důchodců).

Ekonomický vývoj

- Projevy hospodářské recese na ekonomický vývoj v kraji můžeme pozorovat již v roce 2007, kdy došlo k zastavení růstu hrubého domácího produktu. Vzhledem ke struktuře hospodářství kraje naštěstí nebyly dopady recese v souhrnu tak hluboké jako v jiných krajích.
- Snížila se míra investování, do konce roku 2009 klesal i objem vývozu zboží (v roce 2010 došlo k oživení vývozu)
- Rok 2010 nebyl příliš úrodný, snížila se sklizeň základních plodin (kromě sena), pokračovalo snižování stavu prasat a skotu; naopak se zvyšoval stav ovcí
- Ve velkých průmyslových podnicích po třech letech (2006-2008) vysokých přírůstků došlo v roce 2009 k propadu tržeb, který se v roce 2010 zmírnil na pokles o 1,5 %
- Stavební práce na území kraje se v letech 2009 a 2010 snížily, zatímco v předcházejících letech jejich objem pravidelně rostl
- Snížil se počet dokončených a zejména zahájených bytů, rozestavěnost se po 14 letech zvyšování v roce 2010 dále snížila, významná část dokončených bytů se koncentruje do velkých měst a jejich okolí.
- V oblasti cestovního ruchu návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení meziročně nadále klesá, především vlivem návštěvníků z ČR, zatímco počet návštěvníků ze zahraničí se v roce 2010 zvýšil.

Životní prostředí

- Pětina území kraje se nachází v chráněných oblastech a od roku 2006 se téměř zdvojnásobila plocha ekologicky obdělávané půdy.
- Na kanalizaci s koncovou čistírnou odpadních vod je napojeno 80 % obyvatel.
- Mírně se mění druhová skladba lesů ve prospěch listnáčů.
- Znečištění ovzduší zůstává v kraji dlouhodobě výrazně podprůměrné, naproti tomu produkce odpadů je proti většině ostatních regionů vysoká. Ve struktuře komunálního odpadu roste podíl odděleně sbíraných složek.
- Zvyšují se výdaje na ochranu životního prostředí zejména do oblasti nakládání s odpady.

1. Demografický vývoj

Jihočeský kraj má nejnižší hustotu zalidnění v ČR.

Jihočeský kraj rozlohou 10 tis. km^2 představuje 13 % území České republiky, zatímco na obyvatelstvu ČR se podílí 6 %. Mezi kraji ČR má nejnižší hustotou zalidnění (necelých 64 obyvatel na km^2) a jeho dva okresy Prachatice a Český Krumlov mají vlivem historických a geomorfologických souvislost, nejnižší hustotu zalidnění mezi okresy České republiky (méně než 40 obyv./km^2). Od roku 1994 je v kraji 623 obcí (včetně vojenského újezdu). Rozdrobenost sídelní struktury dokládá existence 1 981 části obcí. V kraji se nachází zhruba desetina z celkového počtu obcí v republice. Výrazně nadprůměrný je počet malých obcí do 200 obyvatel. Ve vztahu k bydlícímu obyvatelstvu je rovněž silná skupina obcí od 200 do 500 obyvatel. V kraji je 53 měst (ve srovnání s rokem 2005 o 6 více), ve kterých žijí téměř dvě třetiny obyvatel kraje. Statut městyse má v kraji 20 obcí, ve kterých žije víc než 25 tis. obyvatel, to je 4 % obyvatel kraje.

Změny v sídelní struktuře vlivem vylidňování venkova a procesu suburbanizace

Stejně jako v celé ČR jsme i v Jihočeském kraji v posledních letech svědky procesu suburbanizace. Dochází ke stěhování obyvatel z měst nad 5 tis. obyvatel včetně okresních měst a krajského města do obcí v jejich zázemí s 500 až 5 tis. obyvateli (výjimku mezi okresními městy tvoří Strakonice, kde k úbytku obyvatel došlo až v roce 2010). Druhým fenoménem je vylidňování okrajových částí kraje, kde je málo pracovních příležitostí a špatná dopravní obslužnost.

1. **Změna počtu obyvatel v obcích mezi roky 2005 a 2010**

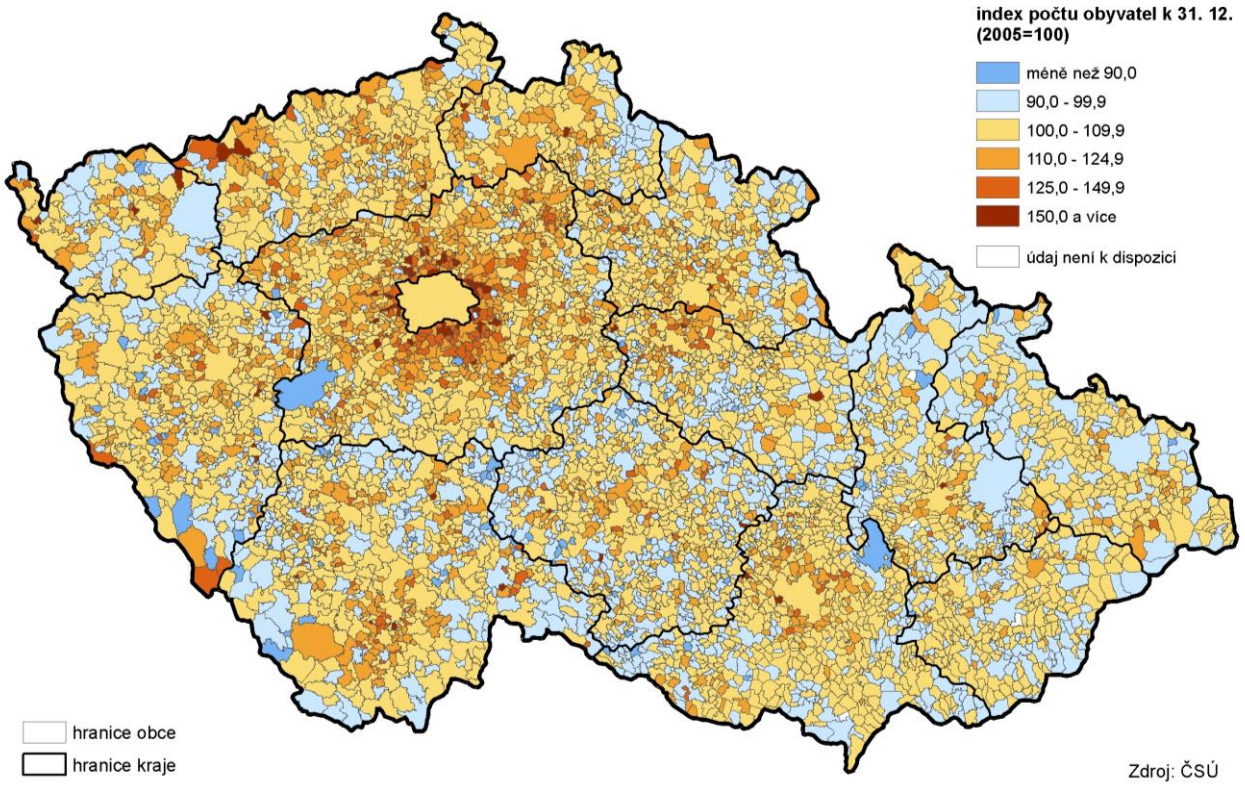

Počet obyvatel postupně zvyšuje,

K 31. 12. 2010 žilo v Jihočeském kraji 638 706 obyvatel, z toho 50,7 % tvořily ženy. Během roku 2010 se počet obyvatel kraje zvýšil o 0,2 %. To je sice nejnižší

přírůstek od roku 2005, ale znamená devátým rokem zvyšování počtu obyvatel na historicky nejvyšší stav od roku 1960 (v přepočtu na současnou územní strukturu).

…roste ve všech jihočeských okresech kromě prachatického.

Ve všech jihočeských okresech (s výjimkou Prachatic) se počet obyvatel od roku 2005 zvýšil, i když meziroční vývoj nebyl rovnoměrný. Největší nárůst zaznamenaly okresy České Budějovice a Strakonice (především díky migraci) a okres Český Krumlov (především vlivem přirozené měny).

2. Vývoj počtu obyvatel v okresech Jihočeského kraje

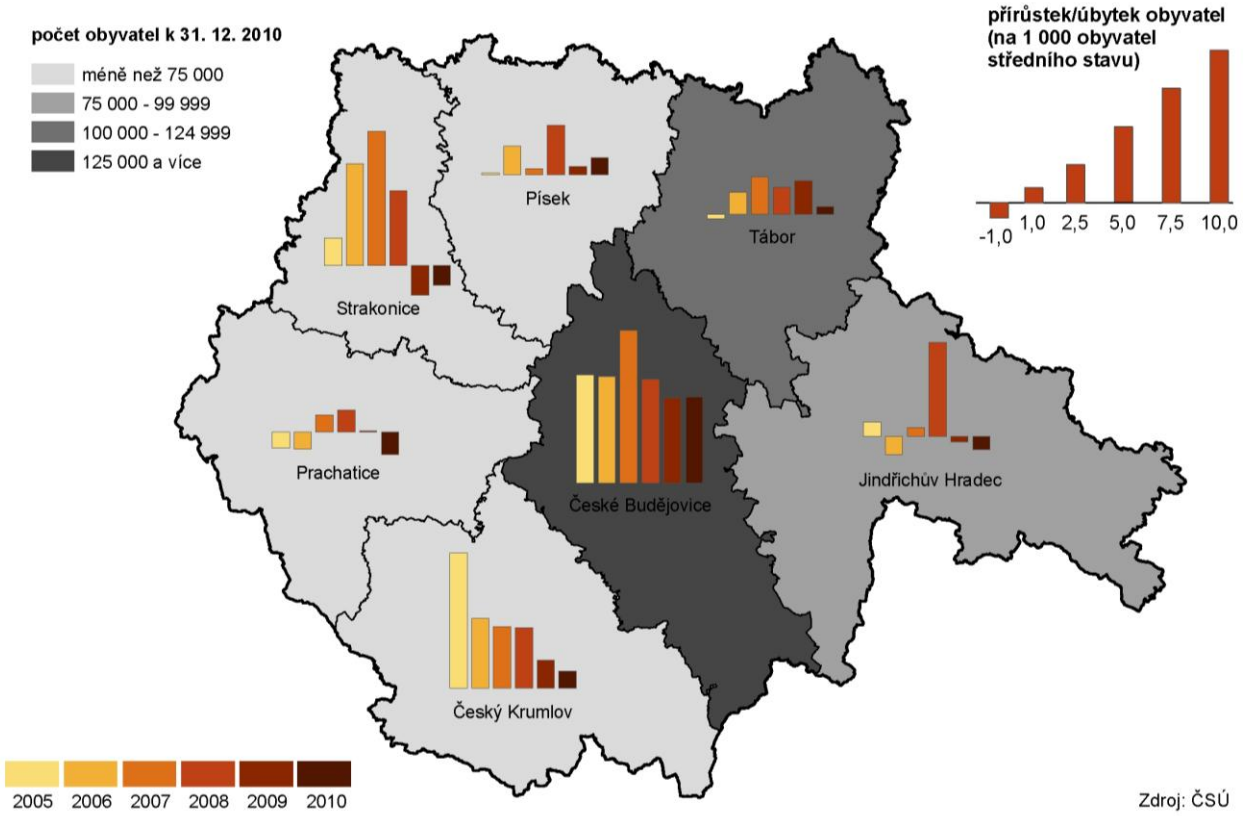

Hlavním zdrojem růstu počtu obyvatel kraje byla migrace

Zatímco v letech 2002 až 2008 byl přírůstek počtu obyvatel kraje zajištěn úplně (do roku 2005) nebo především migrací, tak v posledních dvou letech je situace odlišná. Vliv migrace se významně snížil a k celkovému přírůstku obyvatel přispěla srovnatelně s migrací i přirozená měna – poměr přirozené měny k migraci v roce 2009 činil 43 % ku 57 %, v roce 2010 je to již 49 % ku 51 %.

… a v posledních letech také přirozená měna.

Přirozená měna působí kladně na přírůstek obyvatel posledních pět let, kdy počty živě narozených dětí jsou vyšší než počty zemřelých. Předtím v letech 1994–2005 (vlivem poklesu porodnosti od počátku 90. let) se počet obyvatel kraje přirozenou měnou snižoval. K obratu tohoto demograficky nepříznivého poměru došlo v roce 2006. V roce 2010 převýšily počty narozených zemřelé o 517 osob.

Jen o málo větší než přirozený přírůstek byl v roce 2010 přírůstek migrací – 546 osob. V oblasti migrace pokračoval trend zaznamenaný již v roce 2009 – snižování salda migrace. V roce 2009 propadlo meziročně saldo migrace o dvě třetiny, v roce 2010 se snížilo o jednu čtvrtinu.

Graf 1 Pohyb obyvatel v Jihočeském kraji

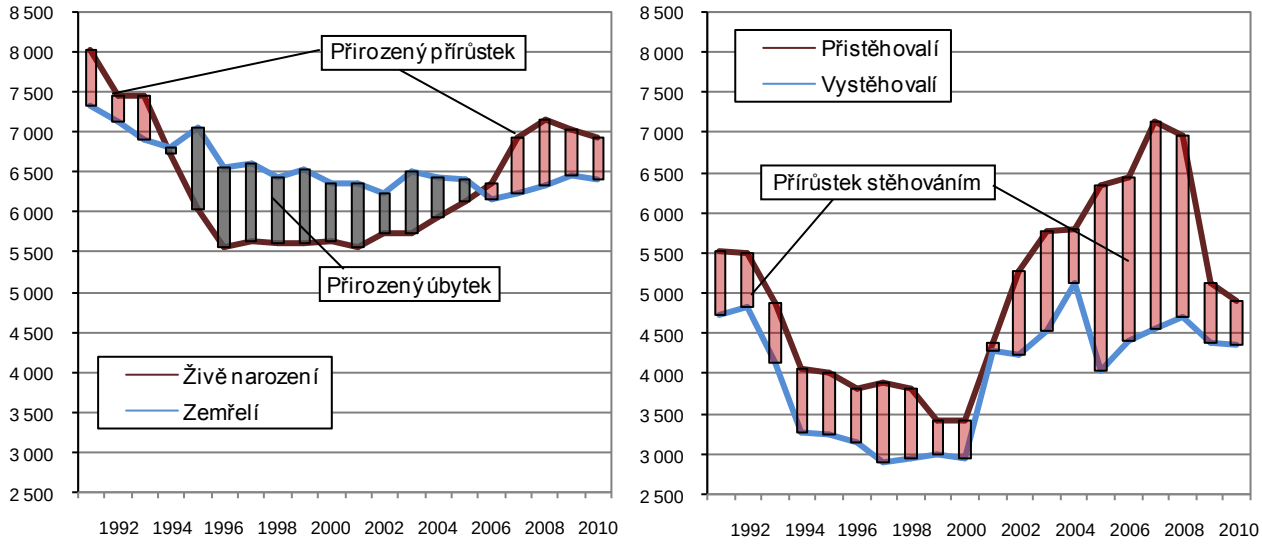

Saldo zahraniční migrace se dále propadá…

Na změny v migraci působila především zahraniční migrace. V souvislosti se zhoršující se ekonomickou situací a jejími dopady na trh práce došlo v posledních dvou letech v celé ČR k významnému poklesu kladného salda zahraniční migrace. V letech 2002-2008 byla hlavním a často i jediným zdrojem zvyšování populace prakticky ve všech krajích. V Jihočeském kraji kleslo aktivní saldo migrace se zahraničím z více než 2 tis. osob v roce 2008 na necelých 600 osob v roce 2009 a 113 osob v roce 2010.

…a poprvé od roku 2002 ho početně převýšilo vnitřní stěhování.

V roce 2010 tak na rozdíl od předchozích osmi let mělo v kraji v oblasti migrace rozhodující vliv stěhování mezi kraji ČR – počet obyvatel kraje se tím zvýšil o 433 osob, což je nejvíc od roku 2002. Jen pro doplnění: uvnitř kraje (mezi jihočeskými obcemi) se stejně jako v předešlých letech stěhovalo zhruba 11 tisíc osob, do změn v počtu obyvatel kraje se však nepromítá.

Graf 2 Migrace v Jihočeském kraji

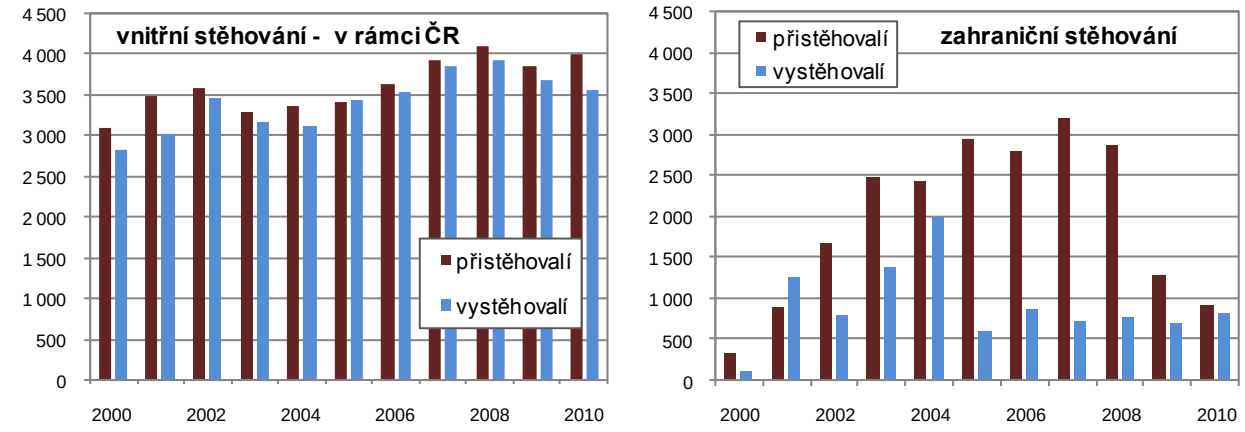

Cizinci se na obyvatelstvu kraje podílí 2,4 %.

V Jihočeském kraji se počet cizinců (bez azylantů) zvýšil za 5 let o 40 % na 15 tis. osob, přestože v letech 2009 a 2010 došlo ke snížení jejich počtu. Podílem cizinců 2,4 % na obyvatelstvu se kraj řadí mezi kraje s jejich nižším zastoupením (nejvyšší podíl cizinců má Praha - téměř 12 %). Pokud jde o národnostní složení cizinců je v kraji nejvíc Ukrajinců (30 % z cizinců), Slováků a Vietnamců (po 16-17 %).

Porodnost sice mírně klesá, ale zajišťuje kladný přirozený přírůstek.

V roce 2010 se v kraji živě narodilo 6 933 dětí, to představuje porodnost 10,9 ‰. Od roku 2008, kdy porodnost dosáhla svého vrcholu za posledních 15 let, teď již po dva roky mírně klesá. Ve srovnání s celorepublikovým průměrem je porodnost v kraji nižší (nejvyšší má Praha a Středočeský kraj). Téměř 46 % narozených bylo prvním dítětem matky, 39 % je druhým dítětem a 15 % třetím a dalším dítětem. Tato struktura narozených se v kraji v posledních letech téměř nemění.

Mateřství je odkládáno do pozdějšího věku.

Pokračuje trend odkládání mateřství do pozdějšího věku. Průměrný věk matky při narození dítěte byl v roce 2010 necelých 30 let. Matkám při narození prvního dítěte bylo v průměru 27,8 roku, přitom ještě v roce 1997 byly prvorodičky o 4 roky mladší. Ve srovnání s ČR (28,1 let) jsou prvorodičky v kraji mladší; nejvyšší věk mají ženy při narození prvního dítěte v Praze (30,2 roku) a nejnižší v Ústeckém kraji (26,7 roku).

Graf 3 Živě narozené děti podle rodinného stavu matky a podíl dětí narozených mimo manželství

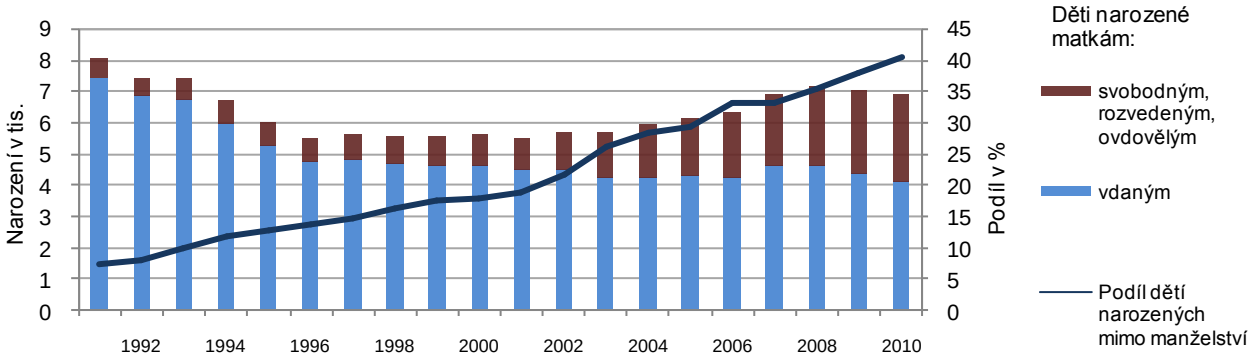

Podíl dětí narozených mimo manželství překročil 40 %.

V roce 2010 pokračoval dlouhodobý růst počtu (a podílu) dětí narozených mimo manželství[1]. V roce 2010 jejich podíl činil 40,4 % a byl zhruba shodný s průměrem ČR (40,3 %). Nejméně dětí narozených mimo manželství měl Zlínský kraj (32 %) naopak nejvíce Karlovarský kraj (59 %).

Graf 4 Porodnost a úmrtnost v Jihočeském kraji

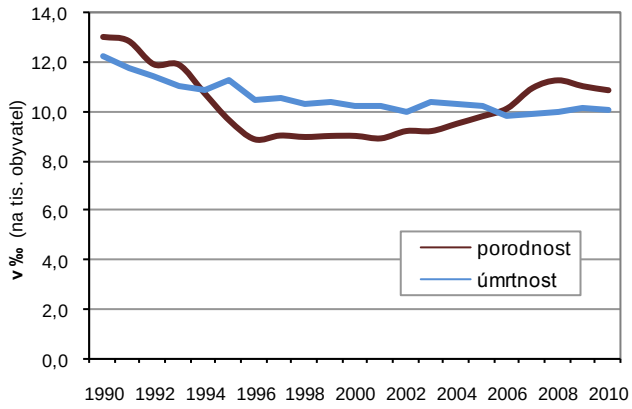

Graf 5 Kojenecká a novorozenecká úmrtnost v Jihočeském kraji

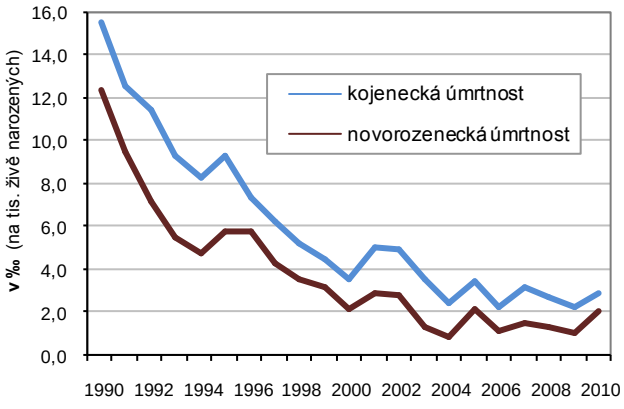

[1] Z dostupných údajů ovšem nelze zjistit, kolik z dětí narozených mimo manželství se skutečně narodilo svobodným matkám žijícím v domácnosti bez partnera a kolik jich žije v úplných rodinách bez uzavření sňatku.

Úmrtnost meziročně klesla a dlouhodobě si udržuje nízkou úroveň.

V roce 2010 zemřelo v kraji 6 416 osob. Nejčastější příčinou smrti byly nemoci oběhové soustavy, které způsobily plnou polovinu úmrtí. V pořadí druhé novotvary způsobily v roce 2010 téměř 27 % úmrtí. Na počtu zemřelých se 77 % podílely osoby v poproduktivním věku (36 % osoby ve věku 80-90 let, 25 % osoby ve věku 70-80 let), 22 % osoby v produktivním věku a 0,5 % děti. Úmrtnost v roce 2010 v přepočtu na tisíc obyvatel 10,1 ‰ byla meziročně nižší a z hlediska dlouhodobého vývoje pátá nejnižší za posledních 50 let.

Nejnižší úmrtnost je v okrese Český Krumlov, nejvyšší v okrese Písek.

Mezi jihočeskými okresy má dlouhodobě nejvyšší porodnost a nejnižší úmrtnost okres Český Krumlov, se kterým v posledních letech soupeří v porodnosti okres České Budějovice. Naopak nejméně příznivou porodnost a úmrtnost má po roce 2005 okres Písek, kde je vlivem věkové skladby, na rozdíl od ostatních jihočeských okresů saldo přirozené měny záporné i po roce 2005.

Graf 6 Porodnost a úmrtnost v Jihočeském kraji a jeho okresech

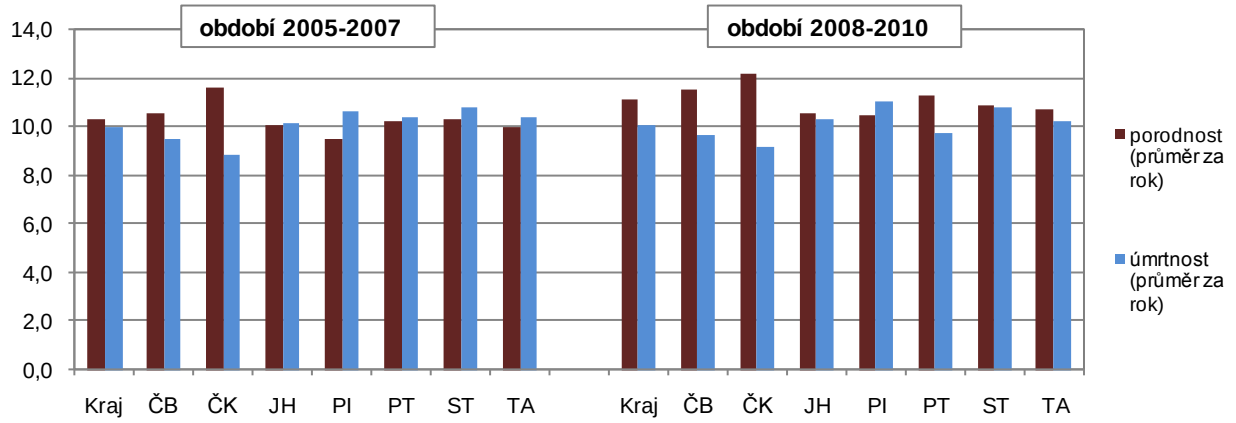

Novorozenecká i kojenecká úmrtnost v kraji meziročně vzrostla.

Kojenecká a novorozenecká úmrtnost, které mají dlouhodobě klesající trend, v kraji meziročně mírně vzrostly. V roce 2010 zemřelo 20 dětí do 1 roku, z toho bylo 14 novorozenců, což představuje kojeneckou úmrtnost 2,9 ‰ a novorozeneckou úmrtnost 2,0 ‰. Obě míry na rozdíl od předchozích sedmi let, kdy byly ve srovnání s ČR podprůměrné, převyšují v roce 2010 republikový průměr. Z výsledků jednoho roku však nelze vzhledem k uvedeným nízkým hodnotám usuzovat na obecný trend.

Pokračuje proces stárnutí jihočeské populace…

Stejně jako pro Českou republiku a její kraje (s výjimkou Prahy[2]) platí i pro náš kraj, že jeho populace stárne. Koncem roku 2010 průměrný věk obyvatel kraje činil 40,9 roku; průměrný věk žen činil 42,2 let, mužů 39,6 let. Průměrný věk obyvatel kraje je o málo vyšší než průměrný věk v celé ČR (ČR 40,8); Jihočešky jsou proti průměru ČR poněkud mladší (ČR 42,3), zatímco Jihočeši jsou starší (ČR 39,3). Za uplynulá dvě desetiletí se průměrný věk v kraji zvýšil téměř o 5 let. Stárnutí populace se odráží i v indexu stáří; ten vyjadřuje kolik osob ve věku 65 a více let připadá na 100 dětí do 15 let. V roce 2007 index stáří překročil hodnotu 100 a stále se zvyšuje. Koncem roku 2010 již na 100 dětí připadalo 107 osob ve věku 65 a více let (v celé ČR 108 osob). Pro muže dosahuje index stáří nižších hodnot - na 100 chlapců připadá necelých 86 mužů starších 65 let; v případě žen je situace opačná - na 100 děvčat připadá 129 žen nad 65 let.

[2] V Praze, která má nejstarší populaci z krajů, se poslední čtyři roky průměrný věk zvolna snižuje především vlivem migračních přírůstků mladšího obyvatelstva a to zejména z ciziny.

Graf 7 Věkové složení a průměrný věk obyvatel Jihočeského kraje

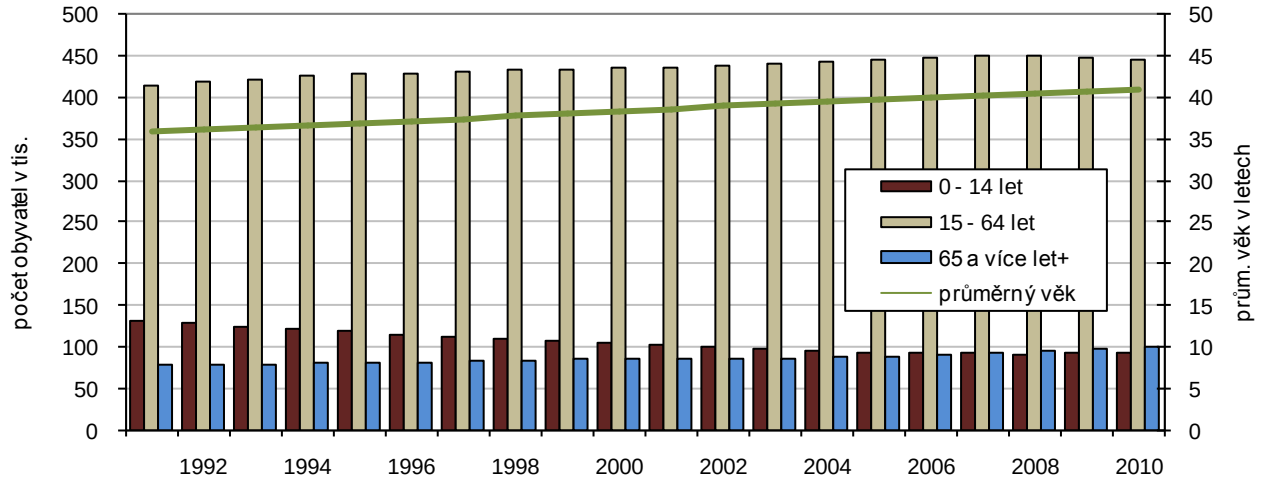

Z okresů je nejmladší Český Krumlov a nejstarší Tábor a Písek.

Okres Český Krumlov má v kraji nejnižší průměrný věk a v obyvatelstvu větší zastoupení dětí. V roce 2010 tam na 100 dětí připadalo 80 osob starších 65 let. Naproti tomu v nejstarších jihočeských okresech Tábor a Písek připadalo na 100 dětí 120 seniorů. Vlivem nepříznivé věkové skladby bylo v okrese Písek saldo přirozené měny obyvatel od roku 2005 každým rokem záporné.

Naděje dožití při narození se za 20 let zvýšila u mužů o 6 let, u žen o 4 roky.

Naděje dožití se zvyšuje. Pro muže narozené v roce 2010 představuje téměř 75 let (před 20 lety byla o 6 let nižší), pro ženy narozené v roce 2010 je 80,4 let (před 20 lety byla o 4 roky nižší). Tyto hodnoty odpovídají zhruba průměru ČR, z krajů mají nejvyšší naději dožití v Praze a nejnižší v Ústeckém kraji.

Sňatečnost stagnuje…

V roce 2010 bylo uzavřeno necelých 2 900 sňatků, to je o 20 více než v roce 2009. Sňatečnost 4,5 ‰ je za rokem 2009 historicky druhá nejnižší. Dlouhodobě má sňatečnost klesající trend s občasnými výkyvy (např. v roce 2007 vzrostl krátkodobě počet sňatků díky tzv. příznivé „konstelaci šťastných čísel“ - v sobotu 7. 7. 2007 bylo v kraji uzavřeno 8 % sňatků). V roce 2008 se počet sňatků vrátil na obvyklou úroveň – ke 3 tisícům a v posledních dvou letech klesl pod hranici 3 tisíc.

… rozvodovost mírně vzrostla.

Rozvodovost v roce 2010 mírně vzrostla na 2,9 rozvodů na tisíc obyvatel. Dlouhodobě, již od roku 1984, se pohybuje od 2,5 do 3,2 ‰ (tj. 1 500 až 2 tis. rozvodů za rok). V roce 2010 bylo rozvedeno celkem 1 863 manželství, z toho 44 % tvořily rozvody manželství delších než 15 let. Podle počtu dětí šlo nejčastěji o manželství bez nezletilých dětí (38 %), z jedné třetiny o manželství s jedním nezletilým a z jedné čtvrtiny o manželství se dvěma nezletilými dětmi.

Na rozdíl od předchozích let byla sňatečnost v kraji nepatrně vyšší než průměr ČR (4,4 ‰), rozvodovost byla shodná s průměrem.

Míra potratovosti stagnovala,

Míra potratovosti vyjádřená počtem potratů na tisíc obyvatel v posledních šesti letech v kraji stagnovala na nejnižších hodnotách od roku 1961 (3,6-3,7 ‰). Z dlouhodobého hlediska se výrazně snížila, když koncem 80. let minulého století převyšovala 12 ‰. Dříve také obvykle převyšovala průměr za ČR, ale od roku 2003 byla již každoročně ve srovnání s tímto průměrem nižší.

Snížení míry potratovosti bylo ovlivněno poklesem počtu umělých přerušení těhotenství. Počet ostatních potratů dlouhodobě pozvolna spíše roste vlivem

vyššího počtu rizikových těhotenství a v souvislosti s posunem těhotenství do vyššího věku.

Graf 8 Sňatečnost a rozvodovost v Jihočeském kraj

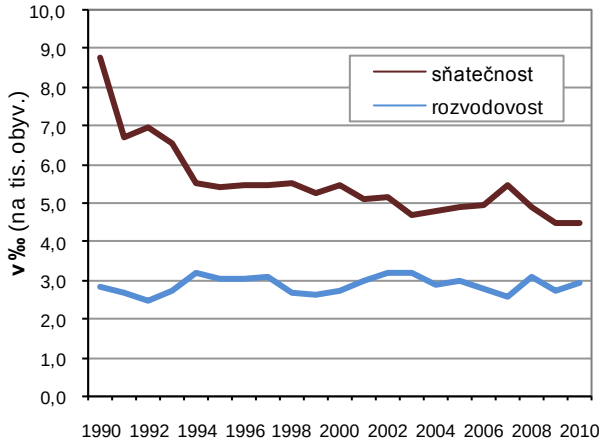

Graf 9 Počet potratů a potratovost v Jihočeském kraj

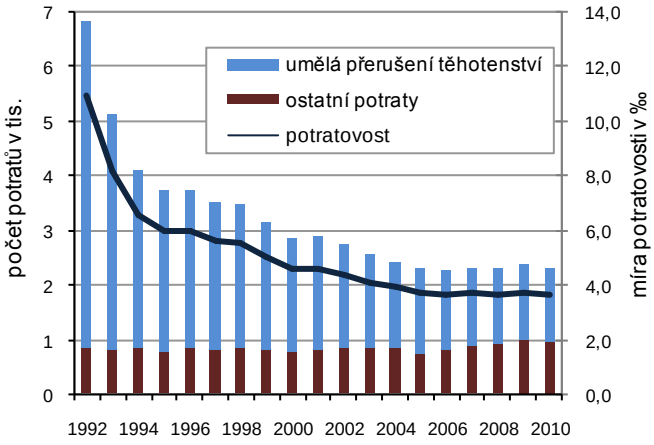

…index potratovosti byl druhý nejnižší od roku 1990.

Stejně jako v ČR připadalo v kraji v roce 2010 na tisíc narozených 334 potratů. V dlouhodobé časové řadě jde o druhý nejnižší index potratovosti od roku 1990. Potratem v současné době končí zhruba každé čtvrté těhotenství, zatímco počátkem 90. let to bylo téměř každé druhé těhotenství.

2. Sociální vývoj

Počet ekonomicky aktivních klesl, naproti tomu vzrostl počet neaktivních.

V Jihočeském kraji bylo v roce 2010 podle výsledků Výběrového šetření pracovních sil[3] 638 tis. obyvatel, z toho 14 % tvořily děti. Populace starší 15 let čítala necelých 546 tis. osob: 58 % připadalo na ekonomicky aktivní a 42 % na ekonomicky neaktivní, především starobní a invalidních důchodce. V dlouhodobém srovnání klesá počet dětí a naopak se zvyšuje počet obyvatel nad 15 let, zejména počet ekonomicky neaktivních – důchodců i ostatních (především žáků a studentů), zatímco počet ekonomicky aktivních kolísá. Ekonomická recese uplynulých dvou let se projevila v meziročním poklesu počtu ekonomicky aktivních v roce 2009 o 0,5 % a v roce 2010 o 1,5 %. Klesají přitom počty zaměstnaných (po oba roky o víc než 2 %) na jedné straně a na straně druhé rostou počty nezaměstnaných v řádech desítek procent (v roce 2009 o víc než 60% a v roce 2010 o dalších 20 %).

[3] Výběrové šetření pracovních sil (VŠPS) poskytuje údaje ve čtvrtletní periodicitě, v textu však uvádíme především roční průměry. VŠPS je organizováno od roku 1993, řídí se definicemi a doporučeními Mezinárodní organizace práce (ILO), respektuje definice a obsahovou náplň celoevropského šetření Labour Force Survey a jeho data jsou mezinárodně srovnatelná.

Graf 10 Obyvatelstvo starší 15 let podle ekonomického postavení a děti v Jihočeském kraji

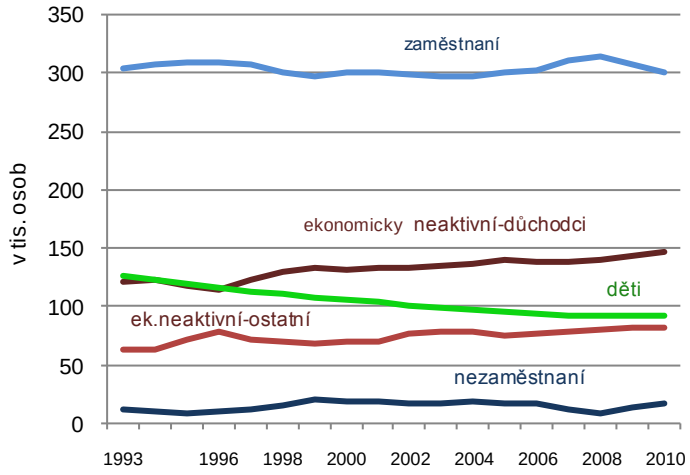

Graf 11 Obyvatelstvo starší 15 let v Jč. kraji v roce 2010 v tis. osob

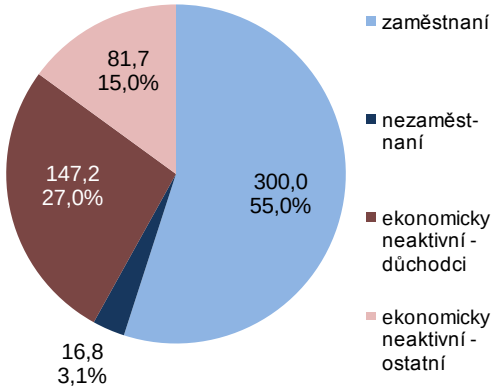

Míra ekonomické aktivity poprvé klesla pod průměr ČR,

Míra ekonomické aktivity[4] se dlouhodobě snižuje a její pokles v roce 2010 téměř o 1 procentní bod byl mezi kraji třetí nejhlubší. V dlouhodobé časové řadě dosáhla míra ekonomické aktivity v kraji maxima v roce 1994 – 63 %, pozvolným snižováním klesla v roce 2009 pod 59 % a v roce 2010 na 58 %. Míra ekonomické aktivity obyvatelstva kraje, která byla dosud nadprůměrná, klesla v roce 2010 pod celorepublikový průměr.

míra zaměstnanosti je dosud nadprůměrná, ale přiblížila se průměru ČR.

Míra zaměstnanosti[5] obyvatelstva kraje je po celé období vyšší než v průměru za ČR a vyvíjí se shodně s celorepublikovými tendencemi: kolísá, ale v dlouhodobém pohledu má klesající trend. V letech 2005-2008 se zvyšovala, od roku 2009 se snižuje. Protože v kraji je tento pokles strmější, přiblížila se v roce 2010 míra zaměstnanosti kraje průměru ČR na dosud nejmenší vzdálenost. V kraji bylo z populace starších 15 let zaměstnáno 55 %, v ČR 54,2 %.

Klesá především počet zaměstnaných do 30 let.

Počet obyvatel starších 15 let se od roku 2005 zvýšil celkově o necelá 3 %. Klesl přitom počet obyvatel ve věku 15-30 let o 10 % a obyvatel ve věku 45-60 let o 4 %, naopak vzrostl počet obyvatel v kategorii 30-45 let o 9 % a nad 60 let téměř o 17%. Jak se vyvíjí počet obyvatel v 15letých věkových skupinách podle ekonomické aktivity, ukazuje následující graf. Patrný je především pokles počtu obyvatel v kategorii 15-29 let mezi zaměstnanými a trvalý růst počtu ekonomicky neaktivních v kategorii nad 60 let, ale tyto skutečnosti vycházejí z vývoje počtu obyvatel. Souvisí však také se změnami v míře ekonomické aktivity podle věku.

[4] Míra ekonomické aktivity vyjadřuje podíl osob zaměstnaných a takových nezaměstnaných, kteří aktivně hledají práci a jsou schopni k nástupu do práce okamžitě nebo nejpozději do 14 dnů, na celkovém počtu obyvatel. Tento ukazatel se počítá pouze za osoby patnáctileté a starší.

[5] Míra zaměstnanosti je podíl zaměstnaných na populaci ve věku 15 let a více.

Graf 12 Obyvatelstvo Jihočeského kraje starší 15 let podle věku a ekonomické aktivity

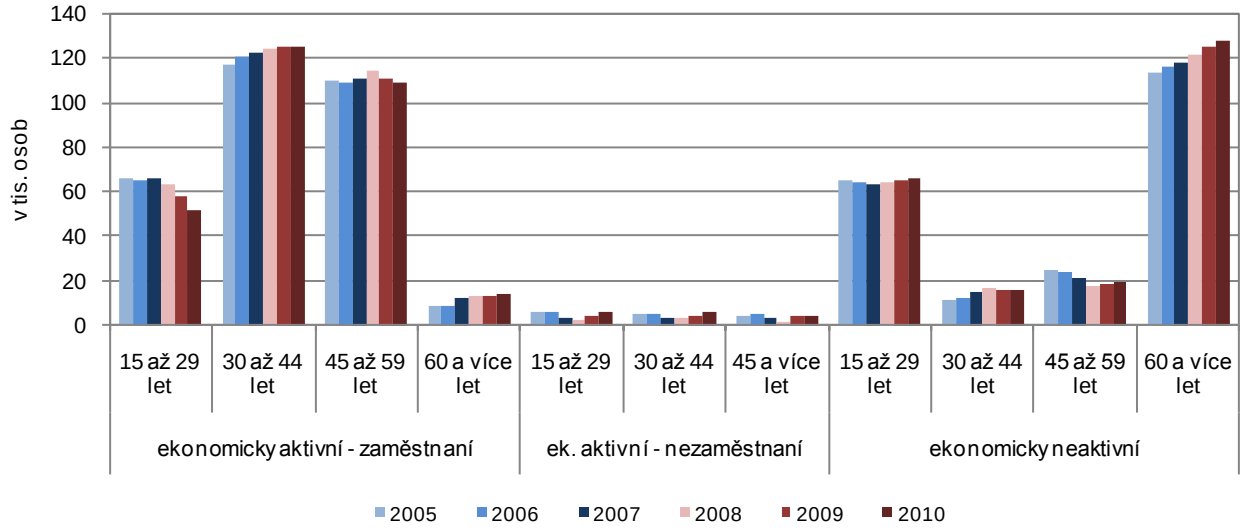

Nejvyšší míru ekonomické aktivity má obyvatelstvo ve věku 40-55 let, nejnižší mají okrajové věkové kategorie.

V kraji byl v roce 2010 zaznamenán meziroční pokles míry ekonomické aktivity ve všech pětiletých věkových skupinách (s výjimkou kategorie 35-39 let). Dlouhodobě, v souvislosti s prodlužujícím se věkem odchodu do důchodu, se v kategoriích 55-64 let projevuje trend zvyšování míry ekonomické aktivity, v roce 2010 však i v těchto skupinách ekonomická aktivita klesla. V nejmladších věkových skupinách míra ekonomické aktivity dlouhodobě klesá z důvodu prodlužující se přípravy na budoucí povolání. Nejvyšší míru ekonomické aktivity mají kategorie věku 40-55 let – nad 92 %. Nejnižší míru ekonomické aktivity mají okrajové skupiny – věk 15-19 let pod 10 % a 65 a více let pod 4 %.

Míra zaměstnanosti osob ve věku 20-64 let byla v roce 2010 mezi kraji čtvrtá nejvyšší.

Po vyloučení okrajových kategorií je v roce 2010 míra ekonomické aktivity obyvatelstva ve věku 20-64 let 75,6 % a již třetím rokem se v kraji snižuje. Zatímco v roce 2009 byla hodnotou 76,4 % mezi kraji čtvrtá nejvyšší, klesla v roce 2010 pod hodnotu průměru ČR a v pořadí krajů na sedmé místo. Míra zaměstnanosti osob ve věku 20-64 let je, i přes pokles v posledních dvou letech, stále nadprůměrná a v pořadí krajů klesla ze třetího místa na čtvrté.

Mezi zaměstnanými se v roce snížil podíl sekundárního sektoru, podíl zaměstnanců a podíl osob se středním vzděláním bez maturity.

Ve struktuře zaměstnaných podle sektorů klesá v letech 2009 a 2010 podíl sekundárního sektoru, naproti tomu roste podíl terciárního a v roce 2010 i podíl primárního sektoru. Růst vzdělanosti se promítá do rostoucího podílu osob s vysokoškolským vzděláním a středoškolským s maturitou. Především v posledních dvou letech byl zaznamenán hlubší pokles počtu zaměstnaných se středním vzděláním bez maturity. Pokud jde o vliv ekonomické recese na postavení v zaměstnání, snížil se zejména v roce 2010 podíl zaměstnanců a na druhou stranu se zvýšil podíl podnikatelů, pracujících na vlastní účet a zaměstnavatelů.

Graf 13 Zaměstnaní v Jihočeském kraji podle sektorů, vzdělání a postavení v zaměstnání

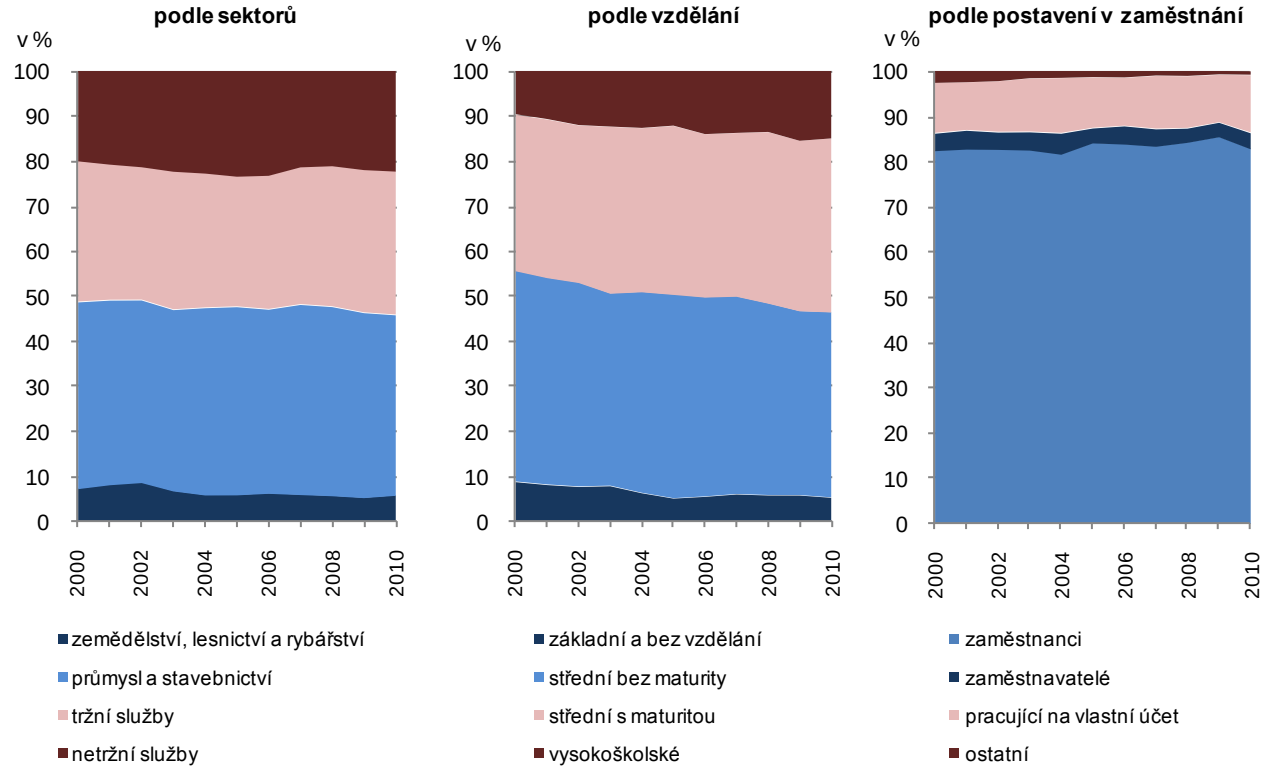

Počet nezaměstnaných se za dva roky zdvojnásobil, počet nezaměstnaných mužů je dokonce trojnásobný.

Od ekonomicky aktivních zaměstnaných přejděme k nezaměstnaným. V úvodu kapitoly jsme zmínili značný nárůst počtu nezaměstnaných proti roku 2008. V roce 2009 vzrostl počet nezaměstnaných o 5 tis. osob (+ 62 %) a v roce 2010 o další 3 tis. osob (+ 22 %) na téměř 17 tis. osob. Během dvou let se počet nezaměstnaných prakticky zdvojnásobil. Nárůst nezaměstnanosti se dotkl především mužů – jejich počet se za dva roky ztrojnásobil, zatímco počet nezaměstnaných žen vzrostl o necelých 40 %.

Graf 14 Obecná míra nezaměstnanosti v Jihočeském kraji a ČR

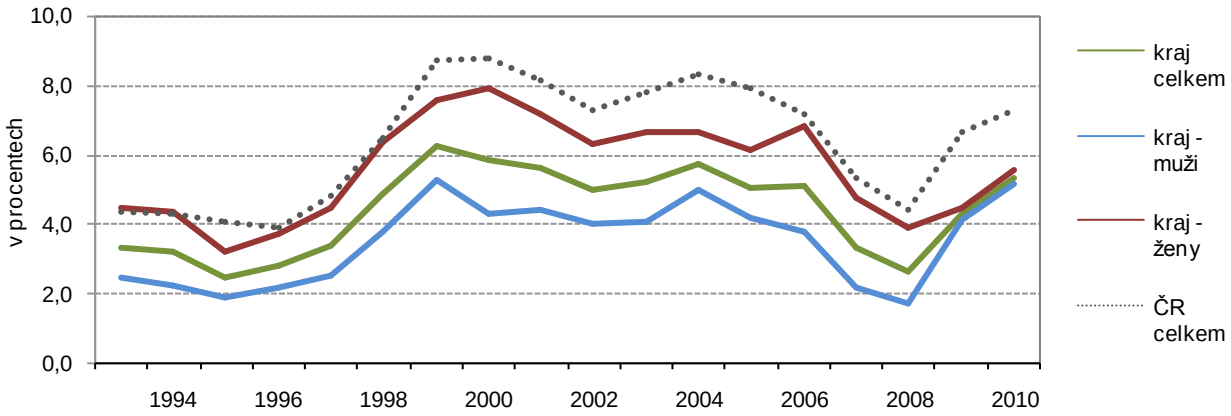

Obecná míra nezaměstnanosti vzrostla o čtvrtinu, za dva roky se zdvojnásobila,

Poté, kdy obecná míra nezaměstnanosti v roce 2008 klesla téměř na své historické minimum, se zvýšila meziročně v roce 2009 téměř o dvě třetiny a v roce 2010 o jednu čtvrtinu. Ve srovnání s rokem 2008 byla nezaměstnanost v roce 2010 dvojnásobná. Strmě vzrostla obecná míra nezaměstnanosti mužů (za dva roky na trojnásobek), zatímco obecná míra nezaměstnanosti žen rostla pomaleji (za dva

roky „jen“ o necelou polovinu), takže obě hodnoty se hodně přiblížily: obecná míra nezaměstnanosti mužů za rok 2010 činila 5,1 %, žen 5,5 % a celkem 5,3 %.

zvýšila se především nezaměstnanost mužů, je nejvyšší za posledních 10 let.

V časové řadě uplynulých 10 let je míra nezaměstnanosti mužů v roce 2010 nejvyšší, míra nezaměstnanosti žen je spíše podprůměrná. Ve srovnání s republikovým průměrem je obecná míra nezaměstnanosti v kraji v roce 2010 zhruba o čtvrtinu nižší, když v minulých deseti letech byla nižší spíše o třetinu.

Ve druhém a třetím čtvrtletí 2010 míra nezaměstnanosti klesala.

Z pohledu čtvrtletních hodnot se obecná míra nezaměstnanosti zvyšovala od 3. čtvrtletí 2008 do 1. čtvrtletí 2010 (na 5,9 %), ve 2. a 3. čtvrtletí 2010 již mírně klesala, ale závěrem roku již opět rostla. Podobně se vyvíjela i míra nezaměstnanosti v ČR, maxima 8,0 % dosáhla v 1. čtvrtletí 2010 a od té doby, tedy i ve 4. čtvrtletí, se snižuje.

Nezaměstnanost (z údajů MPSV): Počty žadatelů se meziročně zvyšují od prosince 2008 do srpna 2010 a v prosinci 2010

Obdobný vývoj nezaměstnanosti potvrzují rovněž údaje z Ministerstva práce a sociálních věcí. Růst počtu uchazečů[6] o práci, který v kraji započal v prosinci 2008, pokračoval prudkým meziročním nárůstem v první polovině roku 2009; od dubna 2009 do ledna 2010 byly počty uchazečů vyšší v meziročním srovnání o 50-75 %. Meziroční růst počtu nezaměstnaných pokračoval i v únoru-srpnu 2010, přírůstky nezaměstnaných se však již zmenšují. Po 21 měsících, kdy počty uchazečů o práci meziročně rostly, byl v září-listopadu 2010 zaznamenán meziroční pokles počtu nezaměstnaných, v prosinci 2010 však opět nezaměstnanost meziročně vzrostla.

Graf 15 Meziroční změny v počtech uchazečů o zaměstnání v Jihočeském kraji

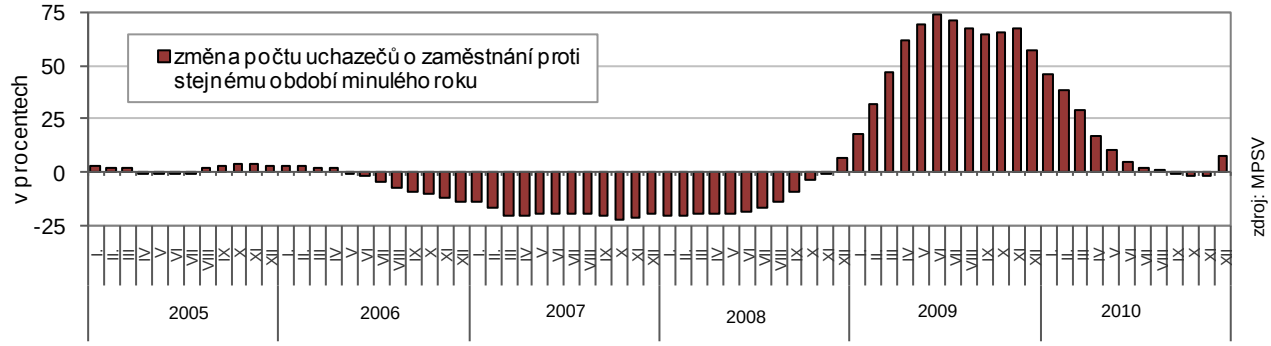

Mezi žadateli o práci vzrostl zejména počet vyučených a středoškoláků bez maturity

K 31. 12. 2010 bylo na úřadech práce v kraji registrováno téměř 30 tis. uchazečů o zaměstnání, což je proti konci roku 2009 o 2 tis. uchazečů více. Podle vzdělání jsou nejpočetnější skupinou žadatelů o práci středoškoláci bez maturity a vyučení (47 %), kterých přibývalo mezi nezaměstnanými nejvíce. Naopak se ve srovnání s koncem roku 2009 mezi nezaměstnanými snížil počet i podíl vysokoškoláků. Z hlediska klasifikace zaměstnání se zvyšoval podíl manuálních kvalifikovaných pracovníků – tvoří třetinu ze žadatelů, a naopak se mírně snižuje zastoupení nekvalifikovaných manuálních pracovníků

Podíl dosažitelných uchazečů je nejvyšší.

Koncem roku 2010 činil podíl dosažitelných uchazečů, tj. těch, kteří mohli bezprostředně po nabídce vhodného pracovního místa nastoupit do pracovního poměru, 96,6 %, stejně jako koncem roku 2009. Dosahuje tak nejvyšší hodnoty od roku 2004, kdy byl poprvé sledován.

[6] Vývoj počtu uchazečů o práci je vzhledem k cyklickému vývoji nezaměstnanosti v průběhu roku hodnocen na základě meziročních změn.

S nárokem na podporu je téměř 12 tis. osob.

K 31. 12. 2010 mělo nárok na podporu v nezaměstnanosti téměř 12 tis. uchazečů o zaměstnání. Meziročně se počet uchazečů s nárokem na podporu zvýšil v souvislosti s nárůstem nezaměstnanosti již koncem roku 2008 o 20 %, koncem roku 2009 dále o třetinu na 11,5 tis. osob, v roce 2010 již byla dynamika růstu nižší - necelá 3 %. Koncem roku 2010 mělo nárok na podporu v nezaměstnanosti 40 % uchazečů o zaměstnání, to je nižší podíl než předchozí dva roky. Řada zejména dlouhodobě nezaměstnaných však již podporu vyčerpala a v rámci sociální sítě musela přejít do jiné kategorie. Výše průměrné měsíční podpory v nezaměstnanosti stagnuje na necelých 5,8 tis. Kč.

Stejně jako v roce 2009 i v roce 2010 je koncem roku mezi žadateli víc mužů než žen.

Stejně jako v prosinci 2009 i v prosinci 2010 převažují mezi žadateli o práci muži. V rámci genderové struktury nezaměstnanosti mají muži trvale určující roli. V dlouhodobém pohledu sice převažovaly vždy ženy, ale jejich podíl se měnil v závislosti na změnách počtu nezaměstnaných mužů, u kterých významně působí vliv sezonnosti v některých odvětvích. Zatímco v lednu až březnu býval podíl nezaměstnaných žen nižší – 52 %, v dalších měsících se zvyšoval až nad 57 % ve 3. čtvrtletí roku, pak zase klesal. V roce 2009 poprvé klesl podíl žen pod 50 %, a to hned ve třech měsících - v únoru, březnu a prosinci, v roce 2010 to již bylo v pěti měsících – v lednu až dubnu a v prosinci.

Graf 16 Uchazeči o zaměstnání a volná pracovní místa v Jihočeském kraji
(stav ke konci jednotlivých měsíců)

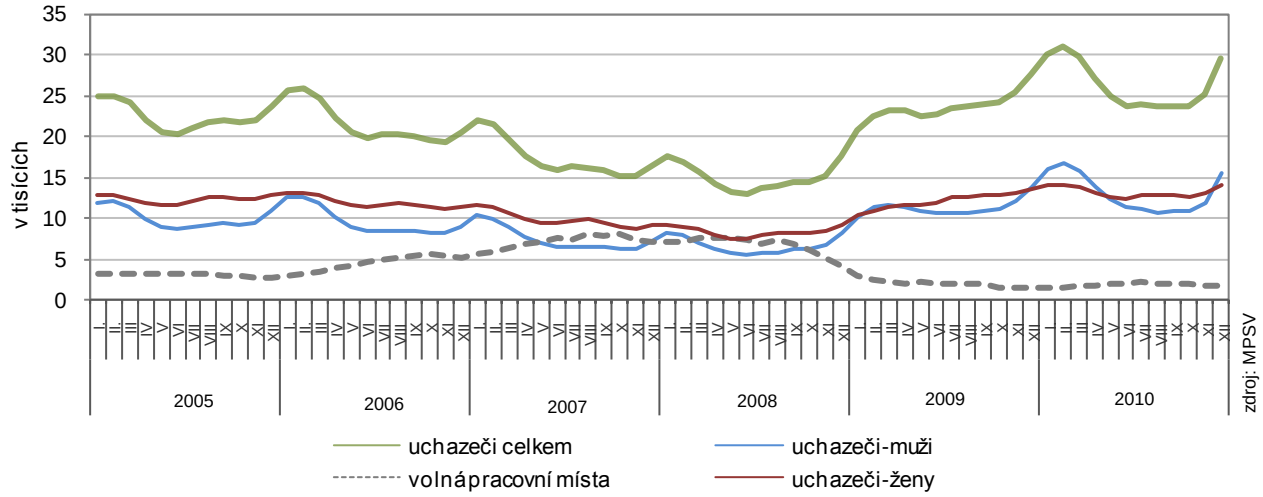

V roce 2010 došlo k obnovení cyklického vývoje počtu žadatelů.

Z grafu je zřejmé, že v roce 2010 byl obnoven cyklický vývoj počtu žadatelů o práci. Ten je dobře zřetelný zejména u mužů, kde se jedná především o výkyv na přelomu roku. Rozdíly v ženské nezaměstnanosti během roku jsou mělčí, i když i v případě žen se počet žadatelek zvyšuje na přelomu roku a pak také v prázdninových měsících, po ukončení školního roku.

Nabídka volných pracovních míst je velmi nízká.

Koncem roku 2008 došlo spolu s rostoucím počtem uchazečů o zaměstnání na poptávkové straně trhu práce k poklesu počtu volných pracovních míst. Zatímco v roce 2008 bylo v průměru v nabídce 6,6 tis. volných pracovních míst, v roce 2009 byla průměrná nabídka 2 tis. míst a v roce 2010 necelých 1,9 tis. míst.

Míra registrované nezaměstnanosti je historicky nejvyšší,…

Míra registrované nezaměstnanosti se počátkem roku 2010 – v lednu až březnu, pohybovala nad 8 %, což je dosud nejvyšší míra registrované nezaměstnanosti zjištěná v Jihočeském kraji, poté klesla a v závěru roku se opět zvýšila, v prosinci na 8,5 %.

… stále se však udržuje pod úrovní ČR.

V mezikrajovém srovnání měl kraj v průběhu první poloviny roku 2010 třetí nejnižší míru nezaměstnanosti a ve druhé polovině roku byla jeho nezaměstnanost dokonce druhá nejnižší. Až závěrem roku si vlivem růstu nezaměstnanosti pohoršil na páté místo mezi kraji.

Graf 17 Míra registrované nezaměstnanosti v Jihočeském kraji a v ČR

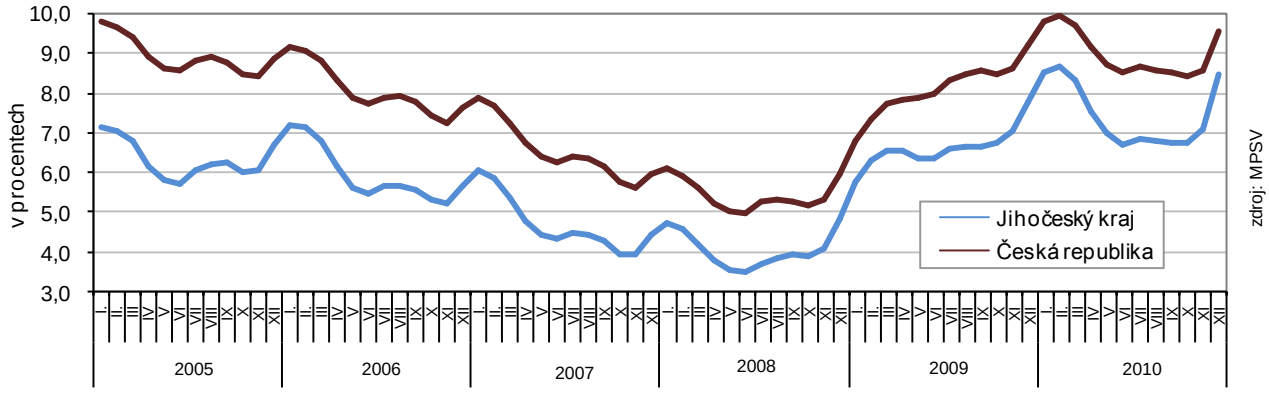

Ženy mají vyšší nezaměstnanost muži.

Z genderového hlediska je vyšší míra registrované nezaměstnanosti u žen než u mužů. Míra registrované nezaměstnanosti koncem roku činila za muže 7,8 % (nárůst o 0,9 procentního bodu) a za ženy 9,4 % (nárůst o 0,5 bodu).

Dlouhodobá nezaměstnanost v kraji je nejvyšší za 11 let, mezi kraji je přitom třetí nejnižší.

Koncem roku 2010 se na celkovém počtu nezaměstnaných podílejí téměř z jedné čtvrtiny nezaměstnaní déle než 1 rok. Jejich počet se meziročně zvýšil o polovinu. Dlouhodobá nezaměstnanost[7] koncem roku 2010 meziročně vzrostla na 2,1 % a je nejvyšší za posledních 11 let. V mezikrajovém srovnání si přesto kraj o jednu příčku polepšil, má třetí nejnižší dlouhodobou nezaměstnanost.

Mezi jihočeskými okresy má nejnižší nezaměstnanost okres České Budějovice a nejvyšší Český Krumlov,

Mezi okresy Jihočeského kraje jsou v míře registrované nezaměstnanosti značné rozdíly a to jak v úrovni nezaměstnanosti, tak v projevech sezónnosti. Nejnižší nezaměstnanost je v okrese České Budějovice (ze 76 okresů ČR je v průměru šestá nejnižší), která během roku podléhá nejméně sezónnosti. Naproti tomu nejvyšší nezaměstnanost a rovněž největší rozdíly nezaměstnanosti v průběhu roku má okres Český Krumlov – v pořadí okresů se pohybuje v zimním období kolem 50. místa, v letní sezóně se jeho umístění vylepšuje ke 30. místu.

nezaměstnanost nejvíc vzrostla v okrese Tábor

Ve všech okresech kraje došlo k nárůstu nezaměstnanosti, nejvíc v okrese Tábor. Zatímco v roce 2005 byla v táborském okrese 2. nejnižší nezaměstnanost v kraji a desátá nejnižší ze 76 okresů ČR, postupným nárůstem nezaměstnanosti, především v letech 2009-2010 má v průběhu roku 2010 mezi jihočeskými okresy druhou nejvyšší nezaměstnanost. Koncem roku 2010 ho předstihl okres Strakonice.

a nejméně se změnila v okrese Prachatice.

Relativně nejmenší změny v nezaměstnanosti má okres Prachatice. V letech 2009-2010 má druhou nejnižší nezaměstnanost z jihočeských okresů a v průměru devátou nejnižší nezaměstnanost mezi okresy ČR.

[7] Dlouhodobá nezaměstnanost vyjadřuje podíl nezaměstnaných, kteří jsou v evidenci úřadu práce déle než 1 rok, na pracovní síle.

3. Míra registrované nezaměstnanosti v okresech Jihočeského kraje v letech 2005 až 2010
(stav ke konci jednotlivých měsíců)

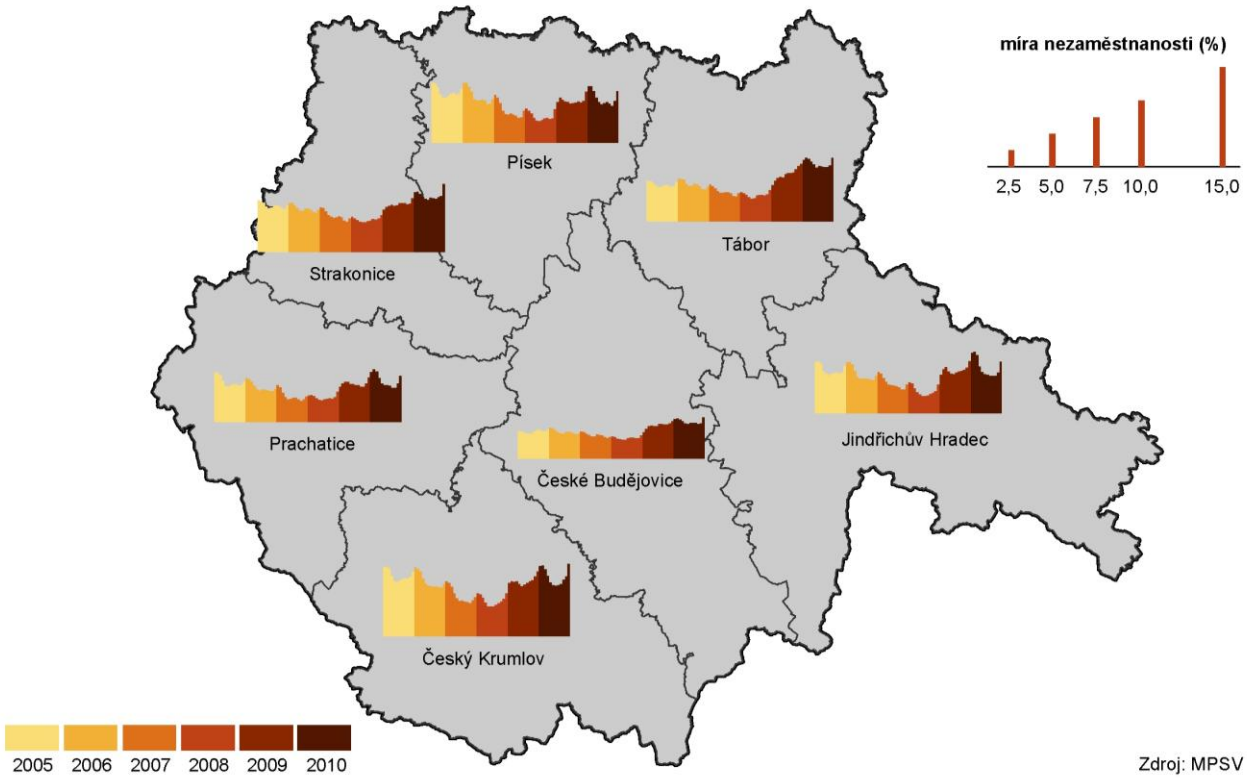

Ekonomická recese vedla k snížení počtu zaměstnaných cizinců o pětinu.

Příznivá hospodářská situace po roce 2005 vedla v kraji stejně jako v celé ČR ke zvyšování počtu zaměstnaných cizinců. V souvislosti s ekonomickou recesí se počet zaměstnaných cizinců snížil již v roce 2009 o 20 %, klesl především počet cizinců mimo země EU o víc než 30 %. Zatímco počet cizinců s platným živnostenským oprávněním pozvolna roste i v době recese, počet zaměstnaných cizinců v evidenci úřadů práce se vyvíjí v závislosti na ekonomické situaci a ovlivňuje celkovou zaměstnanost cizinců.

V kraji bylo koncem roku 2010 zaměstnáno 10,5 tis. cizinců. Jejich podíl na pracovní síle nebyl příliš vysoký - 3 %, pouze moravské kraje (s výjimkou Jihomoravského) a kraj Vysočina mají nižší podíl.

Graf 18 Cizinci k 31. 12. v Jihočeském kraji

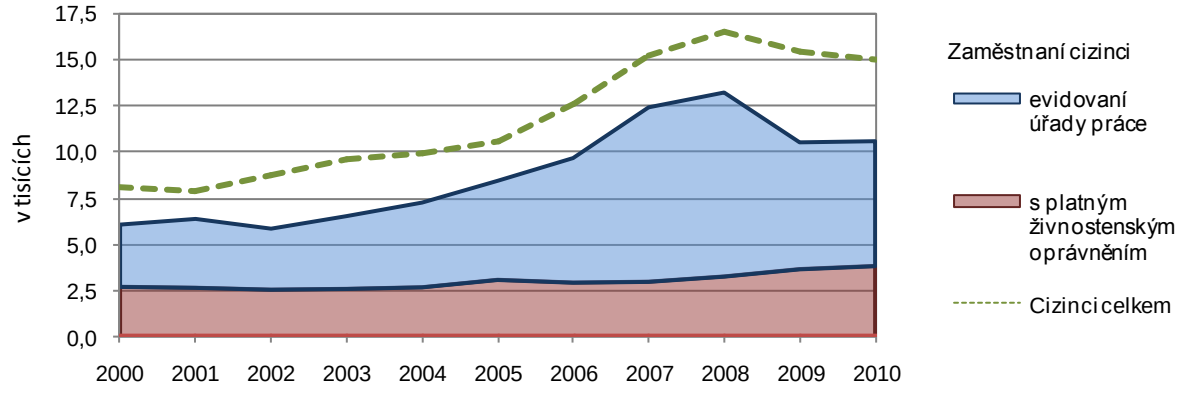

Čistý disponibilní důchod domácností na obyvatele v roce 2009 stagnoval.

Čistý disponibilní důchod domácností[8] kraje na obyvatele zastavil v době ekonomické recese svůj růst. Zatímco v letech 2006-2008 byly jeho meziroční přírůstky v kraji zhruba 8-9 %, v roce 2009 stagnuje (údaj za rok 2010 bude publikován koncem roku 2011). Jihočeský kraj se hodnotou ukazatele obvykle řadí mezi kraji na 4. - 6. místo. Průměrnou hodnotu za ČR, která je ovlivněna Prahou, s nesrovnatelně vyšší hodnotou, však nedosahuje. V roce 2009 měl po Praze, Středočeském a Plzeňském kraji čtvrtý nejvyšší disponibilní důchod.

Výsledky Výběrového šetření mezd:

V dalším textu se zmíníme o mzdách. Použijeme výsledky výběrového šetření mezd, které na rozdíl od obvykle publikovaných výsledků nezahrnuje zaměstnance nemocné nebo s neplacenou nepřítomností kratší než 4 týdny a nezahrnuje ani zaměstnance s týdenním úvazkem kratším než 30 hodin. Toto zjišťování však neprobíhá v malých ekonomických subjektech do 10 zaměstnanců. Z těchto důvodů jsou mzdy vypočtené na základě tohoto zjišťování rozdílné a vyšší a jsou zatíženy výběrovou chybou.

V roce 2009 mzdy spíše stagnovaly, medián mezd mužů dokonce klesl, v roce 2010 již mzdy mírně rostly.

V období po roce 2005 byla nejvyšší dynamika mezd (průměrných i mediánu) zaznamenána v roce 2007 a 2008, kdy již byla nepatrně nižší. V tomto období rostly mzdy mužů rychleji než mzdy žen. V roce 2009 již průměrná mzda mužů stagnovala a medián jejich mezd dokonce klesl o 3 %. V případě žen byl naproti tomu zaznamenán nepatrný růst mezd. V roce 2010 již mzdy i jejich medián rostly u mužů i žen meziročně o 2 %.

Graf 19 Průměrná hrubá měsíční mzda a medián mezd v Jihočeském kraji

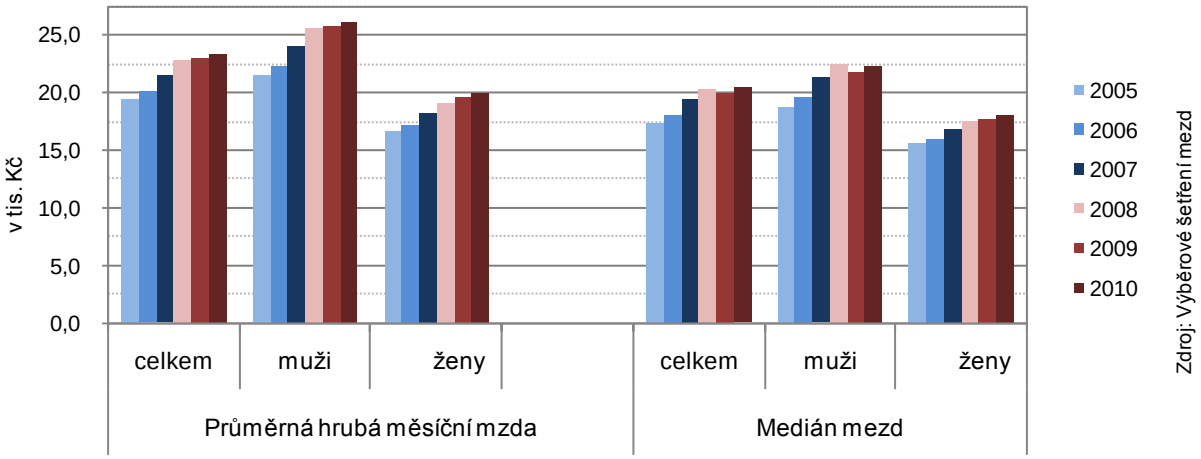

Rozdíly ve mzdách mezi muži a ženami se zvýšily.

Ve srovnání s rokem 2005 průměrné mzdy vzrostly zhruba o 20 %, medián mezd vzrostl u mužů o 19 % a u žen o necelých 16 %. Rozdíly ve mzdách mezi muži a ženami se zvýšily. Průměrná mzda i medián mezd u žen dosahuje v roce 2010 zhruba 80 % mzdy mužů. (Na základě těchto výsledků nemůžeme říci, že práce žen je placená hůř, spíš platí, že ženy vykonávají hůře placenou práci.)

Jihočeský kraj má druhý nejnižší medián mezd

Z mezikrajového srovnání vyplývá, že Jihočeský kraj má v letech 2008-2010 hned po Karlovarském kraji druhý nejnižší medián mezd a v roce 2010 třetí nejnižší průměrnou mzdu po Karlovarském a Zlínském kraji. Proti výsledkům ČR je v roce 2010 medián mezd v kraji nižší o 2 129 Kč a průměrná mzda nižší o 3 464 Kč.

[8] Čistý disponibilní důchod domácností (makroekonomický agregát) je v zjednodušeném vyjádření tvořen provozním přebytkem drobných podnikatelů a klasických domácností, čistými mzdami a platy, sociálními dávkami a ostatními důchody snížený o běžné daně.

Ze statistických výkazů vyplývá pokles počtu zaměstnanců v kraji v souvislosti s ekonomickou recesí,...

Ze zpracováním statistických výkazů podle místa skutečného pracoviště je zřetelný cyklický vývoj zaměstnanosti i mezd během roku. Počty zaměstnanců i mzdy se během roku zvyšují, nejvyšší jsou ve 4. čtvrtletí a začátkem dalšího roku klesají. Tento vývoj v zaměstnanosti přestává v Jihočeském kraji platit s nástupem ekonomické recese - ve 3. čtvrtletí 2008 počty zaměstnanců stagnují a od 4. čtvrtletí 2008 již klesají. K obnovení původního vývoje snad dochází ve 2.a 3. čtvrtletí 2010, kdy se počty zaměstnanců opět zvýšily, ve 4. čtvrtletí však již opět klesly.

růst průměrných mezd i tak pokračoval.

Na rozdíl od počtu zaměstnanců ve vývoji mezd nedošlo v době ekonomické recese ke změně, mzdy mají během roku obvyklý průběh a v meziročním srovnání rostou ve všech krajích ČR s výjimkou Prahy. Tento na první pohled nelogický vývoj má své reálné vysvětlení. Jednak došlo ke změnám v oblasti nemocenské. To se projevilo v tom, že u krátkodobé nemoci si pracující často brali dovolenou. Významnější však bylo, že v době recese byli propouštěni spíše pracovníci obslužných a méně kvalifikovaných profesí s nižšími platy. Změnou struktury ve prospěch zaměstnanců lépe placených pak došlo k nárůstu průměrných mezd, aniž by se objem vyplácených mzdových prostředků zvýšil.

V roce 2010 mzdy reálně vzrostly o 1 %.

V Jihočeském kraji mzda v roce 2010 meziročně vzrostla o 2,5 %. Vzhledem k inflaci 1,5 % to představuje reálný růst o 1 %.

Graf 20 Průměrné hrubé měsíční mzdy a průměrný evidenční počet zaměstnanců s místem skutečného pracoviště v Jihočeském kraji podle čtvrtletí

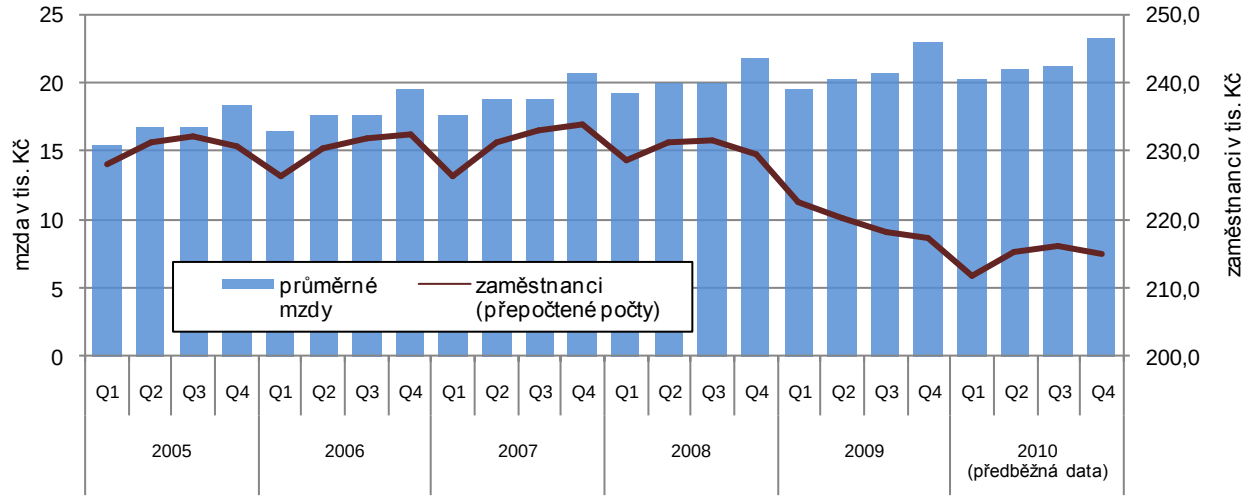

Dávky státní sociální podpory klesly v letech 2007-2009 téměř o pětinu.

Další část příjmů obyvatel tvoří dávky státní sociální podpory. Počet přiznaných dávek se každoročně snižuje, a to především vzhledem k systémovým změnám. Hodnota vyplacených dávek začala po roce 2007 klesat - v roce 2008 o 15 % a v roce 2009 o 3 %, především vlivem poklesu vyplacených přídavků na děti za dva roky o víc než polovinu.

V přepočtu na obyvatele jsou nižší než průměr ČR.

Vyplacené dávky v přepočtu na obyvatele byly v Jihočeském kraji po celé sledované období o 2-4 % nižší než průměr ČR. Nejvyšší dávky jsou vypláceny v Ústeckém, Karlovarském a Moravskoslezském kraji, naopak nejnižší logicky v kraji s nejvyššími příjmy – v Praze.

Počet příjemců důchodů vzrostl vlivem

Důchody jsou dalším a pro stále větší skupinu obyvatel často i základním zdrojem příjmů. Počet příjemců důchodů se ve srovnání s rokem 2005 zvýšil o 9 % (13,5

rostoucího počtu starobních důchodců o pětinu

tis.) vlivem nárůstu počtu starobních důchodců o 20 %, když skupiny příjemců ostatních důchodů početně klesly. Počty starobních důchodců po roce 2005 rostou meziročně o 2-3 %. Až v roce 2010, kdy se novelou zákona mezi starobní důchodce začali převádět invalidní důchodci po dosažení 65 let věku, jejich nárůst představoval 7,4 % (z více než 60 % byla tento nárůst ovlivněn novelou zákona, počty důchodců vzrostly o 6 789 osob, přičemž invalidních důchodců převedených mezi starobní bylo 4 225).

Mezi příjemci důchodů převažují ženy.

Mezi příjemci důchodů převažují logicky ženy, v roce 2010 tvoří 60 % příjemců, Zatímco mezi příjemci starobních a také sirotčích důchodů je zhruba 55 % žen, a mezi invalidními důchodci 48 % žen, tak mezi příjemci vdovských a vdoveckých důchodů je žen 86 %.

Graf 21 Příjemci důchodů po roce 2000 a genderová struktura důchodců Jihočeského kraje v roce 2010

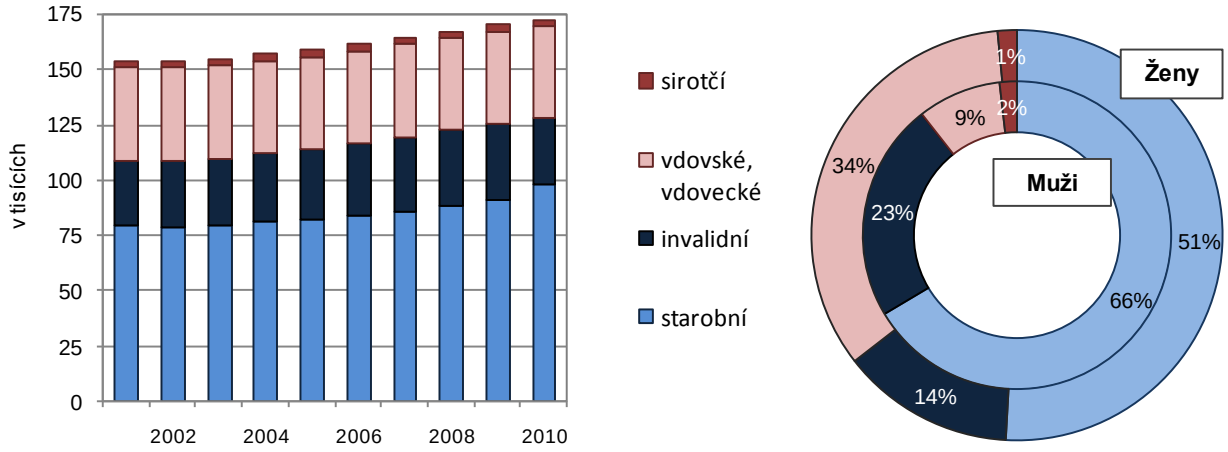

Podíl příjemců předčasných starobních důchodů se zvýšil na 25 %.

V souvislosti s prodlužujícím se věkem odchodu do důchodu a s úspornými opatřeními v zaměstnanosti a v neposlední řadě i těžkým uplatňováním na trhu práce volí občané stále častěji odchod do předčasného důchodu. Podíl příjemců předčasného důchodu se z 18 % v roce 2005 zvýšil v roce 2010 již na 25 %. V porovnání s ČR je tento podíl sice mírně nadprůměrný, ale současně mezi 14 kraji šestý nejnižší.

Průměrný starobní důchod se zvyšuje, a v roce 2009 a 2010 dosáhl zhruba do poloviny mzdového mediánu.

Průměrná výše důchodu se zvyšuje, v posledních dvou letech jsou však již meziroční nárůsty nižší. Zatímco v letech 2006-2008 byly meziroční nárůsty 6-10 %, vzrostly v roce 2009 důchody v průměru o 4 % a v roce 2010 o necelé 1 % (to platí pro průměrný důchod celkem i pro starobní důchod). V roce 2010 představoval průměrný starobní důchod 49 % mzdového mediánu, to je po roce 2009 druhý nejlepší poměr (tehdy téměř 50 %).

Jihočeský kraj má nižší kriminalitu, v roce 2010 se celostátně počet trestných činů zvýšil.

Jihočeský kraj patří dlouhodobě ke krajům s nižší kriminalitou. Po roce 2005 se počet zjištěných trestných činů v kraji snižoval až do roku 2009, v roce 2010 jistě i v souvislosti s ekonomickým vývojem se zvýšil. V kraji je nejvyšší kriminalita v okrese České Budějovice a nejnižší v okresech Jindřichův Hradec a Tábor.

3. Ekonomický vývoj

Makroekonomický pohled na vývoj ekonomiky v kraji je zatím k dispozici jen do roku 2009. Výsledky roku 2010 (včetně revidovaných časových řad od roku 1995) budou k dispozici koncem letošního roku.

Vyšší tempa růstu HDP z let 2004-2006 zastavila stagnace, která přešla v roce 2009 v recesi.

Zrychlování tempa růstu hrubého domácího produktu po roce 2000 vyvrcholilo obdobím 2004-2006, kdy průměrné roční tempo růstu přesáhlo 6 %. V roce 2007 ve většině krajů HDP ještě rostl, ale v Jihočeském kraji se již růst HDP téměř zastavil a v roce 2008 stagnoval. V roce 2008 již 3 kraje ČR zaznamenaly pokles HDP a v roce 2009 se ekonomická recese projevila poklesem HDP ve všech krajích.

Jihočeský kraj se výkonností ekonomiky řadí na páté místo.

V Jihočeském kraji se vytváří zhruba 5 % hrubého domácího produktu ČR. V mezikrajovém srovnání se od roku 2000 Jihočeský kraj řadil úrovní HDP na obyvatele na 6. místo, v roce 2005 se posunul na 5. místo a toto pořadí si udržel až do roku 2009 (s výjimkou roku 2008, kdy klesl na místo 7.).

4. Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2005 až 2009

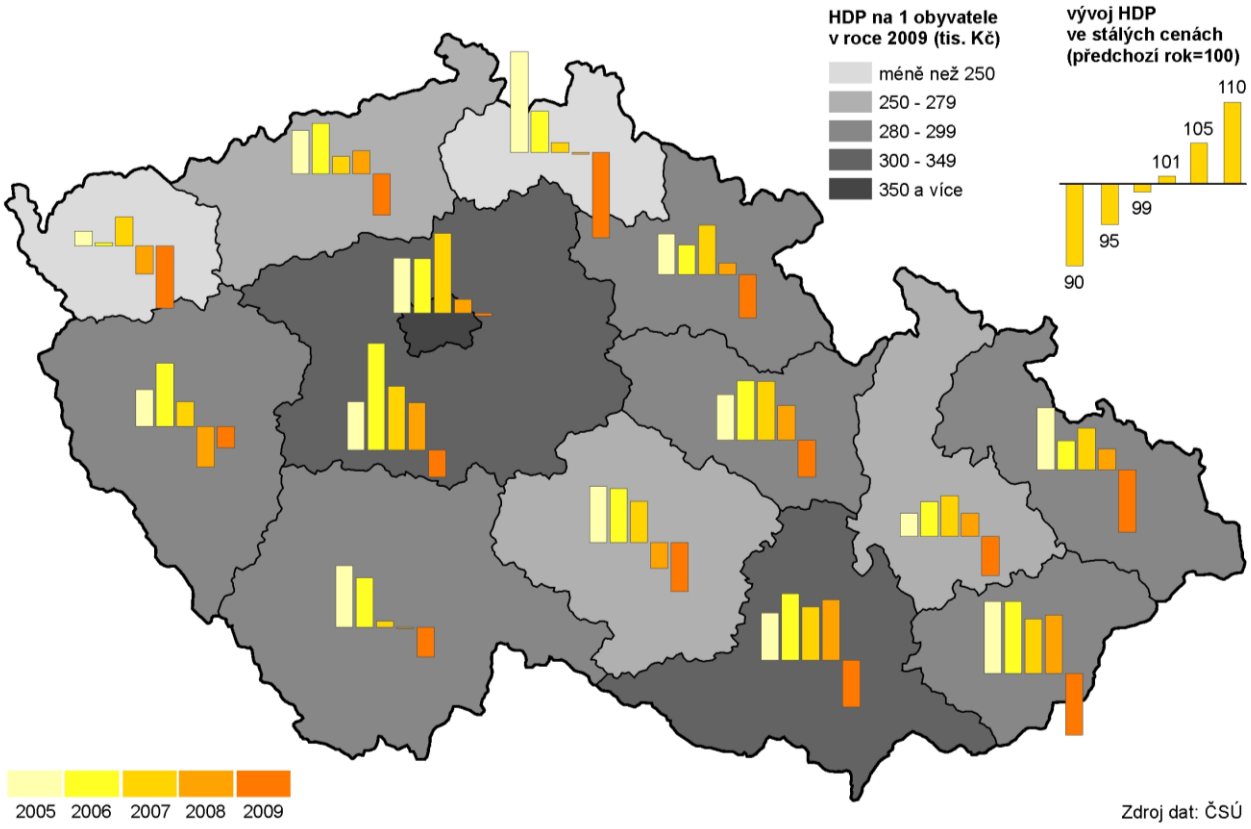

Ve struktuře hrubé přidané hodnoty dlouhodobě klesá podíl primárního sektoru.

Objem hrubé přidané hodnoty vytvořené v kraji, roste a vzhledem k různé dynamice odvětví a sektorů, se mění její struktura. Klesá hodnota i podíl primárního sektoru a naopak se zvyšuje podíl terciárního a sekundárního sektoru. Projevem stagnace v roce 2008 bylo snížení podílu sekundárního sektoru způsobené zpracovatelským průmyslem s dopadem na zvýšení podílu terciárního sektoru. V roce 2009 již hrubá přidaná hodnota zpracovatelského průmyslu stagnuje, ale klesá objem i podíl terciárního sektoru vlivem poklesu tržních služeb.

Tvorba hrubého fixního kapitálu byla do roku 2005 nadprůměrná, v posledních letech se stala podprůměrnou.

Přestože v kraji vzrostl HDP v běžných cenách v letech 2005-2009 o 15 %, klesla tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK) za stejné období o čtvrtinu. Zatímco koncem 90 let minulého století a v letech 2000-2005 měl kraj nadprůměrnou míru investic (víc než 30 %), v roce 2006 míra investic v kraji prudce klesla a dál se pozvolna snižuje - v letech 2008 a 2009 nedosáhla 20 %. Zatímco v roce 2005 měl kraj 4. nejvyšší míru investic, v roce 2009 ji má až 10. nejvyšší.

Vývoz zboží z kraje od 1. čtvrtletí roku 2010 meziročně roste, když předtím rok a půl klesal.

Pokles zahraniční poptávky v souvislosti s ekonomickou recesí se projevil ve 2. pololetí 2008 poklesem vývozu z ČR, který pokračoval po celý rok 2009. Až v 1. čtvrtletí 2010 dochází k obnovení dynamiky a hodnota vývozu ČR za rok 2010 je nejvyšší za posledních pět let. Podobným vývojem prošel i vývoz z Jihočeského kraje, zaznamenal však hlubší pokles v letech 2008-2009 a nižší nárůst v roce 2010, takže nedosáhl objemu let před recesí. Podíl kraje na vývozu ČR se snížil na 3,7 %. V mezikrajovém srovnání má Jihočeský kraj třetí nejnižší objem vývozu.

Graf 22 Struktura vývozu z Jihočeského kraje v roce 2010

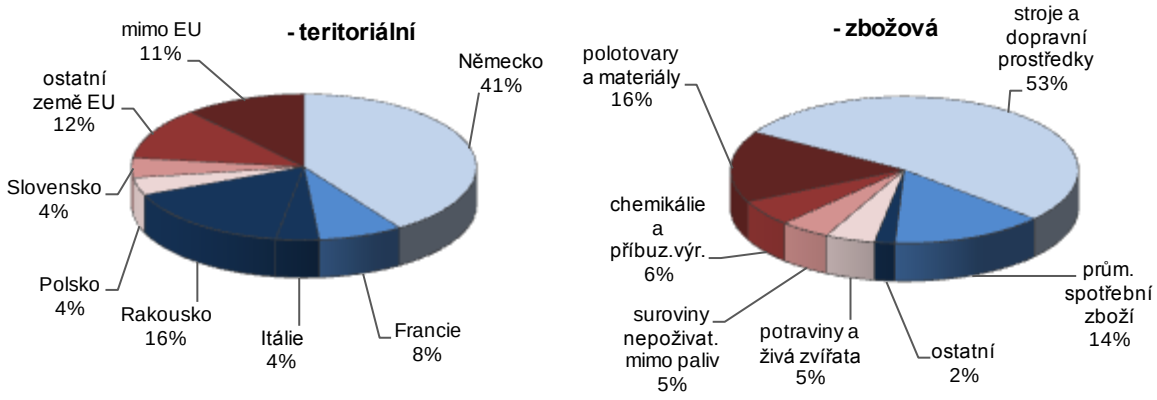

V posledních letech se zvýšil počet živnostníků a fyzických osob podnikajících podle jiných zákonů než živnostenského a zemědělského.

Jedním z průvodních jevů hospodářské stagnace a regrese je zvyšování počtu živnostníků, jako reakce na snížení zaměstnanosti. V letech 2008-2010 bylo v kraji přiděleno nové IČO víc než 12 tis. živnostníků (to je ve srovnání s roky 2005-2007 téměř o 30 % více) a dalších 1,4 tis. fyzických osob získalo nově povolení k podnikání podle jiných zákonů než živnostenského a zákona o zemědělství (to je ve srovnání s roky 2005-2007 víc než trojnásobný nárůst). Fyzické osoby představují v kraji téměř 80 % z registru ekonomických subjektů, který koncem roku 2010 zahrnuje téměř 156 tis. fyzických a právnických osob. V meziročním srovnání se počet subjektů zvýšil o 2,5 %, počet fyzických osob vzrostl o 2,3 % a počet právnických osob o 3,3 %.

Zemědělství:
Jihočeští zemědělci vytvářejí víc než 10 % produkce ČR.

Z výsledků souhrnného zemědělského účtu, který je do úrovně krajů zatím zpracován za rok 2009, vyplývá, že v roce 2009 byl zaznamenán pokles zemědělské produkce ve všech krajích ČR. Klesla jak rostlinná, tak živočišná produkce – obě zhruba o 20 %. V Jihočeském kraji je hodnota produkce v běžných cenách nejnižší od roku 2005.

V kraji dlouhodobě převažuje živočišná produkce nad rostlinnou.

V regionálním pohledu je produkce jihočeských zemědělců čtvrtá nejvyšší po krajích Středočeském, Jihomoravském a kraji Vysočina (toto pořadí se nemění od roku 2006). Jihočeský kraj jako jediný má

dlouhodobě vyšší živočišnou produkci než rostlinnou; v roce 2009 se na živočišné produkci ČR podílel 13 % a na rostlinné produkci 9 %.

V roce 2010 klesly osevní plochy obilovin a brambor a vzrostly plochy řepky a pícnin.

Pro zemědělství kraje je dlouhodobě charakteristický trend snižování ploch obhospodařované zemědělské a zejména orné půdy a pozvolný růst ploch trvalých travních porostů. V roce 2010 ve srovnání s rokem 2009 klesly osevní plochy celkem o 3 %, snížily se plochy obilovin a brambor na straně jedné a zvýšily se plochy řepky a pícnin na orné půdě na straně druhé.

Graf 23 Sklizeň a sklizňové plochy vybraných plodin v Jihočeském kraji

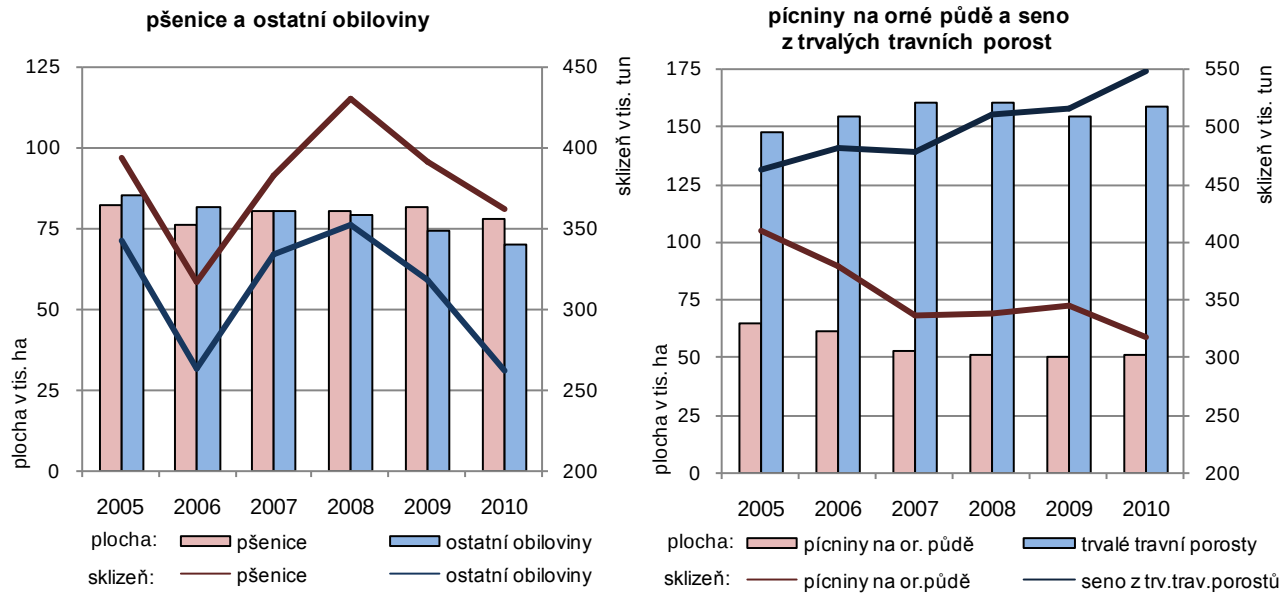

Sklizeň základních plodin meziročně klesla, vyšší byla pouze sklizeň sena z trvalých travních porostů

Rok 2010 nebyl příliš úrodný. V Jihočeském kraji stejně jako v ČR znamenal pokles sklizně ve všech základních plodinách, lepší výsledky byly dosaženy pouze ve sklizni sena z trvalých travních porostů. Vlivem poklesu hektarových výnosů a menších sklizňových ploch klesla sklizeň obilovin o 12 % (pšenice o 7,5 %) a brambor o 6 %. Sklizeň řepky byla meziročně nižší o 5 %, i když se její sklizňové plochy zvýšily. Nedařilo se ani pícninám na orné půdě, jejich sklizeň klesla o 8 %. Zvýšila se pouze sklizeň sena z trvalých travních porostů o 6 %.

Redukován chov prasat, rozšiřován chov ovcí a koz.

Ze soupisů hospodářských zvířat k 1. 4. 2011 vyplývá, že v Jihočeském kraji se stejně jako v celé ČR meziročně snížily stavy prasat (v kraji o 23 %) a drůbeže na jedné straně a zvýšily se stavy ovcí a koní na straně druhé. Stavy skotu se meziročně téměř nezměnily.

Dlouhodobě se nejvíc snížil chov prasat, proti roku 2001 o 60 %, a stavy skotu o 10 %. Naproti tomu dlouhodobě rostou stavy ovcí, ve srovnání s rokem 2001 na dvojnásobek a stavy koz o 60 %, stavy koní jsou za 11 let vyšší o třetinu.

Graf 24 Stavy hospodářských zvířat v Jihočeském kraji (podle stavu ke dni soupisu)

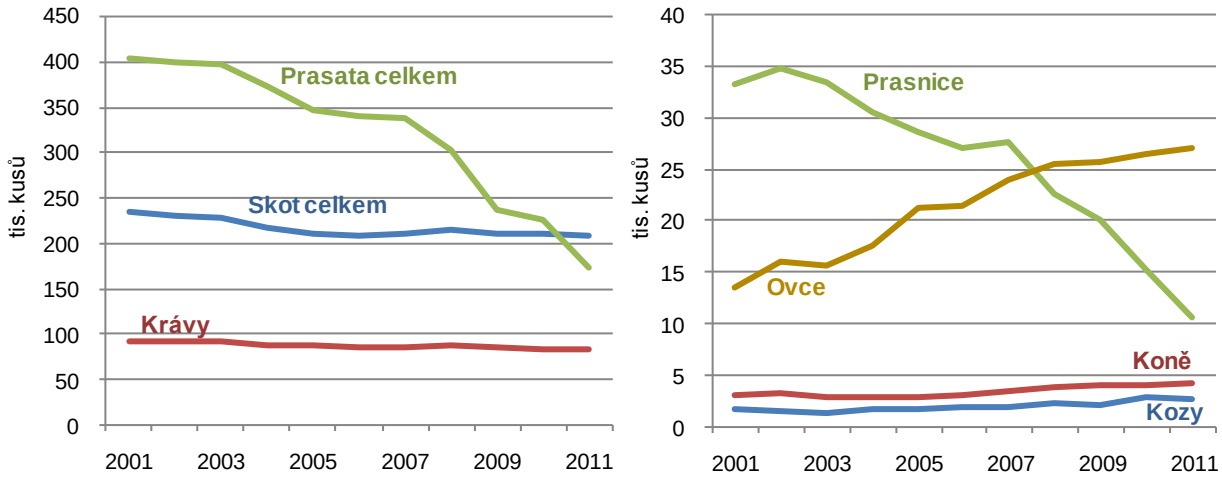

Výroba mléka a vajec klesla, menší je i výroba masa (bez drůbežího).

Výroba mléka, která má velké výkyvy podle situace na trhu s mlékem, v roce 2010 meziročně klesla o 8%; snáška konzumních vajec klesla o 7 %. Na jatkách v Jihočeském kraji bylo v roce 2010 vyrobeno 12 % produkce masa (bez drůbežího) ČR. Rozhodující objem – 79 % připadá na vepřové, 21 % na hovězí a relativně menší množství připadá na skopové, jehněčí, kozí a koňské maso. Dlouhodobě výroba masa (bez drůbežího) v ČR i v kraji klesá, v kraji poněkud více. V roce 2010 klesla v kraji meziročně celkem o 10 %, výroba vepřového klesla o 8 % a hovězího o 17 %.

Průmysl:
V roce 2010 tržby velkých průmyslových podniků mírně klesly na rozdíl od vývoje v ČR, kde již rostly.

Velké průmyslové podniky Jihočeského kraje zaznamenaly na rozdíl od většiny krajů ČR i v roce 2010 pokles tržeb za prodej vlastních průmyslových výrobků. Po třech letech (2006-2008) vysokých přírůstků došlo v roce 2009 k propadu tržeb, který se v roce 2010 zmírnil na pokles o 1,5 %. Dynamika tržeb velkého průmyslu v ČR je poněkud jiná: v roce 2008 již tržby prakticky stagnovaly, v roce 2009 jejich pokles nebyl tak hluboký a v roce 2010 již rostou.

Graf 25 Indexy meziročního vývoje průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci se sídlem v Jihočeském kraji

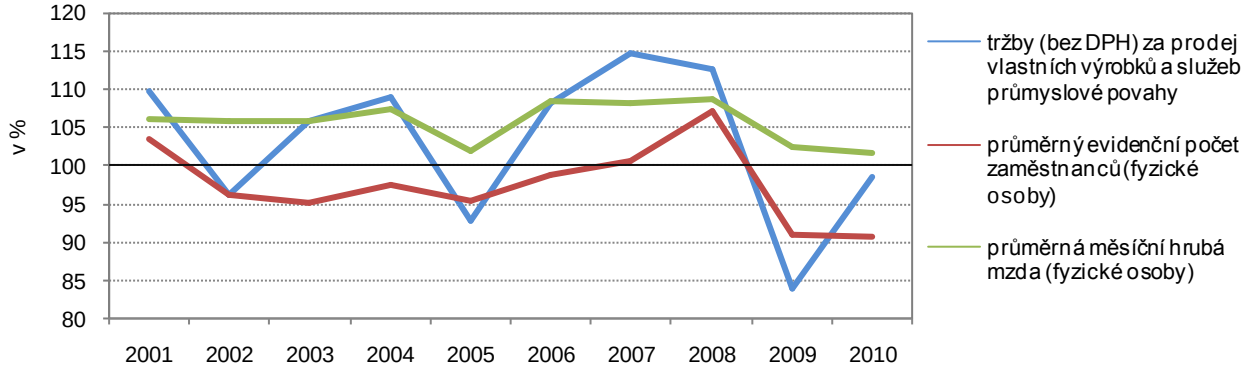

Tržby za přímý vývoz se meziročně zvýšily.

V Jihočeském kraji se rozdílně od tržeb z průmyslové činnosti vyvíjejí tržby za přímý vývoz - v roce 2010 zaznamenaly nárůst o 14 % (v ČR nárůst o 15 %). Přímý vývoz se na tržbách průmyslu kraje podílel v roce 2010 více než 60 % (v ČR podíl 50 %).

Počty zaměstnanců klesly a produktivita vzrostla.

Počty zaměstnanců klesají v roce 2010 stejným tempem jako v roce 2009 – o 9 %, průměrné mzdy mírně rostou. Pozitivním rysem vývoje v roce 2010 je meziroční nárůst produktivity práce o 8,5 %.

Tržby zpracovatelského průmyslu rostly.

Podniky zpracovatelského průmyslu kraje již v roce 2010 zaznamenaly meziroční nárůst tržeb z průmyslové činnosti o 4 %, tržeb za přímý vývoz o 14 %, to vše s meziročně nižším počtem zaměstnanců o 5 %.

Stavebnictví:
Velké stavební podniky kraje zaznamenaly růst stavební výroby,

Výsledky velkých stavebních podniků (s 50 a více zaměstnanci) se sídlem v kraji jsou do jisté míry ovlivněny nárůstem počtu firem ze 49 v roce 2009 na 58 v roce 2010. V meziročním srovnání se ve velkém stavebnictví kraje zvýšil počet zaměstnanců o 42 % a objem základní stavební výroby o třetinu, především vlivem nárůstu inženýrských staveb.

…zatímco stavební výroba v ČR meziročně klesla,
což dokládají i výsledky za stavební podniky s 20 a více zaměstnanci.

Vývoj v ČR byl poněkud odlišný. Ve firmách s 50 a více zaměstnanci byl v meziročním srovnání zjištěn pokles základní stavební výroby o 7 % a počtu zaměstnanců o 3 %.
Ve srovnání s tím ještě hlubší meziroční pokles stavební výroby v roce 2010 dokládají výsledky stavebních firem s 20 a více zaměstnanci. Stavební práce provedené podle dodavatelských smluv v tuzemsku meziročně v celé ČR klesly o 12 %. Přitom od roku 2000 až do roku 2008 každoročně rostly (v průměru o 7 %). V roce 2009 však již klesly o 8 % a pokles roku 2010 byl ještě hlubší. Výsledky stavebních firem s více než 20 zaměstnanci jsou v regionálním členění až do úrovně okresů podle místa stavby.

Práce na stavbách meziročně klesly ve všech krajích ČR.

Přímo na stavbách v Jihočeském kraji byly v roce 2010 provedeny stavební práce v hodnotě 17 mld. Kč, což představuje 6,4 % z objemu prací provedených v celé ČR (stejně jako v roce 2009). Ve všech krajích ČR práce na stavbách meziročně klesly, v Jihočeském kraji o 12 %. Druhým rokem tak na území kraje pokračuje snižování objemu stavebních prací; předtím do roku 2008 stavební práce v kraji zpravidla meziročně rostly.

Objem prací pro veřejné zadavatele v kraji klesá od roku 2008.

Z objemu stavebních prací provedených v kraji v roce 2010 připadá 47 % pro veřejné zadavatele, to je poněkud nižší podíl než v letech 2007-2009, kdy tvořil polovinu. Objem prací pro veřejné zadavatele od roku 2008 v kraji klesá (v ČR klesl až v roce 2010). Největší podíl prací pro veřejné zadavatele byl realizován v letech 2007-2010 v okresech Tábor a Strakonice.

Z jihočeských okresů se nejvíc staví na Českobudějovicku a Táborsku.

V přepočtu na obyvatele je stavební aktivita v kraji ve srovnání s celorepublikovým průměrem spíše vyšší. Dlouhodobě nižší objem stavebních prací je lokalizován do okresů Prachatice, Český Krumlov a Písek, po přepočtu na obyvatele sem patří i Jindřichův Hradec. Vyšší stavební aktivita je v okresech České Budějovice, Tábor a Strakonice.

5. Stavební práce v okresech Jihočeského kraje v letech 2005 až 2010

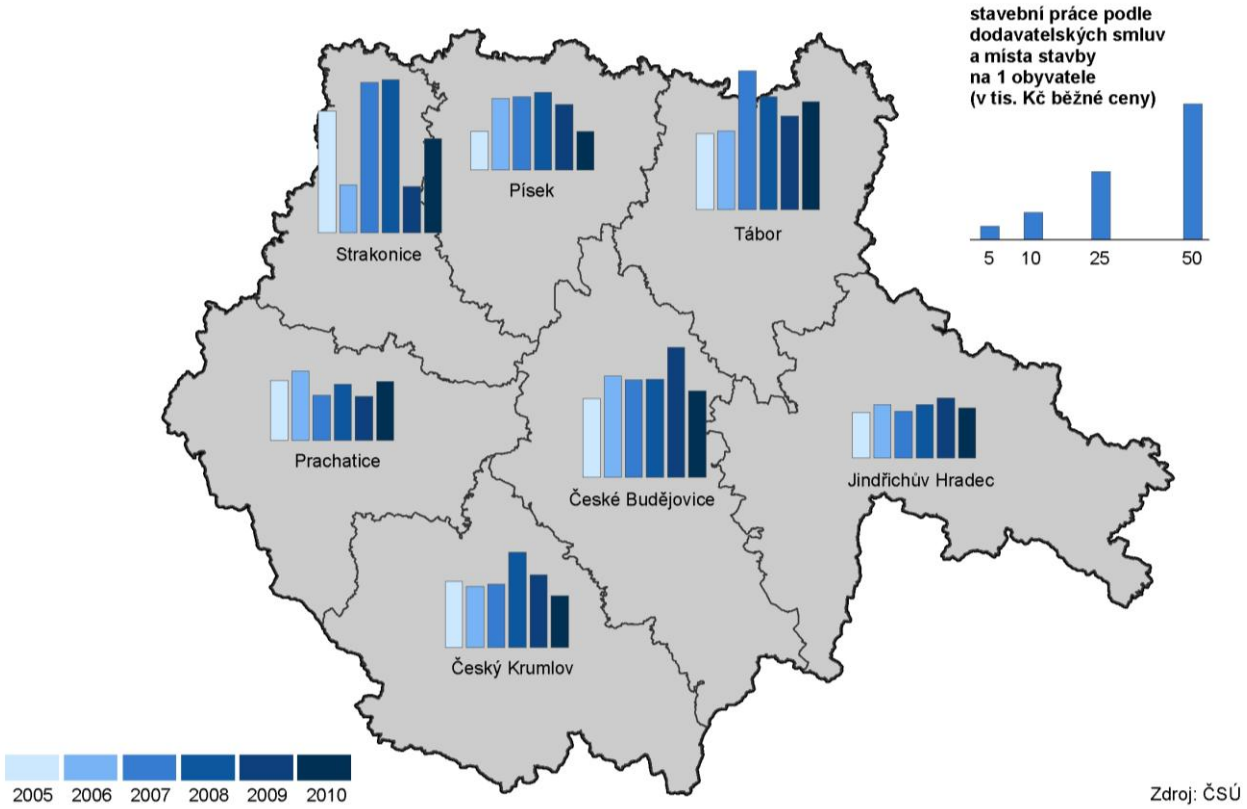

Počet stavebních povolení a ohlášení klesl,

Stavební úřady vydaly (resp. zaregistrovaly) v roce 2010 na území Jihočeského kraje 7 837 stavebních povolení a ohlášení, což je o 7 % méně než v roce předešlém. K poklesu došlo u všech základních druhů staveb. Celková orientační hodnota ohlášených a povolených staveb v roce 2010 meziročně klesla o 3 %, přesto je druhá nejvyšší od roku 2005. Ze základních druhů staveb mají v roce 2010 meziročně vyšší hodnotu pouze nově povolené stavby na ochranu životního prostředí.

vzrostla průměrná hodnota povolené stavby.

Průměrná hodnota jednoho stavební povolení a ohlášení vzrostla téměř o 140 tis. Kč (na 2,97 mil. Kč) především díky stavbám na ochranu životního prostředí, u kterých hodnota jedné stavby vzrostla v průměru o 1,1 mil. Kč (na 5,6 mil. Kč).

Bytová výstavba:
Počet zahájených bytů v kraji meziročně klesl…

V Jihočeském kraji rokem 2008 vyvrcholil boom bytové výstavby. Po dvanáctiletém období, kdy byla každoročně zahajována výstavba více než 2 tis. bytů, došlo v roce 2009 k propadu v zahajování bytové výstavby o třetinu a v roce 2010 klesl počet zahájených bytů o dalších 6 %. V roce 2010 bylo zahájeno necelých 1 800 bytů, z toho tři čtvrtiny tvořily byty v rodinných domech (65 % byty v nových rodinných domech a 9 % byty v nástavbách, vestavbách a přístavbách k nim). Podíl bytů v nových bytových domech představoval 15 %.

…počet dokončených bytů stagnoval na 4. nejvyšší hodnotě od roku 1994

Rovněž počet dokončených bytů byl nejvyšší v roce 2008, v roce 2009 klesl o 20 % a v roce 2010 se tento počet meziročně prakticky nezměnil. V kraji bylo dokončeno 2 137 bytů, což je v dlouhodobé časové řadě čtvrtá nejvyšší hodnotu za posledních 17 let. Ve struktuře dokončených bytů tvoří 63 % byty v nových rodinných domech, 13 % byty v nových bytových domech a 15 % byty domovech-penzionech a domech pro seniory.

Graf 26 Vývoj bytové výstavby v Jihočeském kraji od roku 1995

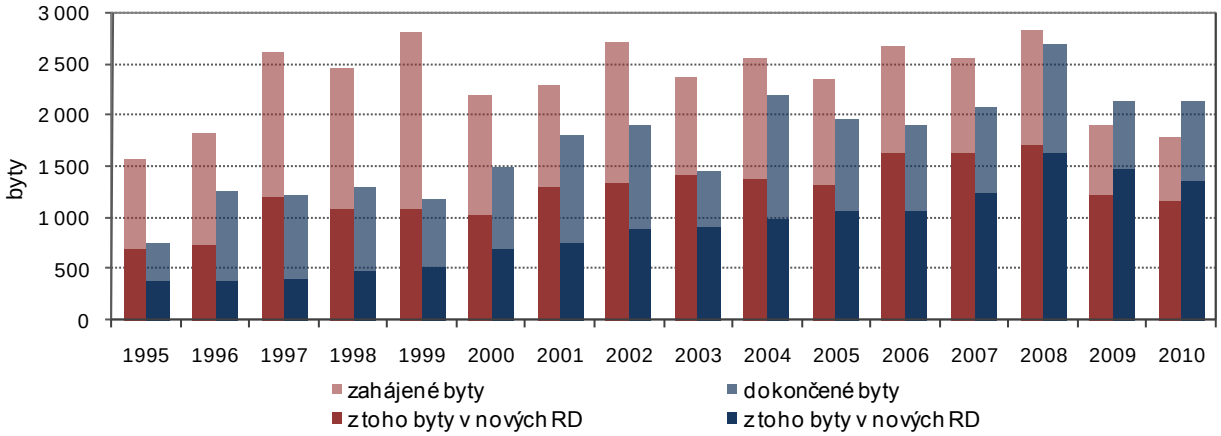

Absolutně nejvíc bytů bylo dokončeno v krajském městě a jeho okolí...

Celá čtvrtina z bytů dokončených v Jihočeském kraji připadala v roce 2010 na krajské město. Z bytů dokončených v letech 2005-2010 na České Budějovice připadá plných 20 % (2 537 dokončených bytů). Mezi obcemi s nejvyšším počtem dokončených bytů se kromě většiny okresních měst (Tábor, Písek, Jindřichův Hradec) objevují nejčastěji obce z okolí krajského města. Jejich řadu narušuje na 10. místě s počtem 217 dokončených bytů Lipno nad Vltavou, kde však šlo převážně o developerský projekt výstavby bytů k rekreaci a na 11 místě Dolní Třebonín se 165 byty, kde s pokračující výstavbou prakticky „nové“ vesnice vzrostl počet obyvatel za 5 let o čtvrtinu.

6. Bytová výstavba v obcích Jihočeského kraje v letech 2005 až 2010

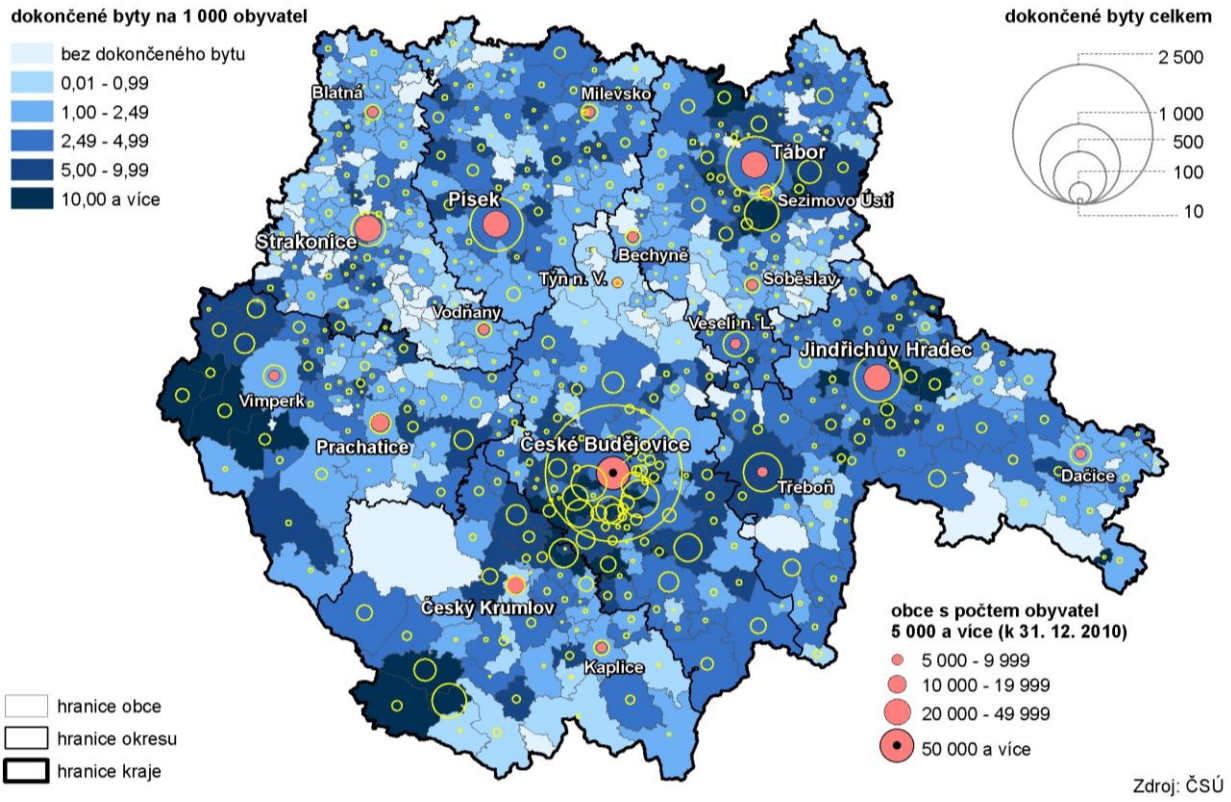

v přepočtu na tisíc obyvatel v Lipně nad Vltavou, kde se jedná hlavně o byty k rekreaci.

Nejvyšší intenzitu bytové výstavby v letech 2005-2010 má Lipno nad Vltavou, kde v přepočtu na tisíc obyvatel každoročně dokončovali 60 bytů. V Českých Budějovicích v přepočtu na tisíc obyvatel každoročně dokončovali 4,5 bytu; v pořadí jihočeských obcí podle intenzity je krajské město na 172. místě. V Jihočeském kraji bylo v letech 2005-2010na tisíc obyvatel každým rokem dokončováno 3,4 bytu.

Rozestavěnost bytové výstavby se po 14 letech zvyšování již druhým rokem snižuje.

Počty dokončených bytů druhým rokem převažují nad zahájenými, což znamená pokles počtu rozestavěných bytů. Rokem 2008 skončilo 14leté období neustálého zvyšování rozestavěnosti bytové výstavby. Počty zahájených bytů z minulých let jsou příslibem pro udržení vyšší intenzity dokončování bytů v nejbližší budoucnosti.

Cestovní ruch:
Kraj nabízí největší počet ubytovacích zařízení.

Jihočeský kraj má v mezikrajovém srovnání již osmým rokem největší počet hromadných ubytovacích zařízení a po Praze druhý největší počet lůžek a největší počet míst pro stany a karavany. Koncem roku 2010 je v kraji 963 hromadných ubytovacích zařízení a v nich téměř 50 tis. lůžek (11 % z kapacity ČR) a 13,7 tis. míst pro stany a karavany (27 % z celé ČR).

Z ubytovaných hostů je necelá třetina ze zahraničí.

V hromadných ubytovacích zařízeních Jihočeského kraje se v roce 2010 ubytovalo 900 tisíc hostů, kteří zde v průměru přespali 3krát. Hosty tvořili ze dvou třetin rezidenti - hosté z ČR a z jedné třetiny hosté ze zahraničí, nejčastěji z Německa, ti se na počtu zahraničních návštěvníků podíleli z 20 %. Na hosta z ciziny v průměru připadají 2 noclehy, výjimkou jsou Nizozemci, kteří u nás tráví nejdelší pobyty v průměru se 6 noclehy.

7. Přenocování hostů v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích v letech 2005 až 2010
(údaje za jednotlivé měsíce)

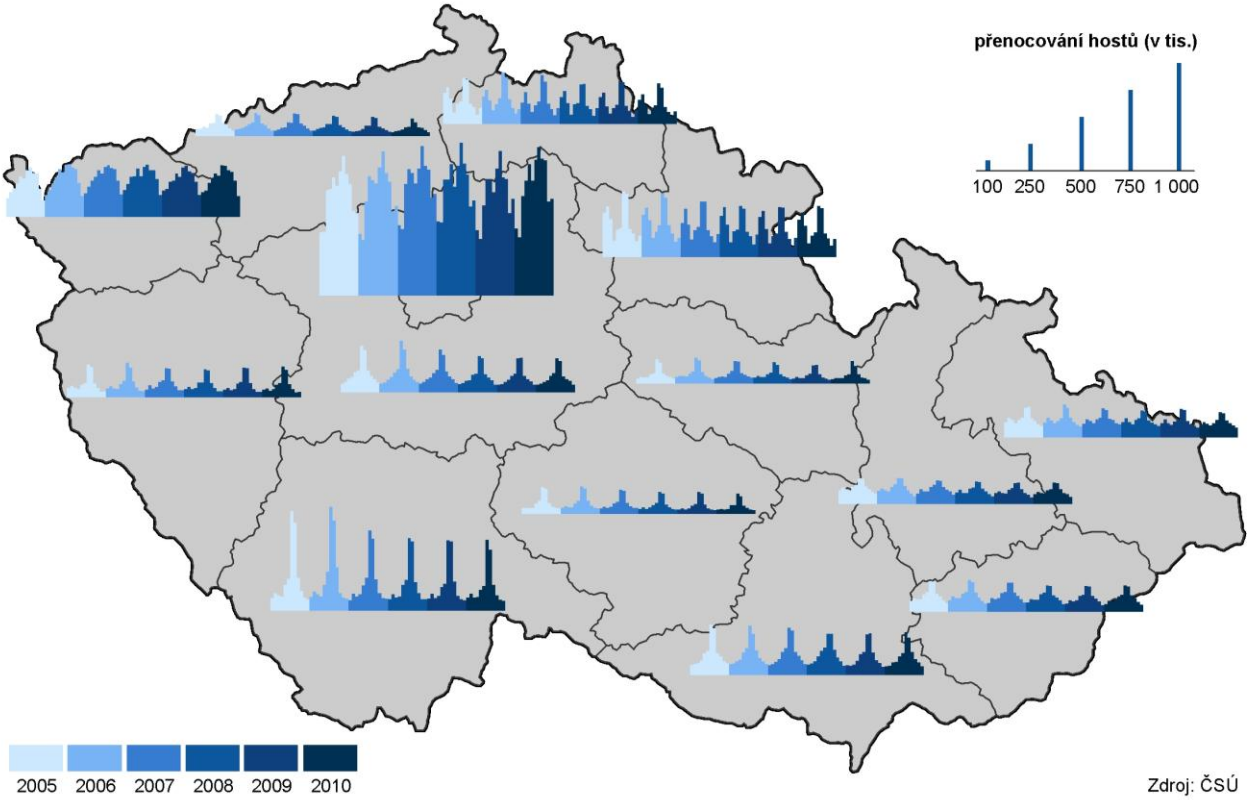

Počty hostů od roku 2007 stále klesají, i když zahraniční návštěvnost se v roce 2010 zvýšila.

V časové řadě od roku 2000 bylo v kraji ubytováno nejvíc hostů v roce 2006, to platí i v rozdělení na domácí a zahraniční hosty. Od roku 2007 se počty domácích hostů stále snižují (i v roce 2010), zatímco počty zahraničních návštěvníků klesaly v letech 2007-2009 a v roce 2010 se již zvýšily. Ve struktuře zahraničních návštěvníků se od roku 2007 snižují počty našich nejčastějších hostů - z Německa, Rakouska a Nizozemska, a naopak trvale se zvyšují počty hostů z Japonska, Ukrajiny a Číny.

Občané starší 15 let nejčastěji vybírají pro dovolenou Jihočeský kraj.

Z výsledků výběrového šetření cestovního ruchu vyplývá, že občané starší 15 let si stejně jako v předcházejících letech, vybírali Jihočeský kraj za nejčastější cíl svých turistických delších cest[9]. V roce 2010 právě sem vedla každá sedmá cesta (15 %). Kratší cesty ve volném čase, mezi které patří i víkendové pobyty na chatách a chalupách, měly nejčastěji za cíl Středočeský kraj (každá pátá cesta), do Jihočeského kraje vedlo zhruba 10 % kratších tuzemských cest.

4. Životní prostředí

Pětina území kraje se nachází v chráněných oblastech.

Rozloha 2 134 km^2 zvláště chráněných území v kraji je nejrozsáhlejší v celé České republice. V přepočtu na plochu kraje je to s 21,2 % čtvrtý nejvyšší podíl v republice. Podle jednotlivých kategorií připadají největší plochy na 3 chráněné krajinné oblasti (1 645 km^2) a na Národní park Šumava (343 km^2). Vzhledem k rozsahu zůstávají chráněné plochy vcelku stabilní, k určitému nárůstu došlo proti roku 2005 pouze v rámci maloplošných území v kategorii přírodních rezervací. Soustava chráněných území, vytvořená na základě jednotných principů na území států EU – NATURA 2000 ze značné části překrývá zvláště chráněná území. V rámci soustavy NATURA 2000 bylo v kraji postupně od září 2004 do října 2009 vyhlášeno 9 ptačích oblastí a kolem stovky evropsky významných lokalit.

Graf 27 Struktura ploch v roce 2010 podle správních obvodů ORP

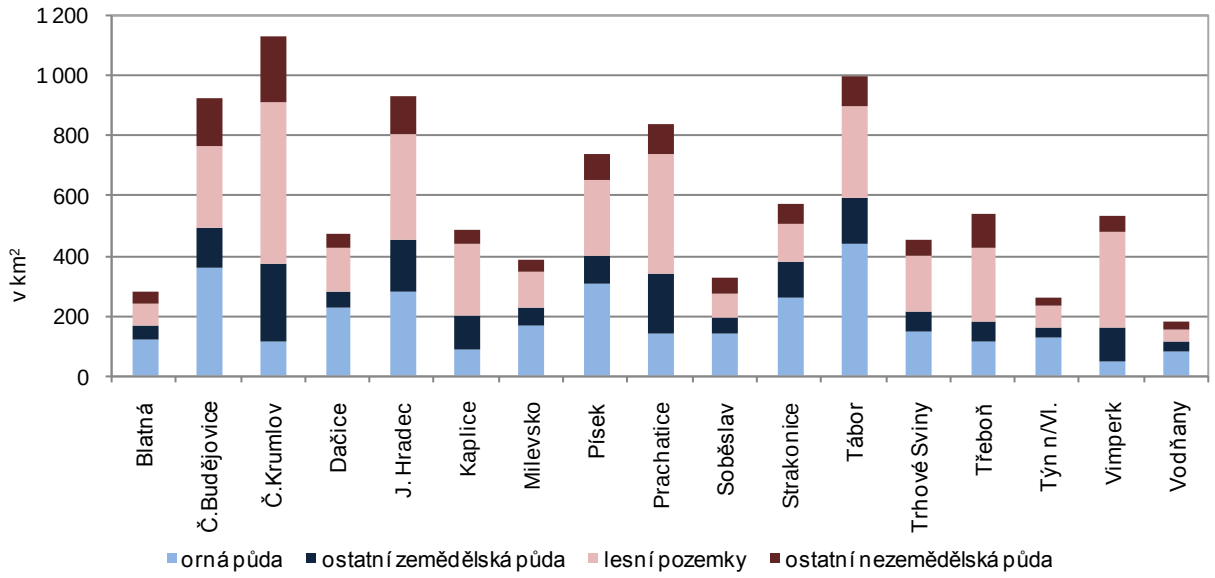

[9] Delší cesty jsou cesty s nejméně 4 noclehy v řadě za sebou.

Orné půdy ubývá, zvyšují se plochy lesů a trvalých travných porostů.

Změny ve struktuře půdního fondu kraje probíhají ve směru mírného posilování ekologicky stabilnější krajiny. Podle údajů katastrálních úřadů se snižuje podíl orné půdy (od roku 2005 zhruba o 40 km2), ale z části (14 km2) ve prospěch trvalých travních porostů. Z nezemědělské půdy se zvyšují zejména plochy lesa (nárůst o 15 km2). Ve vztahu k celkové rozloze kraje jsou však tyto změny jen velmi nepatrné a nepřesahují řádově desetiny procenta. Větší rozdíly jsou ve vnitrokrajském členění. Ale i tady představuje maximální úbytek orné půdy proti roku 2005 v ORP Kaplice a Třeboň jen 1 % celkových ploch.

Počet ekofarem vzrostl od roku 2006 čtyřikrát, plocha půdy je větší dvakrát.

Výměra téměř 650 km^2 ekologicky obhospodařované půdy v roce 2010 (registrováno 459 zemědělců) v kraji znamená největší rozlohu v celé ČR. Nebereme-li v úvahu půdu v přechodném období k ekologickému zemědělství, je pozice kraje druhá hned za Karlovarským krajem. Z celkové rozlohy zemědělské půdy připadá na ekologické zemědělství (včetně přechodného období) 13 % ploch – šestý nejvyšší podíl mezi kraji. Tuto pozici si kraj udržuje dlouhodobě, i když výměra takto obdělávaných ploch se od roku 2006 téměř zdvojnásobila. Podle jednotlivých správních obvodů ORP je nejvíce ekologické zemědělství rozšířeno v Českém Krumlově, kde více než třetina zemědělské půdy je obhospodařována podle ekologických zásad. Obdobně jsou na tom obvody Vimperk (s podílem téměř 30 %) a Kaplice (více než 20 % půdy).

Významným prvkem hydrologické sítě je rybniční soustava.

Vodohospodářská problematika se v kraji odlišuje od většiny ostatních regionů. Vodní plochy zaujímají 440 km2, což je 27 % z celkové vodní plochy republiky. Přitom dochází k dalšímu (i když mírnému) rozšiřování těchto ploch – od roku 2000 o 1,4 %.

8. Jakost vody v tocích ČR, 2008-2009

Zdroj:VÚV T.G.M., v.v.i. z podkladů s.p. Povodí; Statistická ročenka životního prostředí ČR, 2010

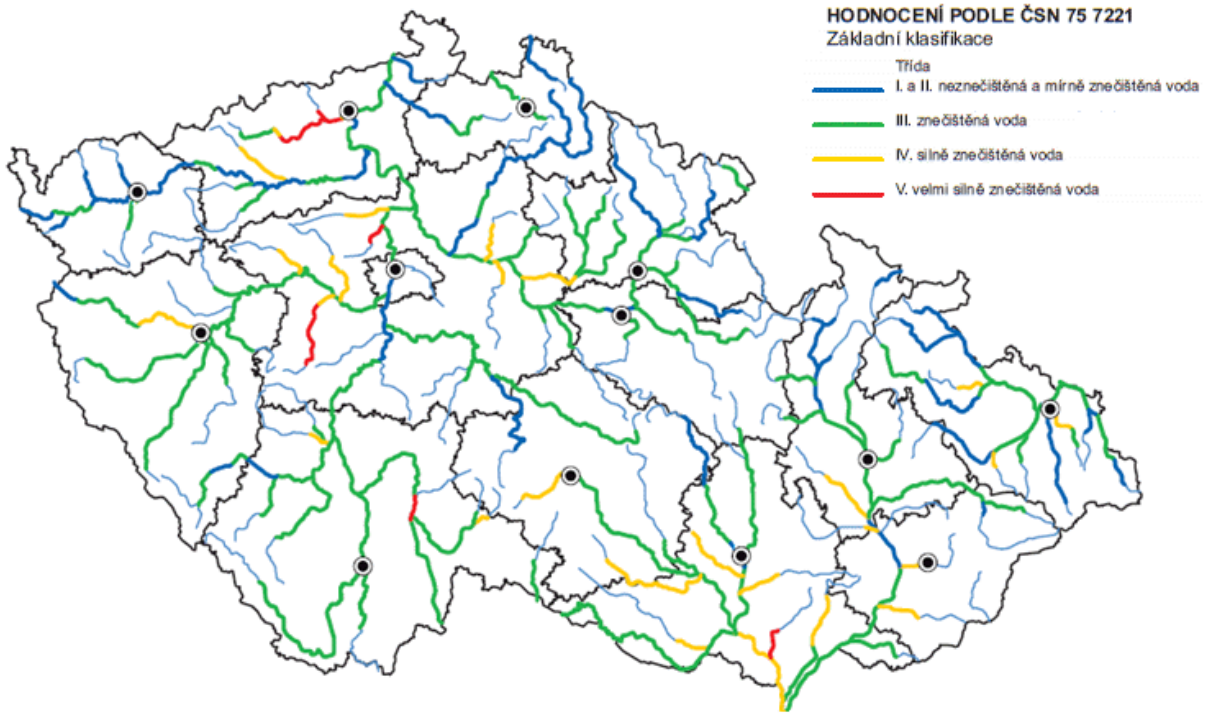

Mapa je sestavena na základě výsledného zatřídění jednotlivých profilů, které je dáno nejhorší třídou z následujících ukazatelů: biochemická spotřeba kyslíku pětidenní, chemická spotřeba kyslíku dichromanem, amoniakální dusík, dusičnanový dusík a celkový fosfor. Jedná se pouze o vybrané profily na vodohospodářsky významných tocích.

Nejvíce znečištěný tok je Lužnice od soutoku s Nežárkou.

Kvalita povrchových vod se z dlouhodobého hlediska (stejně jako v celé republice) významně zlepšila. Přesto v kraji zůstávají úseky toků, kde znečištění dosahuje vyšší třídy.

Jen 10 % obyvatel není napojeno na veřejný vodovod.

Povrchová voda je v kraji hlavním zdrojem (ze 60 %) zásobování obyvatel vodou. Celkově (včetně dalších zdrojů) je v kraji vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu zásobováno více než 580 tisíc obyvatel, tedy 91 % obyvatelstva. Přitom tento podíl se v průběhu posledních let příliš nemění, když k odchylkám dochází v obou směrech – stejně jako v souhrnných hodnotách za celou ČR. Vzhledem k charakteru osídlení je podíl obyvatel zásobovaných vodou mírně pod průměrnou republikovou úrovní a je srovnatelný s moravskými kraji Olomouckým a Zlínským. Zajímavé je, že sousední Plzeňský kraj uvádí dlouhodoběji podíl o zhruba 10 % nižší.

Na domácnosti připadá téměř 70 % fakturované vody.

Množství fakturované pitné vody v roce 2010 dosáhlo v kraji 26,8 mil. m^3. Z toho 18 mil. m^3 připadalo na fakturaci pro domácnosti, které jsou tak největším spotřebitelem s podílem 68 %. To je nadprůměrné i ve vztahu k ostatním krajům a znamená třetí nejvyšší podíl této strukturální položky hned po kraji Středočeském a Olomouckém.

Zatímco cena vody za m^3 byla v roce 2005 nejvyšší mezi kraji, v roce 2010 je na 5. příčce.

V porovnání s ostatními regiony je však v kraji relativně nižší spotřeba vody. V přepočtu na bydlící obyvatelstvo připadalo v roce 2010 na 1 osobu 86,4 l vody denně, tj. až devátá spotřeba mezi kraji. V dlouhodobějším pohledu (stejně jako v celé republice) spotřeba vody v domácnostech klesá. V absolutním vyjádření je to v kraji proti roku 2005 pokles o 9 %, v přepočtu na obyvatele o 7 %. Jednou z hlavních příčin je vývoj cen vodného. V průměru zaplatil jihočeský odběratel (domácnost i ostatní uživatelé) v roce 2010 za 1 m^3 vody 31,50 Kč, což je 5. nejvyšší hodnota mezi kraji. Proti roku 2005 se tak cena zvýšila o 7 %. Nárůst nebyl tedy tak prudký jako v ostatních regionech, kde se jednotková cena za m^3 zvýšila v průměru o 30 %.

Na kanalizaci s koncovou ČOV je napojeno 79 % obyvatel kraje.

Počet obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci je zhruba o 16 tisíc nižší než počet zásobovaných vodou. V relativním vyjádření je na kanalizaci napojeno 86 % obyvatel, zhruba o 2 procentní body více než před 5 lety. Vypouštěné odpadní vody do kanalizace v roce 2010 v celkovém objemu 36 mil. m^3, byly z 95 % čištěny. Celkový objem čištěných vod byl však 61 mil. m^3, když 28 mil. m^3 představovaly vody balastní (srážkové).

Při dlouhodobějším poklesu spotřeby vody se množství vody vypouštěné do kanalizace i vody čištěné mění v závislosti na tom, jak je který rok vodnatý a jaké je množství srážkových vod.

Celková kapacita ČOV v kraji je 273 tis. m^3 vody denně, tj. 99 mil. m^3 za rok.

Pro čištění odpadních vod je v kraji 268 čistíren. Z hlediska technologie čištění plně převládají mechanicko-biologické, když ryze mechanických je pouze 8 zařízení. Zhruba třetina mechanicko-biologických čistíren je uzpůsobena pro další odstraňování dusíku nebo fosforu, případně obou prvků současně. V porovnání s rokem 2005 na území regionu 15 ČOV přibylo, když mechanicko-biologických je o 23 více, zatímco mechanických 8 ubylo.

Zhruba dvě třetiny jehličnatých porostů tvoří smrk.

Dalším významným krajinotvorným prvkem jihočeského regionu jsou lesy. Podle plochy porostní půdy pokrývají 36,9 % kraje. Téměř 80 % lesní plochy připadá na lesy hospodářské. Významný podíl (téměř 20 %) tvoří lesy zvláštního určení, kam

patří mimo jiné i lesy v chráněných územích. Za posledních 5 let se strukturální skladba příliš nezměnila, zcela nepatrně poklesl podíl hospodářských lesů. Poněkud výraznější byl posun v druhové skladbě. Podíl listnatých lesů se zvýšil téměř o 1 procentní bod na 13,1 %.

Rozsah zalesňovaných ploch má v kraji převážně růstovou tendenci.

Druhová skladba lesa se mění zalesňováním, které v posledních letech představuje zhruba 3 tis. ha ročně. Přitom přibližně dvě třetiny z toho připadají na jehličnany (převážně smrk). Z listnatých dřevin tvoří polovinu zalesňovaných ploch buk a přibližně třetinu dub.

Těžba dřeva je do značné míry vyvolána nepříznivými vnějšími vlivy.

Hospodářské využití lesa a jeho ekonomický přínos závisí v posledních letech významně na průběhu počasí a povětrnostních podmínkách daného roku. To se projevuje ve výrazných výkyvech v objemu těžby dřeva. Z loňské roční těžby 2,4 mil. m^3 připadalo 40 % na zpracovanou nahodilou těžbu. V roce 2008 však tento typ těžby dosahoval více než 80 % z celku. Zatímco loni se jednalo zejména o těžbu hmyzovou, před 3 roky to byla především těžba živelní.

9. Průměrná defoliace lesních porostů (všechny dřeviny) starších než 59 let v roce 2010

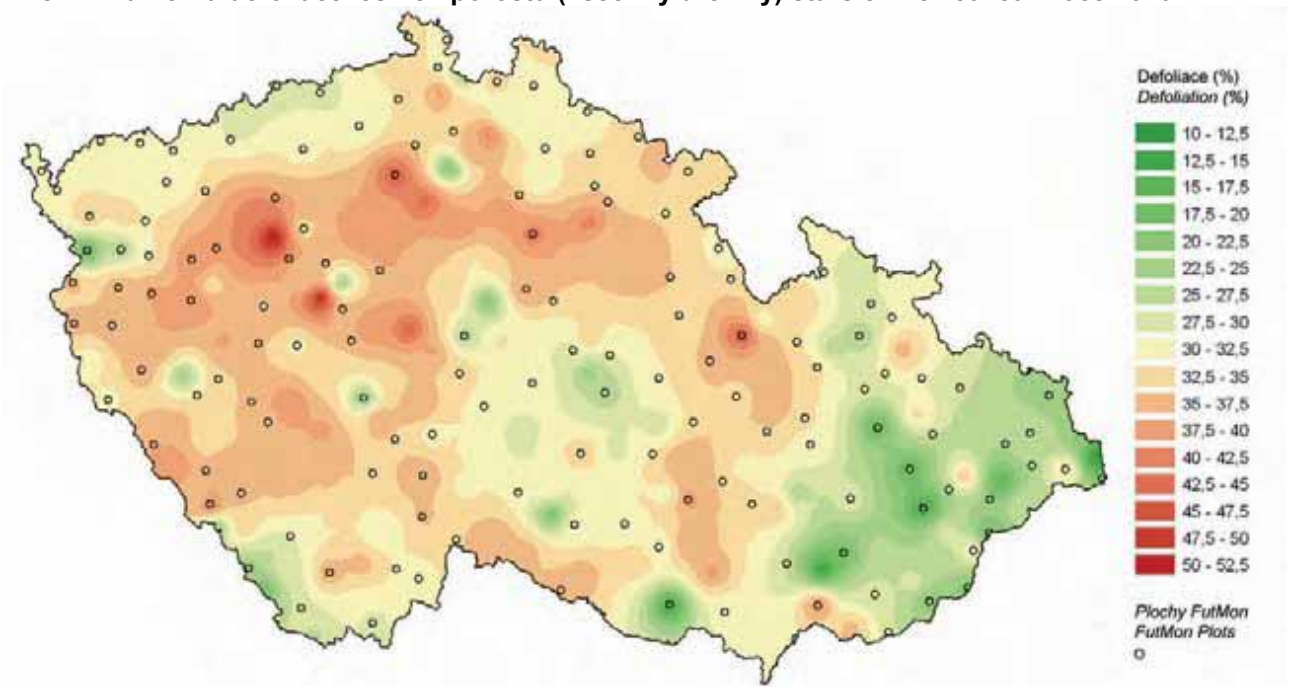

Zdravotní stav lesů (hodnoceno podle defoliace) se v kraji zlepšuje.

Ke změnám dochází i ve zdravotním stavu lesních porostů. Následující data vychází z projektu FutMon (Further Development and Implementation of an EU-level Forest Monitoring System), resp. z materiálu „Rozvoj monitoringu zdravotního stavu lesa v rámci projektu "Life+„FutMon" v České republice", jehož zpracovatelem je Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v.v.i.

Stupeň poškození lesních porostů v roce 2010 přibližuje první z následujících kartogramů. Pro Jihočeský kraj je z něho patrná poměrně značná část území s vysokým stupněm defoliace, a to zejména v severní části kraje. Ve druhém kartogramu jsou pak znázorněny meziroční změny. Ty jsou vesměs ve směru zlepšování.

10. Změna průměrné defoliace jehličnanů a listnáčů starších než 59 let v letech 2009 – 2010

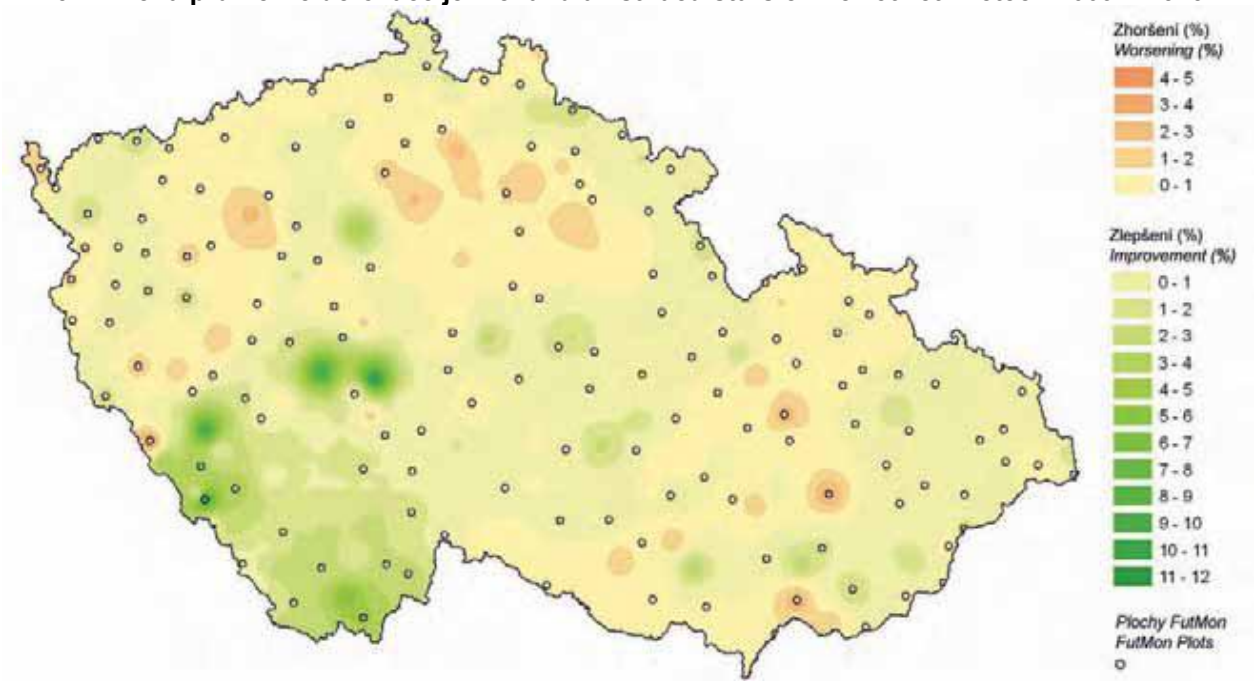

Úroveň znečištění ovzduší je v kraji výrazně podprůměrná.

Úroveň znečištění ovzduší je v Jihočeském kraji jedna z nejnižších v celé republice. Také vývojové trendy jsou v posledních letech charakteristické spíše dalším snižováním znečištění ovzduší. To je zvlášť patrné v roce 2008 a zejména v roce 2009, kdy se hospodářský útlum jednoznačně pozitivně projevil na mírném snížení emisí.

Graf 28 Vývoj měrných emisí základních znečišťujících látek v Jihočeském kraji v t na km^2

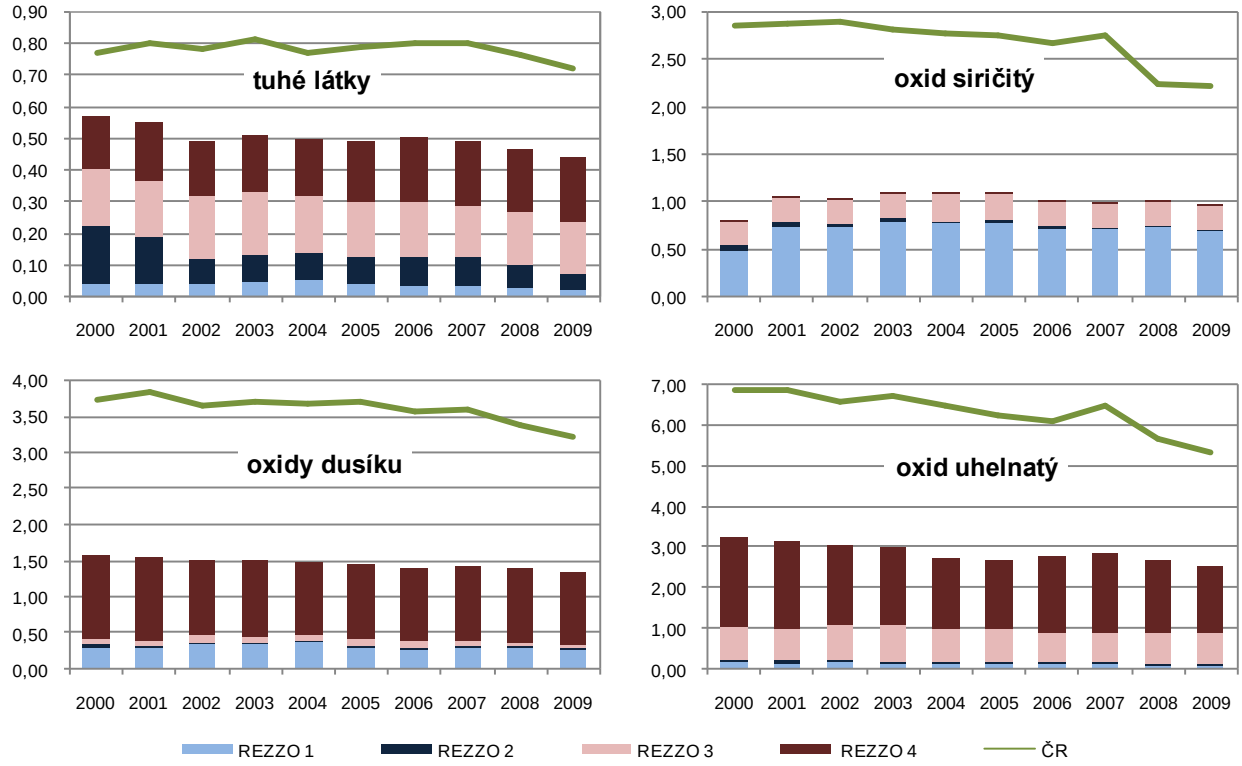

Snížení emisí bylo nejvyšší u mobilních zdrojů, především z dopravy.

V závislosti na rozdílné struktuře polutantů se rozdílně vyvíjely jednotlivé složky podle zdroje znečištění. Znečištění prachovými částicemi (do velikosti 10 μm) se změnilo jen nepatrně, a to u všech zdrojů. Na celkovém mírném snížení emisí se nejvýrazněji projevily malé zdroje (REZZO 3). Obdobně emise oxidu siřičitého mírně poklesly. Zde zásluhou nejvýznamnější složky – velkých stacionárních zdrojů (REZZO 1). Ani emise oxidu dusíku významněji nevybočily z dlouhodobějšího trendu. V meziročním vývoji však poklesla jejich nejvýznamnější složka, emise z mobilních zdrojů (REZZO 4). Výraznější snížení (v t na km^2) se projevilo u oxidu uhelnatého, také zde především zásluhou mobilních zdrojů.

Pouze na 0,09 % území byly v roce 2009 překročeny cílové imisní limity.

Ráz krajiny, nižší stupeň urbanizace a zejména struktura hospodářství s absencí velkého počtu významných zdrojů znečišťování ovlivňuje celkovou kvalitu ovzduší v kraji. Vzhledem k stávajícím imisním limitům se nejen v roce 2009, ale i v letech předchozích, jen zcela výjimečně objevují oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší. Také ve vztahu k cílovým imisním limitům je rozsah území, kde dochází k jejich překročení, minimální. Zahrneme-li však do hodnocení troposférický ozón, situace se dost radikálně mění. Přesto i tady je na tom kraj v porovnání s ostatními regiony relativně dobře.

Množství vyprodukovaných odpadů je v kraji nadprůměrné a roste…

Naproti tomu vysoká je v kraji úroveň produkce odpadů. V poměru s vytvořeným HDP připadá kraji šestá nejvyšší příčka mezi všemi 14 regiony republiky. Hodnotou 6,5 kg podnikových odpadů na 1 000 Kč HDP jsme na tom byli v roce 2010 zcela srovnatelně nejen se sousedním Plzeňským krajem ale i Hl. městem Prahou. Přitom odlišný byl vývojový trend, zejména v roce 2009. Zatímco ve většině krajů se objem vyprodukovaných odpadů meziročně snížil, došlo v kraji k nárůstu o 30 % - spolu s Ústeckým krajem nejvíce v republice.

… zejména ve stavebnictví.

Ve struktuře podnikových odpadů tvoří zhruba polovinu odpady ze stavebnictví. Ty se také meziročně významně zvyšují bez ohledu na ekonomické prostředí i stavební produkci. Dá se předkládat, že to souvisí s rozvíjením a rekonstrukcí dopravní infrastruktury, což nepřímo potvrzuje i meziročně rostoucí objem stavebních prací při nové výstavbě, modernizaci a rekonstrukcích inženýrských staveb. Druhou strukturální položkou, kde se odpady v posledních letech trvale zvyšují, jsou činnosti přímo související s odpadovým hospodářstvím.

U komunálního odpadu se snižuje běžný svoz a rostou odděleně sbírané složky – v podílu i v objemech.

Vcelku pozitivní, a to jak v porovnání s ostatními regiony tak ve vývoji, je v kraji situace v produkci komunálního odpadu. Celkových 283 kg komunálního odpadu za rok 2009 na 1 obyvatele znamená druhou nejnižší příčku (po Královéhradeckém kraji). Proti roku 2008 sice došlo k mírnému nárůstu (o 7 kg na obyvatele), ale pozitivně se vyvíjí struktura v komunálním odpadovém hospodářství. Zatímco v roce 2007 připadalo více než 80 % komunálního odpadu na běžný svoz, došlo za 2 roky k postupnému poklesu podílu o téměř 10 procentních bodů. Přitom se především zvyšoval podíl odděleně sbíraných složek – v roce 2009 dosahuje 16 %.

11. Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu v krajích v letech 2005 až 2009

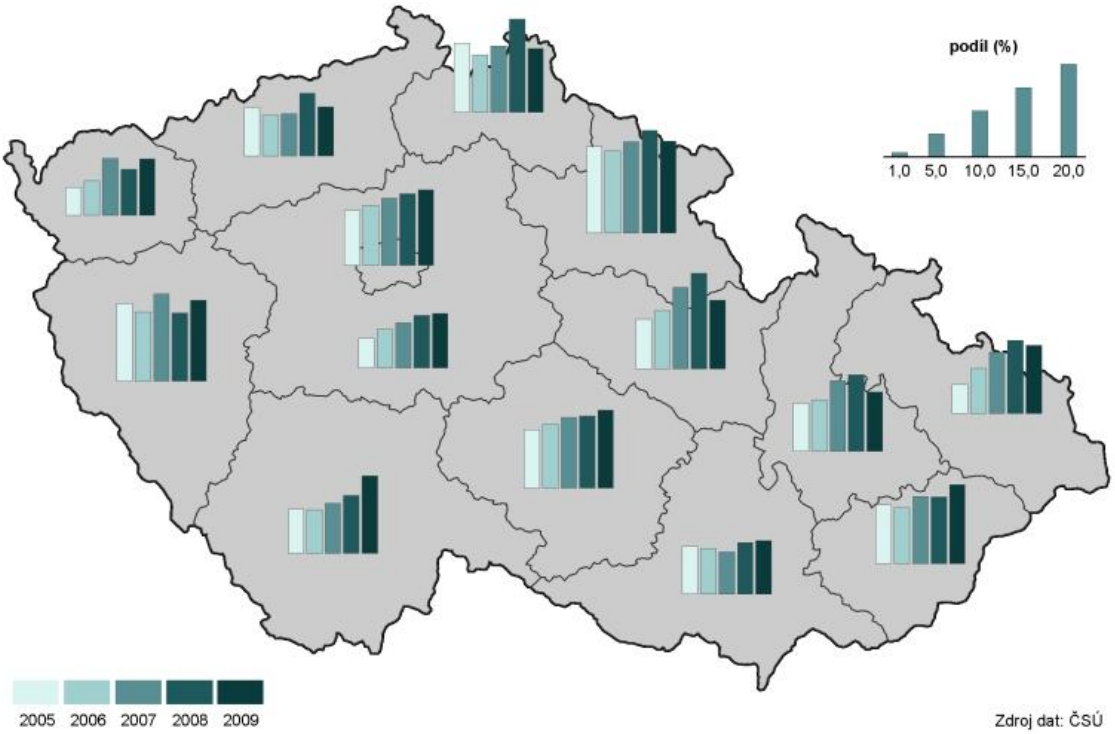

Roste podíl recyklovaných a regenerovaných odpadů.

Podle způsobu nakládání s odpady převažují tendence k jeho využití. Významný je podíl zpracování odpadů pro další využití jako suroviny. Přes určité výkyvy (dané i tím, že je odpad také zpracován jindy a jinde než vzniká) se v kraji podíl recyklace a regenerace odpadů zvyšuje.

Graf 29 Nakládání s odpady v Jihočeském kraji v roce 2009

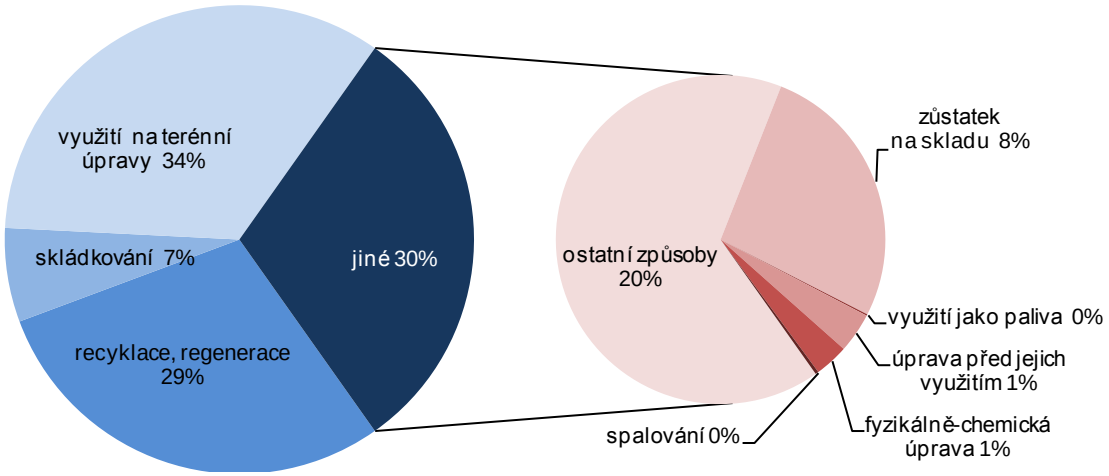

Ve výdajích na ochranu životního prostředí převažují neinvestiční náklady.

Dynamicky se v kraji zvyšují výdaje na ochranu životního prostředí. Zatímco v roce 2005 se celkové vklady (hodnoceno podle sídla investora) do této oblasti blížily 2 mld. Kč, v roce 2009 již přesáhly 3 mld. Kč. Přitom vyšší jsou neinvestiční náklady spojené s provozem a fungováním realizovaných opatření než nové investice. Ty dosahují řádově čtvrtinu z celkových výdajů, a přestože je jejich objem

téměř každoročně vyšší, v podílovém vyjádření se snižují.

Nejvíce prostředků je vkládáno do sféry nakládání s odpady, naopak nejméně na ochranu ovzduší.

Rozdílná struktura je ve směřování investičních a neinvestičních nákladů. V rámci investičních aktivit si nejvýznamnější roli udržuje oblast hospodaření s odpadními vodami, kam bylo v roce 2009 investováno 58 % z celkových prostředků. V průběhu posledních let se ale významněji posílila investiční aktivita v oblasti nakládání s odpady, kde došlo v podílovém vyjádření k nárůstu z 11 % v roce 2005 na více než 30 % v roce 2009. Také v neinvestiční oblasti se zvýraznil význam kategorie nakládání s odpady, ale sem je nejvíce prostředků určeno již dlouhodoběji.

5. Mezikrajské srovnání

Do roku 2010 nevstupovaly kraje za stejných podmínek. Územní disparity se prohloubily v souvislosti se zpomalením ekonomického růstu již v roce 2008. V roce 2009, kdy se nejvýrazněji projevila ekonomická recese, meziročně poklesl HDP (ve srovnatelných cenách) ve všech krajích. Proti roku 2007 se ekonomická výkonnost nesnížila jen ve třech krajích (ve Středočeském kraji, Hl. m. Praze a v Jihomoravském kraji). Naproti tomu v Libereckém a Karlovarském kraji se regionální HDP během dvou let snížil o více než 10 %. Dopady do sociální oblasti (růst nezaměstnanosti, růst podílu osob odcházejících do předčasného starobního důchodu, zpomalení růstu mezd) byly v roce 2010 patrné ve většině krajů.

Ve Středních Čechách a v Praze pokračoval nadprůměrný růst počtu obyvatel

Celostátní zpomalení tempa růstu počtu obyvatel, které se projevilo především v roce 2009, pokračovalo i v roce 2010, a to zejména vlivem úbytku obyvatel v moravských krajích s výjimkou Jihomoravského kraje. V těchto krajích (ale i v Karlovarském, Ústeckém a do určité míry i v Královéhradeckém kraji) byl vývoj ovlivněn především záporným saldem stěhování. Naproti tomu pokračující suburbanizace zázemí Prahy vedla k vysokému růstu počtu obyvatel Středočeského kraje; přírůstek stěhováním v roce 2010 byl na úrovni roku 2009 a přirozený přírůstek zde dokonce vzrostl. Středočeský kraj tak upevnil svou vedoucí pozici v dynamice přirozeného a migračního přírůstku před Hl. městem Prahou.

Graf 30 Přírůstek obyvatel v krajích v roce 2010

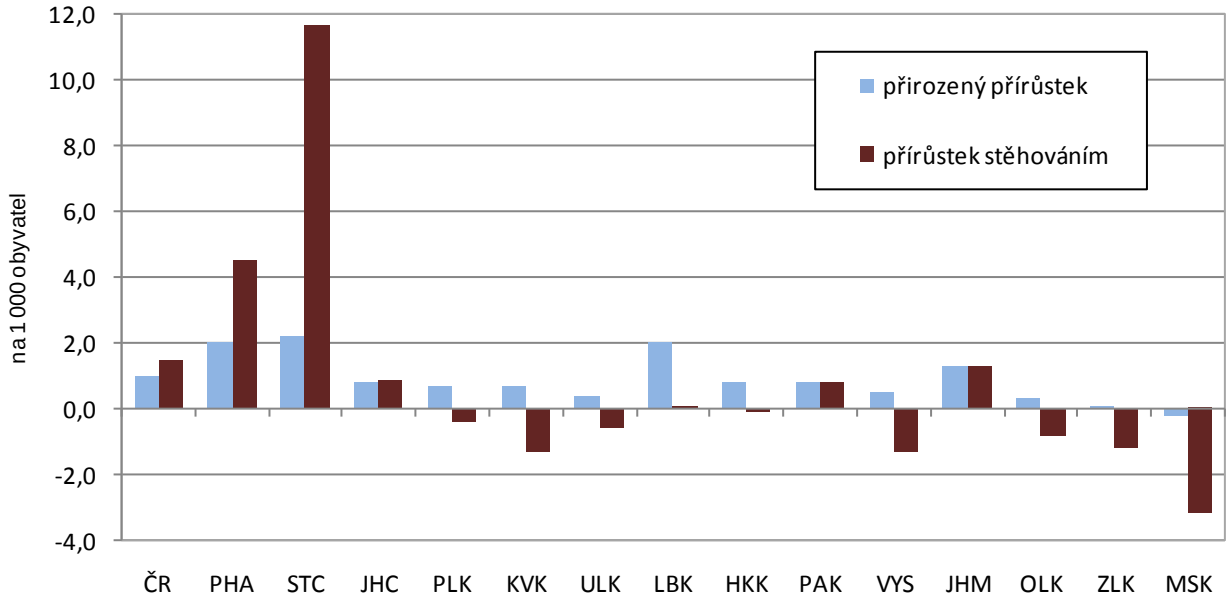

Podíl cizinců se snižoval ve většině krajů i v roce 2010

Zastoupení cizinců v populaci se celostátně začalo snižovat již v roce 2009. Výjimku tvořilo Hlavní město Praha a Jihomoravský kraj, kde růst pokračoval i v roce 2009. V roce 2010 podíl cizinců nerostl v žádném kraji, ale výrazněji se snížil pouze v Plzeňském kraji.

Suburbanizace přispívá k „mládnutí“ obyvatelstva Středočeského kraje

Vysoký migrační přírůstek mladšího obyvatelstva ve Středních Čechách a v Praze vedl k tomu, že se zde v roce 2010 snížil index stáří, vyjadřující kolik osob ve věku 65 a více let připadá na 100 dětí do 14 let. Přesto má i nadále Hl. město Praha v mezikrajském srovnání nejvyšší index stáří, zatímco Středočeský kraj se řadí hned za Ústecký kraj, kde je index stáří nejnižší. Nejrychleji v uplynulých pěti letech „stárlo“ obyvatelstvo v Moravskoslezském a Zlínském kraji a na Vysočině.

Hospodářská recese snížila ve všech krajích míru zaměstnanosti obyvatelstva

Nejvýznamnější dopady ekonomické recese jsou vždy v oblasti zaměstnanosti. I když trh práce reaguje na ekonomický vývoj obvykle s mírným zpožděním, došlo již v roce 2008 v téměř polovině krajů ke snížení zaměstnanosti (celostátní průměr ještě rostl). V roce 2009 se pokles zaměstnanosti už projevil v plné šíři, míra zaměstnanosti se snížila ve všech krajích. V roce 2010 se její pokles ve všech krajích s výjimkou Prahy a Olomouckého kraje zpomalil, v pěti krajích dokonce došlo ke změně trendu. Přesto v 8 krajích zůstala míra zaměstnanosti osob ve věku 20–64 let stále pod úrovní roku 2005, ve třech krajích (Středočeském, Ústeckem a na Vysočině) se dostala na úroveň roku 2005 a jen v krajích Moravskoslezském, Jihomoravském a Zlínském je zaměstnanost vyšší než v roce 2005.

Míra zaměstnanosti se nejvíce snížila ve Zlínském kraji

Ze souhrnného hodnocení vývoje za poslední dva roky je ale zřejmé, že nejvýraznější dopad recese na zaměstnanost byl v kraji Zlínském, kde se míra zaměstnanosti od roku 2008 snížila o 4,7 procentních bodů, k dalším „ohroženým“ krajům se snížením míry zaměstnanosti osob ve věku 20–64 let o více než 3 procentní body řadí kraje Jihočeský, Olomoucký a Pardubický.

Dlouhodobě nejnižší míra zaměstnanosti je v Ústeckém kraji a v moravských krajích Olomouckém, Zlínském a Moravskoslezském; naopak vysoce nadprůměrná je v Hlavním městě Praze. Vývoj míry zaměstnanosti byl ovlivňován především vývojem míry nezaměstnanosti, méně významnou roli pak zde hrály demografické faktory.

Graf 31 Míra registrované nezaměstnanosti a podíl zaměstnaných cizinců na pracovní síle v roce 2008 a 2011

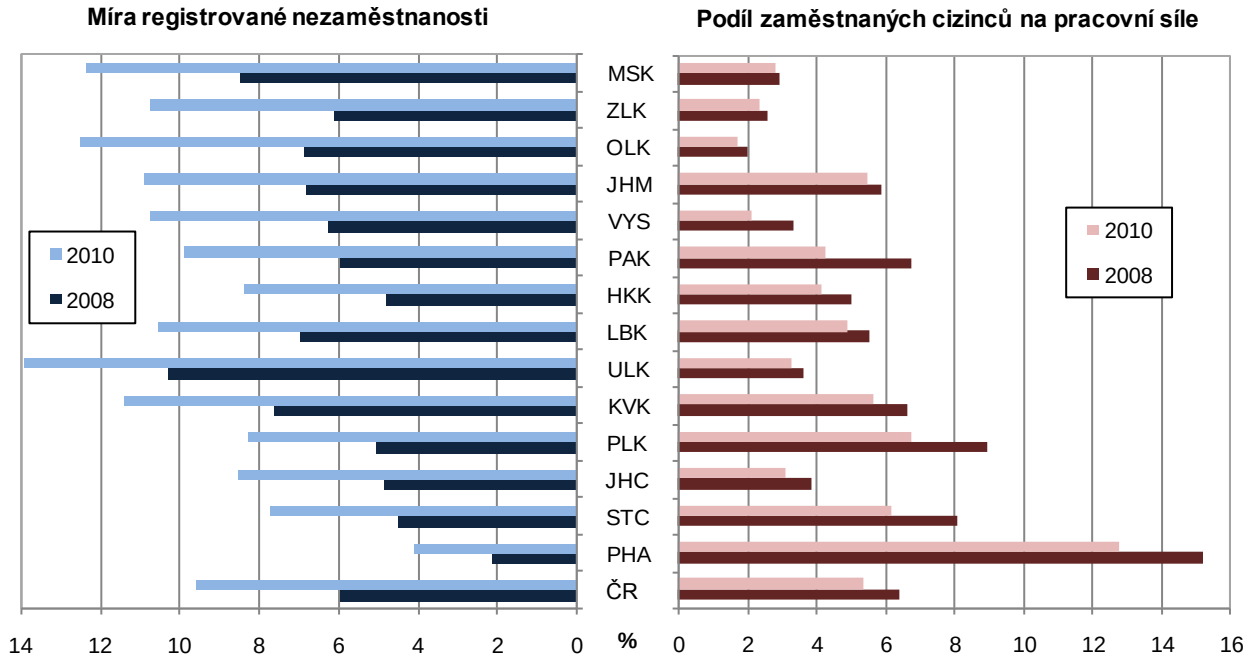

Růst nezaměstnanosti se nevyhnul ani Praze

Růst nezaměstnanosti započal již na podzim roku 2008. Ve všech krajích pak pokračoval nepříznivý trend v průběhu celého roku 2009. Rok 2010 je již provázen obnovením určité sezónní cykličnosti s náznakem zlepšování vývoje.

Přesto ke konci roku 2010 byla jen ve dvou krajích (Libereckém a Zlínském) míra registrované nezaměstnanosti nižší než k 31. 12. 2009. Při relativně vysokém růstu míry nezaměstnanosti ve všech krajích zůstaly zachovány její regionální rozdíly. Mezi koncem roku 2008 a 2010 vzrostla míra nezaměstnanosti v Hlavním městě Praze na dvojnásobek, přesto je zde nezaměstnanost v ČR nejnižší. Obdobně protipól – Ústecký kraj – při zvýšení z 10,3 % na 13,9 % zůstává regionem s nejvyšší nezaměstnaností. Ani postavení ostatních krajů na pomyslném žebříčku se téměř nezměnilo. Jedinou výjimkou je Olomoucký kraj, který se vlivem silného růstu nezaměstnanosti posunul hned za nejpostiženější Ústecko.

Podíl dlouhodobě nezaměstnaných vzrostl v r. 2010 nejvíce na Olomoucku a Zlínsku

Na rozdíl od celkové nezaměstnanosti rostl celostátně rychleji než v roce 2009 podíl dlouhodobě nezaměstnaných na pracovní síle (nárůst o téměř 1 procentní bod). Nejvyšší zastoupení mají nezaměstnaní déle než 1 rok v Ústeckém a Moravskoslezském kraji, relativně nejvíce jich však v roce 2010 přibylo v Olomouckém kraji. Nejpomaleji rostl v posledních dvou letech podíl dlouhodobě nezaměstnaných v Praze – zřejmě v souvislosti s širší nabídkou volných pracovních míst i lepší kvalifikační strukturou nezaměstnaných.

Pokles počtu zaměstnaných cizinců

Pomalejší růst nezaměstnanosti byl částečně umožněn snižováním podílu zaměstnávaných cizinců. Jejich podíl na pracovní síle poklesl oproti roku 2008 ve všech krajích. Nejpomaleji klesal podíl cizinců na pracovní síle v Moravskoslezském, Zlínském a Olomouckém kraji, které se ovšem řadí ke krajům s nejnižším podílem zaměstnávaných cizinců.

Změny v zaměstnávání cizinců se koncentrovaly téměř v plné míře na osoby mimo státy Evropské unie. Zatímco evidence zahrnovala ke konci roku 2008 celkem 205 tisíc zaměstnanců ze států mimo EU, pak k 31. 12. 2010 jich bylo již o 60 tisíc méně. Naopak ze zemí EU téměř 6 tisíc zaměstnaných osob za uvedené období přibylo.

Velké územní rozdíly v nástupu a intenzitě projevů recese

Ekonomická recese nenastoupila ve všech krajích ve stejnou dobu. V závislosti na odvětvové struktuře hospodářství v kraji, zejména struktuře průmyslu, a na podílu vyvážené produkce se začal hospodářský pokles projevovat v meziročním růstu nezaměstnanosti již ve 4. čtvrtletí 2008 v pěti krajích, v ostatních krajích a celostátně až v 1. čtvrtletí 2009. Zatímco období nástupu meziročního růstu nezaměstnanosti se mezi kraji nelišilo o více než jedno čtvrtletí, byla změna trendu rozložena na celý rok – od 3. čtvrtletí 2010 (ve čtyřech krajích – Libereckém, Vysočině, Královéhradeckém a Moravskoslezském) po 2. čtvrtletí 2011, kdy jako poslední region zaznamenaly pozitivní změnu trendu Hlavní město Praha a Středočeský kraj. Mírnější projev recese se projevil v Jihomoravském kraji dočasným zlepšením pozice tohoto kraje v mezikrajském srovnání míry nezaměstnanosti, naproti tomu pozice Olomouckého kraje se v období recese zhoršila a nezlepšila se ani na počátku roku 2011. V Karlovarském a Libereckém kraji byla největší odchylka (v absolutní hodnotě) míry nezaměstnanosti od republikového průměru ve 2. čtvrtletí 2009, v Pardubickém, Jihomoravském, Olomouckém, Zlínském kraji a na Vysočině v 1. čtvrtletí 2010 a v ostatních krajích byla odchylka od průměru ČR v období hospodářské recese menší než před ní.

Nejvíce nových příjemců předčasných starobních důchodů bylo v roce 2009

Obtížné uplatňování osob starších 50 let na trhu práce vede dlouhodobě k vysokému počtu žadatelů o odchod do předčasného důchodu. Z údajů o tzv. „sólo“ starobních důchodech (tedy důchodech bez souběhu s vdovským a vdoveckým důchodem) za Českou republiku vyplývá, že nejvyšší počet nových příjemců předčasných důchodů byl v roce 2009; v tomto roce se předčasné důchody na nově vyplácených starobních důchodech podílely z 36 %. Na rozdíl od předešlých dvou let a roku 2010 odcházely v letech 2008 – 2009 z celostátního pohledu výrazně častěji do předčasného důchodu ženy. V roce 2010 poklesl podíl nově odcházejících žen do předčasného důchodu na úroveň blížící se hodnotám před hospodářským poklesem.

Nejčastěji se do předčasného důchodu odchází na Vysočině

Podíl všech příjemců předčasných důchodů (tj. včetně stávajících, podle stavu v prosinci) představoval zhruba pětinu starobních důchodců a rostl v období 2005 – 2008 ročně o 1 procentní bod. V roce 2009 dynamika vzrostla na 1,5 procentního bodu a v roce 2010 došlo ke zpomalení růstu na 1,2 procentního bodu. Nadprůměrný růst podílu příjemců předčasných důchodů z celkového počtu příjemců starobních důchodů byl v roce 2010 registrován v 8 krajích, nejvíce v Olomouckém kraji a na Vysočině. Nejpomaleji přibývá předčasných důchodů v Hlavním městě Praze, kde jejich zastoupení jen mírně přesahuje polovinu republikového průměru. Naproti tomu je na Vysočině průměr ČR překročen téměř o jednu třetinu (a také v tomto kraji zhruba každý třetí příjemce „sólo“ starobního důchodu pobírá předčasný starobní důchod). Z hlediska pohlaví je vyšší podíl předčasných starobních důchodů u žen ve všech krajích s výjimkou Jihomoravského a Olomouckého.

Územní disparity příjmů domácností se v roce 2009 zmenšily

Růst příjmů domácností se zastavil v roce 2008. Čistý disponibilní důchod domácností připadající na 1 obyvatele kraje poklesl v roce 2009 (poslední dostupný údaj) v 11 krajích, nejvíce v Hlavním městě Praze, kde však nadále zůstává mezi kraji nejvyšší. Disponibilní příjmy na obyvatele rostly pouze v krajích s nejnižší úrovní příjmů, tedy v Ústeckém, Karlovarském a Libereckém kraji. Jako jednu z příčin tohoto vývoje lze spatřovat růst sociálních příjmů.

Úroveň mezd, vyjádřená mzdovým mediánem, v roce 2010 ve většině krajů mírně rostla

Relativně vysoký růst mezd se zastavil v roce 2009; v šesti krajích mzdy dokonce poklesly. Při celkovém meziročním snížení objemu vyplacených mzdových prostředků (v celé republice o více než 20 mld. Kč) vycházel růst průměrných mezd z posunu ve struktuře zaměstnanosti. Ten souvisel především s propouštěním zaměstnanců s nižšími mzdami a poklesem nemocnosti. Oživení ekonomiky bylo v roce 2010 provázeno růstem mzdového mediánu ve všech krajích s výjimkou Pardubického (pokles o 0,5 %) a Hlavního města Prahy (stagnace). Určitou dynamiku růstu mezd si po oba poslední roky udržel pouze Ústecký a Jihomoravský kraj. Ve všech krajích byl v roce 2010 překročen mzdový medián z roku 2008, nejvíce v Jihomoravském kraji, a to o 4 procenta. Rozpětí mezi mzdovým mediánem v kraji s nejvyšší a nejnižší úrovní mezd (Hlavní město Praha a Karlovarský kraj) se zvětšovalo jak před obdobím hospodářské recese, tak i v jeho průběhu. Na Karlovarsku jsou nyní mzdy o 30 % nižší než v Praze.

HDP na obyvatele rostl v roce 2009 pouze v Hlavním městě Praze

Zpomalení růstu HDP se začalo ve většině krajů projevovat již v roce 2008 vlivem nižší poptávky po průmyslové produkci. V roce 2009 se kumuloval pokles průmyslové produkce ve všech krajích s výjimkou Hlavního města Prahy se snížením stavební výroby (objem provedených stavebních prací poklesl v 10 krajích) i nižší zemědělskou produkcí ve všech krajích. Relativně nejvyšší pokles HDP na obyvatele (v běžných cenách) byl v roce 2009 zaznamenán v Moravskoslezském a Libereckém kraji. HDP stagnoval v Jihočeském kraji a vzrostl pouze v Hlavním městě Praze (o 0,6 %). K nepatrnému poklesu došlo ještě v Plzeňském kraji, avšak ten patřil mezi tři kraje, kde se HDP snižoval již v roce 2008.

Pokles tvorby hrubého fixního kapitálu byl v roce 2009 rychlejší než pokles HDP

Hospodářské problémy byly provázeny sníženou mírou investování. Zatímco v roce 2007 více než čtvrtina (25,2 %) HDP směřovala do tvorby hrubého fixního kapitálu (THFK), v roce 2008 poklesl tento podíl na 23,9 % a v roce 2009 na 22,5 %. Snížení podílu THFK na HDP zaznamenalo v roce 2008 celkem 10 krajů, v roce 2009 k němu došlo v 8 případech. Snížení míry investic v obou letech zaznamenaly 4 kraje (Hlavní město Praha, Jihočeský, Jihomoravský a Zlínský kraj).

Zemědělská produkce poklesla v roce 2009 pod úroveň let 2007 a 2008 ve všech krajích

Snížení zemědělské produkce se v roce 2009 nevyhnulo žádnému kraji, přitom v 10 krajích byla produkce na hektar zemědělské půdy nejnižší za posledních 5 let. Došlo ke kombinaci nižší rostlinné produkce vlivem podprůměrné sklizně za současného poklesu živočišné produkce, hlavně

mléka a masa. O více než pětinu poklesla meziročně zemědělská produkce (v přepočtu na ha) v Karlovarském a Ústeckém kraji, nejmenší pokles (15,1 %) zaznamenal Pardubický kraj. Nejnižší produkce na hektar obhospodařované půdy zůstává dlouhodobě v Karlovarském a Libereckém kraji.

Nejrychlejší oživení průmyslu ve Středočeském, Pardubickém a Moravskoslezském kraji

Oživení průmyslu v roce 2010 ve většině krajů ČR lze doložit růstem tržeb za prodej průmyslových výrobků. Výjimku tvořilo Hlavní město Praha, Olomoucký a Jihočeský kraj. V Jižních Čechách a na Olomoucku klesaly tržby pomaleji než v roce 2009. Zatímco v Praze byl první meziroční pokles tržeb v průmyslu zaznamenán až v roce 2010, ve všech ostatních krajích klesaly tržby již v roce 2009. Nad úroveň roku 2008 se dostaly v roce 2010 tržby pouze v průmyslových podnicích Středočeského, Pardubického, Moravskoslezského kraje a Hlavního města Prahy, tedy zejména v krajích s vysokým podílem výroby dopravních prostředků a elektroniky a zároveň s vysokým podílem vývozu. Meziroční zvýšení vývozu (zboží nejen průmyslového) v Pardubickém kraji o třetinu a ve Středočeském kraji o sedminu vedlo k tomu, že byl Plzeňský kraj odsunut až na 3. místo v objemu vývozu na 1 obyvatele kraje.

Na území Středočeského kraje v roce 2010 poklesl objem stavebních prací o více než čtvrtinu

Stavební aktivita poklesla v roce 2010 na území všech krajů, přitom v roce 2009 se snížil objem stavebních prací v 10 krajích. Největší meziroční pokles byl v roce 2010 zaznamenán ve Středočeském kraji. Dlouhodobě je nízký objem stavebních prací lokalizován do Libereckého, Královéhradeckého a Pardubického kraje. Do roku 2009 se k nim řadil i Zlínský kraj, avšak vysoká rozestavěnost vedla k tomu, že se zde objem stavebních prací snižoval pomaleji než v ostatních krajích (pokles o méně než 1 % při celostátním poklesu o 12,2 %). Objemem stavebních prací na obyvatele se tento kraj posunul v mezikrajském srovnání z předposledního na 8. místo. Pokles intenzity výstavby se nevyhnul ani Hlavnímu městu Praze. Jestliže v roce 2005 zde činil objem stavebních prací na obyvatele 216 % republikového průměru, v roce 2010 to bylo „jen“ 180 %. Naproti tomu na obyvatele Vysočiny byly „prostavěny“ jen dvě třetiny průměru ČR.

12. Zahájená bytová výstavba v krajích ČR v letech 2005 až 2010

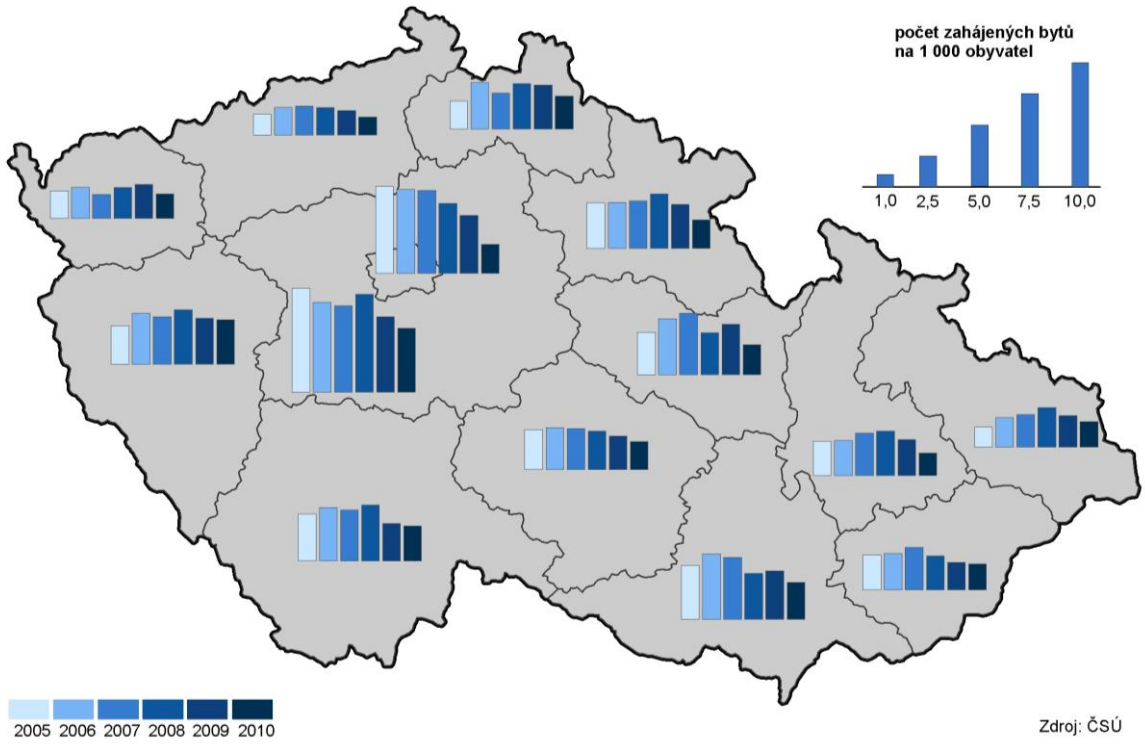

Intenzita zahajování výstavby bytů poklesla v roce 2010 v Hl. m. Praze pod republikový průměr

Bytová výstavba, zejména zahajování výstavby nových bytů, je velmi těsně spojena s hospodářským vývojem, a to především v ekonomických centrech a jejich zázemí. Zatímco výstavba největšího počtu nových bytů v ČR v uplynulých 20 letech začala v roce 2007 (v přepočtu na 1 000 obyvatel již o rok dříve), v Praze a Středočeském kraji vrcholilo zahajování výstavby bytů již v roce 2005. Naproti tomu v 5 krajích bylo nejvíce bytů zahájeno v roce 2008 a v Karlovarském kraji dokonce až v roce 2009. Jde však o kraj, kde je intenzita bytové výstavby dlouhodobě jedna z nejnižších (po Ústeckém kraji).

Více ubytovaných cizinců v Praze vedlo v roce 2010 k růstu počtu hostů v celé ČR

Oživení hospodářství se v roce 2010 projevilo i v oblasti cestovního ruchu. Po dvouletém úbytku počtu hostů hromadných ubytovacích zařízení se jejich počet v uplynulém roce meziročně zvýšil o 1,9 %, což pokrylo předchozí pokles počtu hostů pouze z jedné čtvrtiny. Rozhodující vliv na růst počtu hostů mělo zvýšení počtu ubytovaných cizinců v hlavním městě. Praha si tak upevnila dominantní postavení; v roce 2010 zde nocovalo 39 % všech hostů hromadných ubytovacích zařízení v ČR, přitom u cizinců byl tento podíl dokonce 65 %. Naproti tomu se od roku 2005 snižuje počet hostů ve Středočeském kraji a od roku 2007 v Jihočeském, Ústeckém, Libereckém a Královéhradeckém kraji.

Dopad snížení produkce na životní prostředí, především na snižování emisí

Pozitivní vývoj v letech 2008 a 2009 v oblasti emisí souvisí s poklesem průmyslové výroby včetně výroby elektřiny z hnědého uhlí. Na pokles produkce oxidů dusíku mimo to působilo i snižování intenzity dopravy. Zatímco ke snížení měrných emisí oxidů dusíku (NO_x) došlo v roce 2009 ve všech krajích, měrné emise oxidu siřičitého (SO_2) vzrostly v témže roce ve čtyřech krajích, v absolutním vyjádření zejména v Ústeckém a Plzeňském kraji. Tím se zhoršila pozice Plzeňského kraje při mezikrajském srovnání (ve prospěch Královéhradeckého kraje). Jiné změny postavení krajů v období recese nenastaly. Nejpříznivější situace z hlediska emisí SO_2 zůstává na Vysočině a v Jihomoravském kraji, emisí NO_x v Jihočeském a Libereckém kraji. Naproti tomu nejkritičtější situace z hlediska emisí SO_2 trvá v Ústeckém a Moravskoslezském kraji, z hlediska emisí NO_x pak v Hlavním městě Praze a v Ústeckém kraji.

Karlovarský a Jihočeský kraj produkují nejméně komunálního odpadu na 1 obyvatele

Na rozdíl od snížení produkce podnikového odpadu v roce 2009 v souvislosti s poklesem průmyslové a stavební výroby se v letech 2008 a 2009 produkce komunálního odpadu zvyšovala. V šesti krajích tento růst probíhal po oba roky. Relativně největšími producenty komunálního odpadu (v přepočtu na obyvatele) jsou Středočeský kraj a Vysočina, tedy území s rozdrobenou sídelní strukturou a nižším podílem městského obyvatelstva. Nejnižší objem komunálního odpadu na obyvatele byl v roce 2009 zjištěn v Královéhradeckém kraji, tedy kraji s dlouhodobě nejvyšším podílem odděleně sbíraných složek komunálního odpadu. Naproti tomu Karlovarský, Ústecký a Středočeský kraj mají podíl separovaného odpadu dlouhodobě podprůměrný, od roku 2007 se k nim přidal i Jihomoravský kraj. Na celkovém snížení podílu odděleně sbíraných složek komunálního odpadu se v roce 2009 podílely především Pardubický a Liberecký kraj.

Zvyšování cen vodného přispívá k poklesu spotřeby vody v domácnostech

Obdobně jako se od roku 2008 snižuje celkové množství fakturované vody dodané z vodovodů pro veřejnou potřebu, klesá i spotřeba vody v domácnostech. Ekonomické tlaky (růst ceny vodného a stočného) vedly k tomu, že byl meziroční pokles specifického množství vody fakturované domácnostem v roce 2010 zaznamenán ve všech krajích s výjimkou Středočeského. V tomto kraji klesala v posledních pěti letech spotřeba vody nejpomaleji. Tento jev může být mimo jiné i projevem suburbanizace. Zatímco ještě v roce 2006 byla ve Středočeském kraji spotřeba vody na obyvatele 9 % pod republikovým průměrem, v roce 2010 byla zde již spotřeba mírně nadprůměrná. I při výrazném snížení specifického množství vody fakturované domácnostem v Hlavním městě Praze (o 8,5 % v roce 2010) má metropole mezi kraji nejvyšší spotřebu vody v domácnostech, průměr ČR na obyvatele je

zde překročen o 17 %. Naproti tomu nejnižší spotřebu vody mají domácnosti ve Zlínském kraji a na Vysočině.

Graf 32 Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele v litrech/den

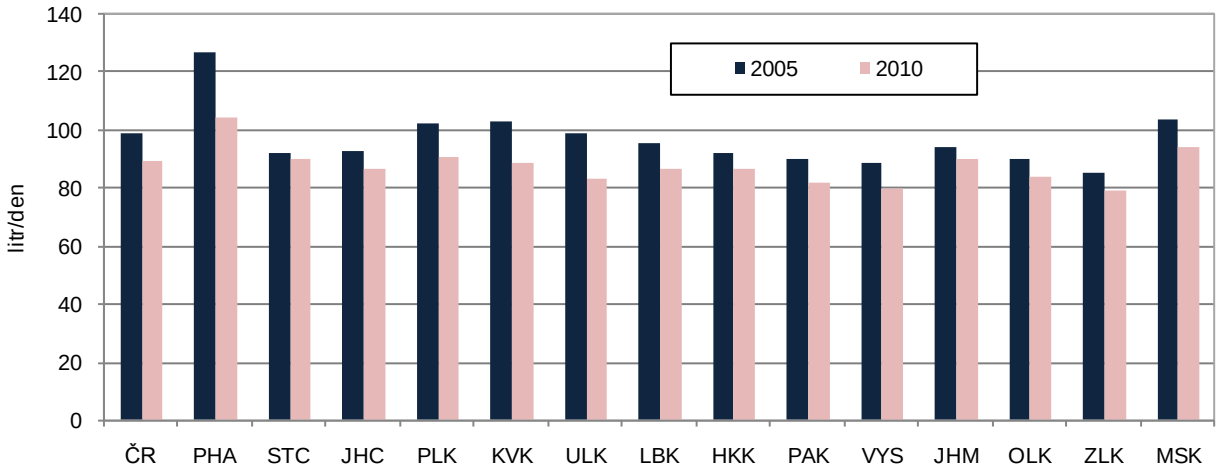

Investice na ochranu životního prostředí od roku 2007 směřují zejména do Plzeňského kraje

Celkové výdaje na ochranu životního prostředí se v roce 2009 zvýšily jen nepatrně, přitom rychlejší růst investičních výdajů byl na úkor poklesu neinvestičních nákladů. Více prostředků bylo vynaloženo na budování čistíren odpadních vod, postupně se snižuje objem prostředků vynakládaných na ochranu ovzduší. V přepočtu na obyvatele se nejvíce v letech 2007 – 2009 investovalo do životního prostředí v Plzeňském kraji; v roce 2009 též v Libereckém a Jihočeském kraji. Tyto tři kraje přitom měly v roce 2005 mezi kraji nejnižší objem investovaných prostředků do životního prostředí. Za území s dlouhodobě nižším objemem investic do životního prostředí lze považovat Olomoucký kraj, kde se v přepočtu na obyvatele v roce 2009 investovalo necelých 45 % republikového průměru.

Tabulková příloha

Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - demografický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
	Přirozený přírůstek na 1 000 obyvatel (‰)														
2005	-0,6	-0,6	-0,6	-0,4	-0,7	0,1	-0,3	0,1	-0,6	-0,5	-0,5	-0,8	-0,5	-1,0	-0,7
2006	0,1	0,2	0,6	0,3	-0,2	0,7	0,3	0,8	-0,4	0,2	0,7	-0,1	0,2	-0,5	-0,2
2007	1,0	0,8	1,7	1,1	0,8	1,7	1,2	1,7	1,0	1,1	1,0	0,5	0,7	0,3	0,6
2008	1,4	1,7	2,5	1,3	1,1	1,7	1,5	2,1	1,3	1,3	1,5	1,7	1,1	0,4	0,3
2009	1,0	1,7	2,0	0,9	1,0	0,9	0,9	2,0	0,6	1,2	0,7	1,4	0,7	-0,1	-0,0
2010	1,0	2,0	2,2	0,8	0,7	0,7	0,4	2,0	0,8	0,8	0,5	1,3	0,3	0,1	-0,2
	Přírůstek stěhováním na 1 000 obyvatel (‰)														
2005	3,5	10,0	12,8	3,7	4,2	-1,1	1,5	3,3	2,5	2,0	1,8	0,9	0,1	0,1	-1,3
2006	3,4	5,3	14,1	3,2	5,7	0,3	-0,2	3,3	2,7	3,2	1,1	2,1	0,9	0,0	-1,0
2007	8,1	19,2	20,6	4,1	10,9	7,6	8,4	5,6	3,7	6,0	3,0	6,5	2,2	1,3	-0,1
2008	6,9	15,5	21,3	3,6	14,0	1,3	4,2	5,6	2,9	6,1	1,9	4,1	-0,5	0,6	-0,1
2009	2,7	11,0	11,6	1,2	2,9	-3,4	-0,5	1,8	-0,8	1,0	-1,5	2,6	-0,8	-0,6	-2,3
2010	1,5	4,5	11,7	0,9	-0,4	-1,3	-0,6	0,1	-0,1	0,8	-1,3	1,3	-0,8	-1,2	-3,2
	Živě narození mimo manželství (%)														
2005	31,7	28,0	29,0	29,4	32,4	49,4	48,0	37,9	30,4	27,8	22,7	26,4	31,2	21,5	36,5
2006	33,3	30,0	29,7	33,0	34,0	51,1	48,3	38,1	31,8	30,0	24,9	27,8	33,4	23,5	38,1
2007	34,5	30,8	31,3	33,1	35,1	51,0	49,6	40,2	35,0	30,0	25,2	28,8	34,5	25,8	39,4
2008	36,3	32,6	33,2	35,6	37,3	53,9	50,2	40,3	35,9	32,6	29,0	30,6	36,7	27,9	41,7
2009	38,8	33,7	34,5	38,0	40,9	55,1	53,6	44,6	38,8	35,7	32,1	33,8	39,5	30,5	44,2
2010	40,3	35,3	36,9	40,4	41,7	58,5	54,4	45,5	40,8	38,1	33,7	35,8	39,9	31,9	44,2
	Index stáří (65 a více let / 0-14 let) (%)														
2005	97,0	126,9	94,5	94,5	102,9	84,9	80,2	85,8	100,3	95,1	93,6	102,4	96,5	99,4	88,6
2006	100,2	128,8	95,5	97,7	105,5	88,4	83,0	89,0	103,7	98,1	97,4	106,1	100,3	103,7	93,5
2007	102,4	129,4	95,3	100,2	107,3	90,9	85,0	91,2	106,1	100,6	100,6	108,9	103,5	107,2	97,2
2008	105,1	130,0	95,6	103,2	110,1	93,7	87,6	94,1	109,6	103,7	104,5	112,3	107,1	110,8	101,2
2009	107,0	129,5	95,4	105,5	112,3	96,3	90,0	96,0	111,7	106,2	107,5	114,2	109,4	113,6	104,3
2010	107,8	127,6	94,8	106,8	113,4	98,1	91,2	97,1	113,4	107,1	109,6	114,8	110,3	115,7	105,8
	Naděje dožití mužů při narození (roky) - dvouleté průměry														
2005	72,7	74,7	72,4	73,1	72,9	71,9	70,8	72,7	73,7	73,2	73,6	73,0	73,0	72,0	71,3
2006	73,2	75,2	73,0	73,7	73,4	72,3	71,2	73,0	74,4	73,4	73,9	73,2	73,2	72,6	71,9
2007	73,6	75,6	73,4	74,2	74,0	72,6	71,4	73,1	74,8	73,8	74,4	73,5	73,3	73,3	72,3
2008	73,8	75,9	73,8	74,3	74,4	72,8	71,7	73,3	75,0	74,2	74,5	74,1	73,5	73,4	72,3
2009	74,1	76,2	74,0	74,5	74,5	72,7	72,0	73,9	75,1	74,7	74,8	74,5	73,9	73,4	72,4
2010	74,3	76,3	74,3	74,8	74,9	72,7	72,3	74,4	75,2	74,8	75,1	74,7	74,0	73,5	72,6
	Naděje dožití žen při narození (roky) - dvouleté průměry														
2005	79,1	80,0	78,6	79,3	78,9	78,1	77,3	78,9	79,9	79,5	79,5	79,7	79,5	79,7	78,5
2006	79,4	80,4	79,0	79,5	79,1	78,4	77,5	79,5	80,1	79,7	80,0	79,9	79,7	79,7	78,8
2007	79,8	80,7	79,6	79,9	79,6	78,8	78,1	79,4	80,0	79,5	81,1	80,3	79,9	80,2	79,3
2008	80,0	80,8	79,8	80,0	80,2	79,0	78,5	79,8	80,4	80,0	81,1	80,6	79,9	80,4	79,4
2009	80,1	80,8	79,9	80,1	80,2	79,1	78,5	80,1	80,6	80,5	81,0	80,8	80,0	80,5	79,4
2010	80,4	81,2	80,2	80,4	80,1	79,3	78,6	80,1	80,8	80,5	81,1	81,1	80,3	80,9	79,7
	Podíl cizinců (bez azylantů) na obyvatelstvu (%)														
2005	2,7	7,6	3,0	1,7	2,4	4,7	2,7	2,7	2,1	1,3	1,2	2,1	1,2	1,0	1,5
2006	3,1	8,7	3,6	2,0	2,8	5,3	3,2	3,1	2,4	1,5	1,4	2,5	1,3	1,1	1,6
2007	3,8	10,6	4,2	2,4	3,7	6,3	4,0	3,5	2,8	2,1	1,7	2,9	1,6	1,3	1,8
2008	4,2	11,5	4,9	2,6	4,9	6,6	4,2	4,0	3,0	2,4	1,9	3,1	1,5	1,4	2,0
2009	4,1	11,9	4,7	2,4	4,8	6,4	3,8	3,9	2,7	2,3	1,7	3,2	1,5	1,4	1,9
2010[1)]	4,0	11,8	4,6	2,4	4,4	6,4	3,7	3,8	2,7	2,3	1,6	3,1	1,5	1,4	1,8

[1)] předběžné údaje

Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - sociální vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středo-český	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Králové-hradecký	Pardubický	Vysočina	Jiho-moravský	Olomoucký	Zlínský	Moravsko-slezský
	Míra zaměstnanosti osob ve věku 20-64 let (%)														
2005	70,7	76,9	72,8	73,4	74,6	71,2	65,6	71,0	72,2	71,8	71,0	69,8	67,9	68,2	65,1
2006	71,2	77,2	73,5	73,4	73,8	70,6	66,2	69,6	73,3	72,3	72,7	69,2	69,6	71,0	65,4
2007	72,0	76,9	74,0	74,7	73,8	71,9	66,4	69,4	73,7	72,8	74,1	71,0	70,3	72,7	67,2
2008	72,4	76,6	74,6	75,0	74,8	71,4	67,2	68,8	73,1	73,3	73,7	71,0	70,1	73,3	69,1
2009	70,9	76,5	73,4	73,3	72,1	69,3	65,9	67,5	69,9	71,1	71,4	69,9	70,0	70,0	67,8
2010	70,4	76,0	72,8	71,7	72,1	70,4	65,6	69,2	70,5	70,2	71,0	70,3	66,8	68,6	66,7
	Míra registrované nezaměstnanosti k 31. 12. (%) (MPSV)														
2005	8,9	3,2	6,3	6,7	6,4	10,3	15,4	7,7	7,3	8,3	8,2	10,2	10,6	9,3	14,2
2006	7,7	2,7	5,3	5,7	5,6	9,2	13,8	7,0	6,3	6,9	7,1	8,8	9,0	7,8	12,6
2007	6,0	2,2	4,2	4,5	4,4	7,3	11,0	6,1	4,7	5,4	5,6	6,9	6,7	6,0	9,6
2008	6,0	2,1	4,5	4,8	5,0	7,6	10,3	7,0	4,8	6,0	6,3	6,8	6,9	6,1	8,5
2009	9,2	3,7	7,0	7,8	8,2	11,1	13,6	11,2	8,0	9,6	10,3	10,6	12,2	10,8	12,1
2010	9,6	4,1	7,7	8,5	8,2	11,4	13,9	10,5	8,4	9,9	10,7	10,9	12,5	10,7	12,4
	Dlouhodobá nezaměstnanost k 31. 12. (%)[1] (MPSV)														
2005	3,9	0,9	2,3	2,0	2,3	4,6	8,3	3,1	2,6	3,1	3,3	4,6	4,7	4,0	7,8
2006	3,4	0,7	1,9	1,9	2,1	4,2	7,4	2,7	2,2	2,5	2,9	3,9	3,8	3,4	6,8
2007	2,5	0,5	1,4	1,3	1,5	3,2	5,7	2,2	1,4	1,9	2,1	2,8	2,7	2,5	5,1
2008	1,8	0,4	1,0	1,0	1,2	2,5	4,1	1,8	0,8	1,5	1,7	2,2	2,0	1,9	3,6
2009	2,2	0,4	1,3	1,3	1,6	3,1	4,5	2,6	1,2	2,0	2,3	2,6	2,5	2,5	3,8
2010	3,1	0,9	2,1	2,1	2,4	4,2	5,5	3,6	1,9	2,9	3,4	3,6	4,3	3,8	4,9
	Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele (tis. Kč)														
2005	143,8	194,3	152,8	139,1	144,3	129,0	126,8	135,0	140,1	136,6	134,9	140,4	130,3	134,4	130,9
2006	155,2	212,8	165,9	151,5	153,7	138,2	137,9	144,7	150,5	146,1	146,5	147,9	141,9	149,0	138,3
2007	169,2	229,3	181,1	163,1	168,8	149,5	146,9	156,3	163,2	159,4	160,9	165,2	155,1	161,9	152,1
2008	181,6	238,1	189,1	178,5	180,2	160,8	160,6	166,5	174,9	173,7	172,9	179,7	166,6	172,3	168,8
2009	179,9	232,3	187,4	178,2	179,7	162,3	163,3	167,5	173,0	171,7	169,9	176,3	166,2	168,4	167,6
2010	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Medián mezd (Kč) (MPSV, MF)														
2005	18 589	23 188	18 956	17 284	18 500	16 541	17 749	17 535	17 287	16 880	16 960	17 557	17 088	17 423	18 077
2006	19 512	24 941	20 086	17 950	19 555	18 025	18 947	18 622	17 912	17 620	17 971	18 628	18 518	17 909	18 933
2007	20 908	26 090	21 891	19 312	20 921	19 380	20 211	20 521	19 327	18 927	19 737	19 969	19 992	19 238	20 365
2008	22 217	27 900	23 133	20 259	22 154	20 103	21 156	21 730	20 637	20 486	20 961	21 287	21 345	20 280	21 564
2009	22 229	28 386	23 158	19 984	22 191	19 875	21 487	21 855	20 670	20 828	20 435	21 621	21 296	20 017	21 144
2010	22 608	28 392	23 386	20 479	22 634	20 110	21 860	22 289	21 174	20 721	21 059	22 139	21 423	20 666	21 883
	Podíl zaměstnaných cizinců na pracovní síle k 31. 12. (%) (MPSV)														
2005	4,0	10,4	5,0	2,6	5,1	5,0	2,2	3,9	3,0	2,8	2,2	3,3	1,4	1,9	2,2
2006	4,6	11,2	5,8	2,9	5,7	5,0	2,5	4,6	3,5	3,7	2,5	4,1	1,5	2,0	2,4
2007	5,6	13,0	6,9	3,7	8,3	5,8	3,1	5,4	4,6	6,2	3,1	4,6	1,9	2,3	2,6
2008	6,4	15,2	8,1	3,9	9,0	6,7	3,7	5,5	5,0	6,8	3,4	5,9	2,0	2,6	2,9
2009	5,6	13,6	7,2	3,1	7,1	5,8	3,3	5,0	4,2	4,2	2,2	5,4	1,7	2,2	2,7
2010	5,4	12,7	6,2	3,1	6,8	5,7	3,3	4,9	4,1	4,3	2,2	5,5	1,7	2,4	2,8
	Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem (%)[2] (ČSSZ)														
2005	18,7	11,7	16,9	18,2	22,8	19,9	20,8	16,2	18,0	21,8	24,5	17,7	18,8	19,5	21,9
2006	19,7	12,0	17,8	19,4	23,9	21,0	22,3	17,2	19,1	23,0	25,9	18,8	20,1	20,5	23,0
2007	20,7	12,2	18,5	20,7	25,0	22,2	23,7	18,2	20,1	24,4	27,3	19,7	21,5	21,5	24,3
2008	21,6	12,4	19,2	21,8	25,9	23,3	25,0	19,3	21,2	25,5	28,5	20,4	22,9	22,3	25,6
2009	23,1	12,8	20,1	23,7	27,4	25,0	26,7	21,0	23,0	27,4	30,2	21,8	24,9	23,9	27,4
2010[3]	24,3	12,9	21,1	25,0	28,5	26,0	27,8	22,5	24,5	29,0	31,8	22,9	26,6	25,5	28,9

[1] podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na pracovní síle

[2] stav v prosinci daného roku; uvedené údaje jsou za tzv. "sólo" důchody - bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

[3] výpočet z příjemců starobního důchodu celkem bez příjemců starobního důchodu vzniklého přeměnou invalidního důchodu po dosažení věku 65 let

Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - ekonomický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
	Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele (tis. Kč)														
2005	291,6	609,0	268,4	262,6	275,2	219,6	236,8	244,4	255,5	240,2	247,1	265,3	221,0	235,3	246,8
2006	313,9	659,8	296,6	281,7	296,5	225,3	255,1	255,1	266,3	263,4	264,4	287,5	232,6	255,7	261,3
2007	342,5	736,0	321,0	294,2	315,1	243,8	271,4	264,0	291,4	286,6	288,1	314,8	254,1	279,9	288,6
2008	353,7	756,9	326,0	298,1	300,6	243,9	283,9	257,6	295,8	294,2	277,9	344,1	266,3	299,6	305,5
2009	345,6	761,6	317,2	298,1	299,8	233,6	275,7	240,1	291,2	286,5	270,7	330,1	260,5	287,0	281,6
2010	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele (tis. Kč)														
2005	72,5	173,8	76,8	74,4	57,8	57,8	48,5	56,7	46,5	45,0	59,9	80,4	46,7	45,2	50,1
2006	77,6	204,0	74,9	60,5	97,9	50,1	53,8	49,8	44,7	42,1	50,9	76,1	46,7	51,9	60,8
2007	86,2	250,2	71,1	59,7	84,5	50,2	73,3	53,3	48,1	53,8	64,9	84,1	50,2	53,2	61,3
2008	84,7	251,5	62,7	58,1	63,5	56,5	65,4	63,7	45,9	57,9	48,0	85,2	49,5	49,6	70,3
2009	77,6	209,5	63,2	55,5	77,7	50,4	65,4	49,2	49,4	46,8	49,1	76,6	66,9	44,5	55,6
2010	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Zemědělská produkce na 1 ha obhospodařované půdy (tis. Kč)														
2005	28,5	30,1		27,1	23,7	13,1	24,7	18,6	32,3	31,5	29,5	34,2	31,8	28,8	28,4
2006	28,7	30,4		25,7	24,6	14,0	26,8	19,5	32,6	31,1	31,2	34,9	29,8	27,3	26,9
2007	33,4	36,9		29,8	29,2	15,3	29,0	22,5	37,3	36,0	37,7	40,1	34,5	32,1	30,2
2008	33,5	37,4		29,7	29,7	16,8	30,9	22,5	36,9	36,6	36,1	40,5	33,3	33,2	29,8
2009	27,6	30,9		24,2	25,0	13,4	24,1	18,6	31,1	31,1	29,0	33,1	26,7	27,0	25,0
2010	.	.		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Vývoj tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy (předchozí rok = 100)														
2005	108,9	111,0	115,7	92,7	108,5	103,2	113,5	117,2	107,3	97,6	104,3	112,0	97,4	110,1	108,2
2006	112,5	113,6	110,3	108,1	124,7	105,5	111,1	114,0	101,5	118,4	122,5	109,1	115,0	114,3	109,5
2007	110,5	109,6	110,1	114,8	108,1	101,5	109,0	107,8	106,2	115,9	111,2	129,0	115,1	112,9	102,7
2008	101,0	106,3	92,3	112,5	104,6	102,6	110,4	92,5	93,3	95,2	94,2	99,6	99,2	100,5	108,8
2009	87,1	107,7	92,7	84,0	83,5	84,0	78,7	88,6	81,3	89,0	76,0	82,5	76,9	89,9	81,0
2010	110,6	94,6	111,1	98,5	111,5	105,7	118,8	109,2	115,9	121,0	112,8	105,1	98,2	105,1	126,8
	Stavební práce podle místa stavby na 1 obyvatele (tis. Kč)														
2005	26,8	57,9	22,0	25,9	29,2	32,3	25,9	19,8	19,7	23,4	17,9	24,5	21,2	17,3	20,9
2006	29,0	57,6	24,6	27,3	32,8	28,0	27,1	19,5	24,4	23,6	24,1	29,7	25,1	20,1	21,6
2007	31,2	63,1	27,3	33,7	32,3	31,7	31,5	19,2	24,0	18,9	24,9	27,5	29,9	20,2	26,7
2008	32,0	64,6	26,6	34,4	30,1	31,3	27,8	22,7	21,3	25,8	24,6	32,5	24,2	22,1	29,5
2009	29,3	53,5	27,0	31,0	25,1	37,7	31,3	20,5	22,9	21,6	22,0	28,8	21,1	20,9	25,7
2010	25,7	46,2	19,6	27,3	23,1	36,2	27,4	19,6	17,6	17,9	17,2	26,5	19,9	20,7	24,9
	Zahájené byty na 1 000 obyvatel														
2005	3,9	6,9	8,3	3,8	3,1	2,2	1,7	2,2	3,6	3,4	3,2	4,3	2,8	2,8	1,6
2006	4,3	6,7	7,2	4,3	4,1	2,5	2,2	3,7	3,7	4,5	3,4	5,2	2,8	2,9	2,3
2007	4,2	6,6	6,9	4,1	3,8	1,9	2,3	2,9	3,8	4,9	3,3	4,9	3,4	3,4	2,6
2008	4,2	5,6	7,8	4,5	4,3	2,5	2,2	3,7	4,3	3,4	3,1	3,7	3,6	2,7	3,1
2009	3,6	4,6	6,1	3,0	3,6	2,7	2,0	3,5	3,5	4,0	2,7	3,8	2,9	2,2	2,5
2010	2,7	2,3	5,1	2,8	3,6	2,0	1,5	2,6	2,3	2,4	2,2	3,0	1,8	2,1	2,0
	Vývoj počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních (předchozí rok = 100)														
2005	101,2	106,3	90,5	95,8	90,7	104,6	109,0	101,8	101,8	97,4	99,3	103,3	99,0	93,6	99,8
2006	102,9	100,8	99,6	107,6	104,0	113,6	101,9	104,5	101,0	107,2	104,8	101,2	103,8	104,0	102,2
2007	101,9	108,3	93,0	88,9	105,4	101,4	95,9	88,4	92,6	110,0	102,7	110,2	101,0	104,7	105,5
2008	99,0	102,3	93,2	95,6	94,8	100,1	97,4	99,2	99,3	93,0	94,5	100,6	98,1	93,4	99,6
2009	93,4	94,8	97,0	98,0	98,3	98,0	91,7	92,8	89,7	88,9	90,7	87,8	88,4	90,1	91,5
2010	101,9	109,1	97,8	97,4	101,1	100,7	86,2	96,9	99,3	98,8	93,7	100,1	100,1	103,2	90,0

Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - vývoj životního prostředí

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Kraj Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
	Měrné emise oxidu siřičitého REZZO 1-4 (t/km^2)														
2005	2,8	4,9	2,3	1,1	1,5	5,0	13,5	1,2	1,7	3,5	0,5	0,6	1,4	1,8	5,5
2006	2,7	4,6	2,1	1,0	1,5	5,1	13,4	1,1	1,7	3,1	0,4	0,6	1,1	1,8	5,5
2007	2,7	3,0	2,1	1,0	1,4	6,4	14,3	0,9	1,6	3,1	0,4	0,6	1,0	1,6	5,6
2008	2,2	3,6	2,1	1,0	1,2	3,0	11,2	1,0	1,5	2,9	0,4	0,6	0,8	1,4	4,3
2009	2,2	3,4	2,0	1,0	1,4	2,8	11,7	0,9	1,2	2,6	0,4	0,5	0,9	1,4	4,1
2010	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Měrné emise oxidů dusíku REZZO 1-4 (t/km^2)														
2005	3,7	22,9	3,9	1,5	2,0	3,1	13,1	1,8	2,1	4,1	2,3	2,8	2,4	2,3	6,3
2006	3,6	19,2	3,7	1,4	1,9	3,6	13,2	1,6	2,0	4,1	2,1	2,7	2,3	2,1	5,9
2007	3,6	18,1	3,8	1,4	1,9	3,7	13,1	1,6	2,0	4,6	2,1	2,7	2,3	2,1	6,0
2008	3,4	17,3	3,6	1,4	1,8	3,6	11,9	1,5	1,9	3,9	2,0	2,7	2,2	2,1	5,3
2009	3,2	16,3	3,4	1,3	1,6	3,3	11,8	1,4	1,8	3,6	2,0	2,6	2,1	2,0	5,0
2010	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele (kg)														
2005	289	271	349	281	285	290	316	276	282	270	265	263	275	271	298
2006	296	280	343	289	306	302	319	277	279	291	305	283	283	288	287
2007	293	288	349	281	313	320	300	286	279	283	276	275	289	287	272
2008	305	299	357	276	283	305	343	315	281	288	294	281	316	283	302
2009	315	302	364	283	311	311	335	284	280	283	340	297	333	318	325
2010	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu (%)														
2005	10,2	11,5	6,1	9,2	16,2	5,9	10,1	14,5	18,1	10,3	12,1	10,0	10,1	12,4	6,1
2006	10,8	12,5	8,1	9,1	14,4	7,2	8,6	12,0	17,1	12,2	13,3	9,6	10,8	11,8	9,4
2007	12,8	14,1	9,5	10,5	18,2	11,9	8,9	13,9	19,1	17,0	14,7	8,9	14,8	14,2	12,8
2008	14,3	15,0	11,1	12,1	14,3	9,6	13,1	19,6	21,4	20,0	15,0	10,8	16,0	14,0	15,3
2009	13,9	15,8	11,4	16,3	16,9	11,8	10,3	13,4	19,2	14,4	16,3	11,3	12,5	16,6	14,2
2010	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Podíl recyklovaného odpadu (vč. regenerace) z celkového nakládání s odpady (%)														
2005	11,9	6,1	7,3	14,9	21,1	2,9	3,9	1,7	10,9	18,2	8,6	20,7	5,4	12,4	28,5
2006	17,6	10,2	14,2	24,8	18,9	8,3	6,4	7,5	5,2	30,3	9,6	35,3	24,6	18,7	21,5
2007	19,3	10,5	9,2	16,2	30,0	1,9	23,7	12,1	14,0	12,5	11,8	29,9	25,0	9,3	32,0
2008	18,6	17,2	8,6	22,1	27,5	11,8	9,4	7,4	14,2	10,2	8,2	24,2	11,6	17,5	30,0
2009	19,0	15,0	9,8	29,1	19,1	4,4	10,0	3,7	12,1	17,5	7,6	22,8	16,6	16,0	40,1
2010	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Specifické denní množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele (l)														
2005	98,9	126,8	92,0	92,8	102,3	102,9	98,7	95,3	92,2	90,1	89,0	94,0	89,9	85,6	103,5
2006	97,5	130,0	89,1	89,5	96,8	100,5	98,3	95,5	92,3	87,4	84,1	93,2	87,7	83,7	101,9
2007	98,5	128,7	92,5	92,0	99,8	97,6	97,3	98,3	91,2	90,1	84,6	97,2	87,8	83,8	101,8
2008	94,2	122,0	90,2	88,1	96,1	95,6	87,5	89,3	88,0	84,9	83,4	93,2	86,5	81,6	98,1
2009	92,5	114,1	88,5	86,8	93,1	90,7	85,0	89,9	87,7	84,3	82,4	94,1	87,2	79,6	98,3
2010	89,5	104,4	90,0	86,4	90,6	88,5	83,2	87,0	86,7	81,8	80,1	90,1	84,3	79,0	94,3
	Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele (Kč)														
2005	1 783	1 525	2 772	1 018	1 265	2 096	1 858	1 070	1 602	2 202	1 911	2 230	1 494	1 321	1 667
2006	2 189	2 478	4 619	1 033	1 842	1 740	2 270	917	1 771	2 866	2 510	1 852	1 180	1 355	1 866
2007	1 928	1 470	2 782	1 229	3 425	1 311	2 760	1 692	1 514	1 329	2 014	1 200	1 526	1 728	2 275
2008	1 949	1 396	2 802	1 418	3 330	2 025	1 845	2 249	2 395	1 629	1 661	2 090	1 102	1 279	1 925
2009	2 239	1 371	1 999	2 994	5 453	1 132	1 814	3 826	1 891	2 101	1 152	2 860	1 002	2 348	2 160
2010	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Tab. 2.1 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj - demografický vývoj

	Měřicí jednotka	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Obyvatelstvo k 31. 12.	osoby	627 766	630 006	633 264	636 328	637 643	638 706
v tom: muži		308 737	310 156	312 046	313 867	314 543	314 880
ženy		319 029	319 850	321 218	322 461	323 100	323 826
Podíl cizinců (bez azylantů) z počtu obyvatel k 31.12.	%	1,7	2,0	2,4	2,6	2,4	2,4
Sňatky	počet	3 075	3 110	3 449	3 112	2 871	2 891
Rozvody	počet	1 886	1 729	1 627	1 966	1 731	1 863
Rozvody na 100 sňatků	počet	61	56	47	63	60	64
Živě narození	osoby	6 137	6 370	6 922	7 155	7 027	6 933
z toho mimo manželství	%	29,4	33,0	33,1	35,6	38,0	40,4
Úhrnná plodnost[1)]		1,3	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5
Potraty	počet	2 294	2 292	2 327	2 296	2 371	2 323
z toho umělá přerušení těhotenství		1 570	1 468	1 431	1 389	1 367	1 348
Potraty na 100 narozených	počet	37	36	34	32	34	33
Zemřelí celkem	osoby	6 399	6 168	6 246	6 347	6 467	6 416
z toho podle příčin smrti:							
nemoci oběhové soustavy		3 053	2 992	2 946	3 019	3 240	3 167
novotvary		1 822	1 715	1 759	1 765	1 735	1 765
Přirozený přírůstek	osoby	-262	202	676	808	560	517
Přistěhovalí celkem	osoby	6 350	6 440	7 146	6 962	5 135	4 916
z toho z ciziny		2 941	2 803	3 211	2 856	1 270	919
Vystěhovalí celkem	osoby	4 034	4 402	4 564	4 706	4 380	4 370
z toho do ciziny		587	869	713	777	688	806
Přírůstek stěhováním celkem	osoby	2 316	2 038	2 582	2 256	755	546
z toho s cizinou		2 354	1 934	2 498	2 079	582	113
Celkový přírůstek	osoby	2 054	2 240	3 258	3 064	1 315	1 063
Na 1 000 obyvatel středního stavu:							
živě narození	‰	9,8	10,1	11,0	11,3	11,0	10,9
zemřelí	‰	10,2	9,8	9,9	10,0	10,2	10,1
přirozený přírůstek	‰	-0,4	0,3	1,1	1,3	0,9	0,8
přistěhovalí	‰	10,1	10,2	11,3	11,0	8,1	7,7
vystěhovalí	‰	6,4	7,0	7,2	7,4	6,9	6,9
přírůstek stěhováním	‰	3,7	3,2	4,1	3,6	1,2	0,9
celkový přírůstek	‰	3,3	3,6	5,2	4,8	2,1	1,7
Mrtvorozenost	‰	2,0	2,5	2,6	2,5	3,0	3,7
Kojenecká úmrtnost	‰	3,4	2,2	3,2	2,7	2,3	2,9
Novorozenecká úmrtnost	‰	2,1	1,1	1,4	1,3	1,0	2,0
Obyvatelstvo k 31. 12. ve věku:							
0-14 let	osoby	93 438	91 943	91 545	91 361	91 668	92 715
	%	14,9	14,6	14,5	14,4	14,4	14,5
15-64 let	osoby	446 006	448 209	449 999	450 719	449 281	446 990
	%	71,0	71,1	71,1	70,8	70,5	70,0
65 a více let	osoby	88 322	89 854	91 720	94 248	96 694	99 001
	%	14,1	14,3	14,5	14,8	15,2	15,5
Průměrný věk k 31. 12.	roky	39,8	40,1	40,3	40,5	40,7	40,9
v tom: muži		38,4	38,7	38,9	39,1	39,3	39,6
ženy		41,1	41,4	41,6	41,8	42,0	42,2
Index stáří (65 a více let / 0-14 let)	%	94,5	97,7	100,2	103,2	105,5	106,8
Index ekonomického zatížení (0-14 let + 65 a více let / 15-64 let)	%	40,8	40,6	40,7	41,2	41,9	42,9
Naděje dožití při narození (dvouleté průměry)							
muži	roky	73,1	73,7	74,2	74,3	74,5	74,8
ženy	roky	79,3	79,5	79,9	80,0	80,1	80,4
Naděje dožití ve věku 65 let (dvouleté průměry)							
muži	roky	14,2	14,6	15,0	15,3	15,2	15,3
ženy	roky	17,6	17,7	17,8	18,1	18,3	18,5

[1)] počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15-49 let) neměnné

Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj - sociální vývoj

	Měřicí jednotka	2005	2006	2007	2008	2009	2010
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ PRACOVNÍCH SIL (VŠPS)							
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	tis. osob	532	536	540	544	546	546
z toho podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	%	20,1	20,0	19,3	18,3	17,5	16,9
střední bez maturity	%	38,6	37,7	37,7	37,1	36,6	36,9
střední s maturitou	%	32,6	32,4	32,8	34,6	34,4	35,0
vysokoškolské	%	8,7	9,9	10,1	10,1	11,5	11,2
Pracovní síla	tis. osob	317	319	322	323	321	317
v tom: zaměstnaní v NH		301	303	312	315	307	300
z toho ženy		129	130	134	135	132	128
nezaměstnaní		16	16	11	8	14	17
z toho ženy		8	10	7	5	6	8
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo	tis. osob	215	217	218	221	225	229
z toho: studující (vč. učňů)		48	49	50	50	50	53
důchodci		140	139	139	140	143	142
Zaměstnaní v NH podle sektorů:							
zemědělství	%	5,9	6,2	6,0	5,7	5,3	5,8
průmysl a stavebnictví	%	41,9	41,0	42,3	42,1	41,2	40,2
služby	%	52,2	52,8	51,7	52,2	53,5	54,0
Zaměstnaní v NH podle postavení v zaměstnání:							
zaměstnanci	%	84,3	84,0	83,5	84,4	85,6	83,0
zaměstnavatelé	%	3,2	3,9	3,8	3,1	3,1	3,5
pracující na vlastní účet	%	11,2	10,7	11,7	11,5	10,5	12,7
Míra ekonomické aktivity	%	59,5	59,5	59,7	59,4	58,8	58,0
v tom: muži		69,1	68,8	68,9	68,7	68,5	67,6
ženy		50,5	50,7	50,8	50,5	49,5	48,9
z toho ve věku 20-64 let	%	77,0	77,0	77,1	76,9	76,4	75,6
Míra zaměstnanosti	%	56,6	56,5	57,7	57,9	56,3	55,0
v tom: muži		66,2	66,2	67,4	67,5	65,7	64,1
ženy		47,4	47,2	48,4	48,6	47,3	46,2
z toho ve věku 20-64 let	%	73,4	73,4	74,7	75,0	73,3	71,7
Míra nezaměstnanosti	%	5,0	5,1	3,3	2,6	4,3	5,3
v tom: muži		4,2	3,8	2,2	1,7	4,1	5,1
ženy		6,1	6,8	4,7	3,9	4,5	5,5
NEZAMĚSTNANOST k 31. 12. (MPSV)							
práce	osoby	23 632	20 426	16 452	17 505	27 530	29 545
z toho: ženy		12 874	11 408	9 144	9 265	13 678	14 114
absolventi škol a mladiství		1 993	1 599	1 185	1 427	2 084	2 084
osoby se zdravotním postižením		3 456	3 351	3 232	3 208	3 867	4 151
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti		9 130	7 781	6 882	8 509	11 532	11 834
dosažitelní		21 941	18 803	15 078	16 471	26 595	28 548
v tom podle věku:							
15-24 let		4 526	3 672	2 721	3 204	5 129	5 108
25-34 let		5 948	4 994	3 778	4 072	6 624	6 823
35-44 let		4 882	4 193	3 401	3 636	5 908	6 458
45-54 let		5 675	4 980	4 068	3 999	6 167	6 560
55 a více let		2 601	2 587	2 484	2 594	3 702	4 596
průměrný věk	roky	38,3	39,0	39,9	39,3	38,8	39,5
v tom podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	osoby	6 391	5 716	4 516	4 594	6 601	7 024
střední bez maturity	osoby	10 796	9 013	7 167	7 681	12 847	13 920
střední s maturitou	osoby	5 404	4 751	3 902	4 201	6 554	7 139
vysokoškolské	osoby	1 041	946	867	1 029	1 528	1 462

Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj - sociální vývoj

pokračování

	Měřicí jednotka	2005	2006	2007	2008	2009	2010
z toho podle klasifikace zaměstnání:							
nemanuální pracovníci	osoby						
vysoce kvalifikovaní (třídy 1 - 3)		3 790	3 345	2 749	2 925	4 399	4 668
s nižší kvalifikací (třídy 4 a 5)		5 804	5 161	4 170	4 441	7 194	7 355
manuální pracovníci	osoby						
kvalifikovaní (třídy 6 - 8)		7 831	6 176	4 761	5 469	9 265	10 125
nekvalifikovaní (třída 9)		5 300	4 725	3 989	3 988	5 392	5 716
z toho podle délky evidence:							
do 3 měsíců	osoby	8 326	7 330	6 587	8 214	10 973	12 672
3-6 měsíců	osoby	4 807	3 687	3 035	3 683	6 293	5 436
6-12 měsíců	osoby	3 830	3 234	2 499	2 271	5 780	4 544
od 1 roku do 2 let	osoby	3 210	2 615	1 711	1 427	2 626	4 238
více než 2 roky	osoby	3 459	3 560	2 620	1 910	1 858	2 655
Průměrná měsíční podpora v nezaměstnanosti	Kč	4 292	4 605	4 882	5 439	5 575	5 576
Míra registrované nezaměstnanosti	%	6,7	5,7	4,5	4,8	7,8	8,5
v tom: muži		5,5	4,5	3,6	4,0	6,9	7,8
ženy		8,3	7,2	5,7	5,9	8,9	9,4
Dlouhodobá nezaměstnanost[1)]	%	2,0	1,9	1,3	1,0	1,3	2,1
Volná pracovní místa	počet	2 636	5 222	6 983	4 188	1 516	1 850
Uchazeči na 1 volné pracovní místo	počet	9	4	2	4	18	16
ZAMĚSTNANOST CIZINCŮ							
Zaměstnaní cizinci k 31. 12.	osoby	8 427	9 651	12 381	13 178	10 496	10 558
z toho ze zemí mimo EU[2)]		4 817	4 979	6 511	7 507	5 454	5 405
v tom podle postavení na trhu práce:							
evidovaní na úřadech práce	osoby	5 337	6 709	9 393	9 909	6 834	6 727
z toho ženy		1 841	2 385	3 496	3 495	2 533	2 586
s platným živnostenským oprávněním	osoby	3 090	2 942	2 988	3 269	3 662	3 831
z toho ženy		952	902	921	974	1 100	1 174
ČISTÝ DISPONIBILNÍ DŮCHOD DOMÁCNOSTÍ							
celkem	mil. Kč	87 167	95 281	102 974	113 288	113 507	.
na 1 obyvatele	Kč	139 075	151 520	163 091	178 514	178 186	.
průměr ČR = 100	%	96,7	97,6	96,4	98,3	99,0	.
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ MEZD[3)]							
Průměrná hrubá měsíční mzda	Kč	19 333	20 070	21 467	22 767	22 951	23 418
v tom: muži		21 556	22 303	24 028	25 614	25 786	26 205
ženy		16 565	17 192	18 130	19 109	19 500	19 967
Medián mezd	Kč	17 284	17 950	19 312	20 259	19 984	20 479
v tom: muži		18 717	19 513	21 227	22 432	21 762	22 302
ženy		15 633	15 932	16 724	17 461	17 701	18 080
STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA							
Přiznané dávky celkem	počet	2 011 581	1 964 173	1 791 314	1 103 451	935 639	.
z toho přídavek na dítě		1 382 745	1 356 074	1 284 974	663 338	501 613	.
Hodnota vyplacených dávek celkem	tis. Kč	1 973 353	2 049 896	2 917 788	2 485 281	2 403 669	.
z toho přídavek na dítě		697 939	693 448	645 749	386 480	289 751	.
Hodnota vyplacených dávek státní sociální podpory na 1 obyvatele	Kč	3 148	3 260	4 621	3 916	3 773	.
DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ (stav v prosinci)							
Příjemci důchodů celkem	počet	158 451	161 281	164 011	166 960	169 958	172 023
z toho ženy		98 624	100 053	101 348	102 536	103 641	104 433
Příjemci starobního důchodu celkem[4)]	počet	81 652	83 509	85 653	88 260	91 173	97 962
z toho ženy		45 856	46 887	48 094	49 065	50 198	53 057
Příjemci předčasného starobního důchodu[5)]	počet	14 899	16 235	17 745	19 268	21 598	23 476
z toho ženy		8 903	9 538	10 275	11 058	12 240	13 159

Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj - sociální vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem[6)]	%	18,2	19,4	20,7	21,8	23,7	25,0
v tom: muži		16,8	18,3	19,9	20,9	22,8	24,3
ženy		19,4	20,3	21,4	22,5	24,4	25,7
Průměrná měsíční výše důchodu celkem	Kč	7 486	7 920	8 462	9 323	9 699	9 767
v tom: muži		7 903	8 352	8 921	9 824	10 250	10 338
ženy		7 233	7 656	8 178	9 007	9 346	9 398
Průměrná měsíční výše starobního důchodu celkem (sólo)	Kč	7 635	8 077	8 635	9 532	9 942	10 014
v tom: muži		8 436	8 925	9 538	10 479	10 943	11 003
ženy		7 009	7 415	7 929	8 775	9 125	9 177
Podíl průměrné výše starobního důchodu celkem (sólo) na mzdovém mediánu	%	44,2	45,0	44,7	47,0	49,7	48,9
NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ							
Výdaje na dávky nemocenského pojištění celkem	tis. Kč	1 820 957	1 855 340	1 939 430	1 799 835	1 461 383	1 278 368
z toho dávky:							
nemocenské		1 533 060	1 548 426	1 590 860	1 437 926	1 080 088	913 020
peněžitá pomoc v mateřství		235 162	255 920	291 967	313 785	335 817	339 160
podpora při ošetřování člena rodiny		52 552	50 797	56 449	48 058	45 182	26 109
ZDRAVOTNICTVÍ							
Lékaři celkem (vč. smluvních)	počet	2 214	2 231	2 472	2 466	2 521	2 557
z toho lékaři v nestátních zařízeních		2 176	2 193	2 431	2 434	2 487	2 522
Lékaři na 1 000 obyvatel	počet	4	4	4	4	4	4
Nemocnice		10	10	9	9	9	9
lůžka	počet	3 737	3 641	3 652	3 569	3 569	3 538
hospitalizovaní pacienti	tis. osob	129	127	129	128	127	126
průměrná ošetřovací doba	dny	7,8	7,7	7,4	7,1	7,1	7,0
využití lůžek	dny	266	266	264	253	252	249
ŠKOLSTVÍ							
Děti, žáci a studenti k 30. 9.	počet						.
mateřských škol		18 317	18 574	18 926	19 658	20 447	21 430
základních škol		57 480	54 920	53 059	51 273	49 825	49 590
studium)		34 998	35 149	34 325	33 993	33 497	31 994
vyšších odborných škol (denní studium)		2 286	2 198	2 157	1 806	1 731	1 705
Studenti vysokých škol k 31. 12.	počet						
s trvalým bydlištěm v kraji		16 022	17 504	19 349	21 062	22 475	23 249
s místem výuky v kraji		10 742	11 810	13 177	14 667	16 021	.
z toho v prezenčním studiu	%	74,9	72,6	71,6	68,5	68,7	.
Absolventi vysokých škol s místem výuky v kraji	počet	1 705	2 192	2 578	2 587	3 090	.
KRIMINALITA, NEHODY							
Zjištěné trestné činy	počet	16 752	16 106	15 695	15 928	14 283	15 298
na 1000 obyvatel		27	26	25	25	22	24
Objasněné trestné činy	počet	8 228	7 707	8 137	8 210	7 793	7 538
Usmrcené osoby při dopravních nehodách	počet	107	70	99	92	74	72

[1)] podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na pracovní síle

[2)] v letech 2005 - 2007 mimo EU 25, v letech 2008 - 2010 mimo EU 27

[3)] MPSV ČR (Informační systém o průměrném výdělku) a MF ČR (Informační systém o platu a služebním příjmu)

[4)] příjemci tzv. "sólo" starobních důchodů - bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem; od 1. 1. 2010 jsou do počtu příjemců starobních důchodů zahrnuti i příjemci invalidního důchodu po dosažení věku 65 let

[5)] předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu (sólo) podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

[6)] v roce 2010 výpočet z příjemců starobního důchodu celkem bez příjemců starobního důchodu vzniklého přeměnou invalidního důchodu po dosažení věku 65 let

Tab. 2.3 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj - ekonomický vývoj

	Měřicí jednotka	2005	2006	2007	2008	2009	2010
MAKROEKONOMIKA							
Hrubý domácí produkt (HDP)	mil. Kč	164 609	177 119	185 742	189 148	189 868	.
Vývoj HDP ve stálých cenách (předchozí rok = 100)	%	107,5	106,0	100,7	99,9	96,4	.
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele	Kč	262 632	281 664	294 181	298 052	298 058	.
průměr ČR = 100	%	90,1	89,7	85,9	84,3	86,2	.
Hrubý domácí produkt na 1 zaměstnaného	Kč	549 052	583 096	590 996	601 942	613 408	.
průměr ČR = 100	%	91,8	92,1	87,3	86,3	88,5	.
Hrubá přidaná hodnota (HPH)	mil. Kč	147 584	159 821	166 963	170 299	170 602	.
z toho podíl odvětví:							
zemědělství, myslivost, lesnictví, rybolov	%	5,8	5,2	5,1	4,6	4,0	.
zpracovatelský průmysl	%	26,6	25,9	25,9	24,2	24,2	.
výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	%	9,5	10,4	10,3	7,8	11,7	.
stavebnictví	%	6,7	6,7	6,8	7,6	7,6	.
tržní služby	%	33,9	34,4	34,1	37,1	33,6	.
netržní služby	%	17,2	17,0	17,3	18,3	18,5	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu	mil. Kč	46 662	38 028	37 687	36 848	35 363	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele	Kč	74 449	60 474	59 689	58 064	55 513	.
průměr ČR = 100	%	102,7	78,0	69,2	68,6	71,5	.
Zaměstnaní v hlavním pracovním poměru (včetně sebezaměstnaných) podle místa pracoviště[1)]	osoby	299 806	303 756	314 286	314 230	309 529	.
z toho zaměstnanci		246 657	249 079	257 243	258 704	258 229	.
NÁKLADY PRÁCE							
Měsíční náklady práce na 1 zaměstnance[2)]	Kč	23 882	25 014	27 089	29 097	28 092	.
z toho: přímé náklady		17 004	17 930	19 389	20 997	20 409	.
sociální požitky		406	362	413	349	255	.
sociální náklady a výdaje		6 253	6 554	7 053	7 539	7 231	.
personální náklady a výdaje		223	208	282	275	259	.
VÝVOZ							
Vývoz celkem	mil. Kč	87 743	93 448	102 589	101 473	86 245	92 551
Vývoz celkem, ČR = 100	%	4,7	4,4	4,1	4,1	4,0	3,7
VĚDA A VÝZKUM							
Výdaje na vědu a výzkum celkem	mil. Kč	1 610	1 713	1 787	1 967	2 123	.
z toho: mzdové		611	669	697	859	790	.
financované z veřejných zdrojů		643	716	879	992	1 051	.
Zaměstnanci ve vědě a výzkumu celkem	přep. os.	1 644	1 815	1 813	1 898	2 050	.
z toho výzkumní pracovníci		812	848	782	809	868	.
INFORMACNI A KOMUNIKACNI TECHNOLOGIE							
Domácnosti používající:[3)] osobní počítač	%	30,5	33,5	40,6	47,6	51,9	.
internet	%	19,8	24,2	31,2	38,8	44,1	.
REGISTR EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ							
Registrované subjekty k 31. 12.	počet	144 260	146 325	148 679	151 989	151 993	155 762
z toho fyzické osoby		117 912	119 016	120 167	122 221	120 734	123 476
z toho živnostníci		102 607	103 819	105 261	106 637	110 216	112 220
Z celku jednotky typu podnik k 31. 12.[4)]	počet	78 874	78 346	75 532	81 980	82 088	84 357
z toho fyzické osoby		64 258	61 839	58 917	63 409	64 399	65 358
z toho živnostníci		55 499	53 341	50 615	54 529	56 649	56 608
Vzniklé subjekty	počet	4 499	5 096	5 874	6 350	6 674	6 919
z toho fyzické osoby		2 810	3 364	4 042	4 409	4 544	5 223
z toho živnostníci		2 654	3 238	3 774	4 013	3 950	4 489
ZEMĚDĚLSTVÍ							
Zemědělská produkce celkem	mil. Kč	11 774	11 085	12 914	12 790	10 240	.
z toho: rostlinná produkce		4 406	4 284	6 252	5 598	4 476	.
živočišná produkce		6 757	6 299	6 360	6 819	5 456	.
Obhospodařovaná zemědělská půda	ha	434 706	430 602	433 518	430 520	423 138	422 246
z toho orná		285 561	274 655	271 632	266 299	263 648	258 465
Sklizeň: obilovin	t	736 451	580 312	716 529	783 309	709 500	624 183
brambor	t	149 459	98 573	110 909	95 931	97 203	91 689

Tab. 2.3 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj - ekonomický vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stavy hospodářských zvířat k 1. 4. následujícího roku: skot	počet	208 803	210 573	214 743	211 065	209 993	209 759
prasata	počet	340 597	338 196	303 331	237 969	225 486	173 243
drůbež	počet	4 009 684	3 502 620	3 930 306	3 630 502	2 921 470	2 854 228
Výroba masa v jatečné hmotnosti celkem (bez drůbežího)	t	58 014	57 983	59 109	57 004	45 967	41 319
z toho: hovězí (včetně telecího)		10 556	11 479	11 794	11 615	10 527	8 743
vepřové		47 421	46 465	47 271	45 359	35 417	32 554
Výroba mléka	tis. l	337 807	331 124	321 655	327 591	327 137	302 344
Snáška vajec (konzumních)	tis. ks	198 331	201 142	208 673	217 942	204 224	189 476
LESNICTVÍ							
Zalesňování	ha	1 656	2 061	1 947	3 027	3 171	2 836
Těžba dřeva	m^3 b. k.	13 883 297	3 450 105	4 913 048	2 246 436	2 268 292	2 364 048
z toho nahodilá živelní		.	2 165 591	4 491 720	1 345 109	348 642	185 937
PRŮMYSL (za subjekty se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji)							
Průměrný počet subjektů	počet	162	165	166	168	170	150
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy celkem	mil. Kč	86 297	93 256	107 018	120 413	101 098	99 541
na 1 zaměstnance	tis. Kč	1 829	1 999	2 279	2 392	2 211	2 398
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	47 184	46 646	46 949	50 343	45 732	41 509
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	17 269	18 742	20 285	22 051	22 596	22 947
STAVEBNICTVÍ (za subjekty s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji)							
Průměrný počet subjetů	počet	.	56	50	53	49	58
Základní stavební výroba celkem	mil. Kč	.	8 127	8 127	9 626	9 628	13 154
na 1 zaměstnance	tis. Kč	.	1 365	1 444	1 677	1 677	1 603
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	.	5 953	5 629	5 739	5 740	8 206
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	.	19 191	21 020	24 113	25 801	29 553
Stavební práce dle dodavatelských smluv v tuzemsku podle místa stavby celkem[5)]	mil. Kč	16 227	17 182	21 289	21 823	19 745	17 387
z toho pro veřejné zadavatele		6 480	7 057	11 032	10 881	9 927	8 128
STAVEBNÍ POVOLENÍ A OHLÁŠENÍ							
Orientační hodnota staveb celkem	mil. Kč	13 805	17 987	16 509	22 266	23 125	22 491
z toho: budov (bytových a nebytových)		9 751	11 831	10 602	14 849	12 449	11 206
na ochranu životního prostředí		1 285	2 422	2 160	3 382	4 980	5 724
Průměrná hodnota na 1 stavební povolení	tis. Kč	1 476	1 819	1 847	2 432	2 729	2 870
BYTOVÁ VÝSTAVBA							
Zahájené byty	počet	2 359	2 689	2 568	2 841	1 910	1 793
z toho v rodinných domech		1 319	1 644	1 630	1 704	1 233	1 174
Dokončené byty	počet	1 956	1 909	2 088	2 707	2 149	2 137
z toho v rodinných domech		1 067	1 066	1 249	1 637	1 481	1 355
Průměrná hodnota 1 m^2 obytné plochy dokončeného bytu							
v rodinném domě	Kč	27 087	26 930	27 119	28 523	31 220	32 530
v bytovém domě	Kč	25 237	25 844	26 170	33 777	30 966	37 620
CESTOVNÍ RUCH							
Hromadná ubytovací zařízení k 31. 12.	počet	995	1 011	1 022	984	974	963
Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních	počet	52 011	53 504	53 590	51 381	50 656	49 912
Hosté celkem	osoby	1 023 289	1 101 216	978 717	936 032	917 033	892 962
z toho ze zahraničí		326 962	333 402	315 629	301 115	283 187	287 703
Průměrná doba pobytu	dny	4,4	4,4	4,2	4,2	4,1	4,0
z toho hostů ze zahraničí		3,7	3,5	3,5	3,4	3,3	3,1

[1)] odhad celkového počtu zaměstnaných podle metodiky ESA95 (Evropský systém účtů 1995)

[2)] od roku 2008 zahrnuty i údaje za fyzické osoby nezapsané do obchodního rejstříku, zaměstnávající 10 a více zaměstnanců

[3)] tříleté klouzavé průměry (např. údaj roku 2009 je vypočten z dat roku 2008, 2009 a 2010)

[4)] subjekt, který podle statistického zjišťování nebo administrativních zdrojů vykazuje ekonomickou aktivitu

[5)] za subjekty s 20 a více zaměstnanci

Tab. 2.4 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj - vývoj životního prostředí

	Měřicí jednotka	2005	2006	2007	2008	2009	2010
PŮDA (ČÚZK)							
Zemědělská půda k 31. 12.	ha	494 376	493 810	493 354	492 947	492 534	491 753
z toho: orná půda		319 248	318 603	318 027	317 352	316 207	315 188
zahrady a ovocné sady		14 589	14 618	14 645	14 650	14 663	14 662
trvalé travní porosty		160 538	160 588	160 681	160 945	161 664	161 903
Nezemědělská půda k 31. 12.	ha	511 314	511 879	512 339	512 711	513 146	513 936
z toho: lesní pozemky		375 989	376 288	376 450	376 797	377 078	377 489
zastavěné plochy a nádvoří		10 522	10 522	10 552	10 566	10 587	10 592
EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ (MZe)							
Ekologičtí zemědělci	počet	.	125	168	236	347	459
Výměra půdy v ekologickém zemědělství	ha	.	24 697	27 744	34 649	41 318	46 538
Výměra půdy v přechodném období	ha	.	10 888	15 139	14 702	18 474	18 310
Podíl ekologicky obhospodařované půdy na celkové výměře zemědělské půdy	%	.	7,2	8,7	10,0	12,1	13,2
VODOVODY A KANALIZACE							
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	93	90	92	88	87	86
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci	%	84,1	83,6	85,0	85,2	85,8	86,3
z toho na kanalizaci s koncovou ČOV		74,8	73,9	76,8	77,9	77,8	78,9
Podíl čištěných odpadních vod	%	88,5	95,0	95,3	95,6	95,5	94,8
OVZDUŠÍ							
Měrné emise tuhých znečišťujících látek (REZZO 1-4)[1)]	t/km^2	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	.
z toho: velké stacionární zdroje (REZZO 1)		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	.
Měrné emise oxidu siřičitého (REZZO 1-4)	t/km^2	1,1	1,0	1,0	1,0	1,0	.
z toho velké stacionární zdroje (REZZO 1)		0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	.
Měrné emise oxidů dusíku (REZZO 1-4)	t/km^2	1,5	1,4	1,4	1,4	1,3	.
z toho: velké stacionární zdroje (REZZO 1)		0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	.
Měrné emise oxidu uhelnatého (REZZO 1-4)	t/km^2	2,6	2,7	2,8	2,6	2,5	.
z toho: velké stacionární zdroje (REZZO 1)		0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		1,7	1,9	2,0	1,8	1,7	.
ODPADY							
Produkce podnikového odpadu na 1 obyvatele	kg	1 192	1 265	1 270	1 512	1 949	.
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	282	289	281	276	283	.
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu	%	9,2	9,1	10,5	12,1	16,3	.
Odděleně sbírané složky komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	25,9	26,3	29,5	33,3	45,9	.
Nakládání s odpady celkem	tis. t	1 237	1 585	2 533	2 028	2 480	.
z toho nebezpečné odpady	%	15,9	7,3	8,6	8,3	9,3	.
Podíl využitých odpadů	%	17,6	27,6	20,5	26,5	44,4	.
z toho recyklovaných (vč. regenerace)		14,9	24,8	16,2	22,1	29,1	.
Podíl odstraněných odpadů	%	39,0	30,6	20,4	20,7	7,9	.

Tab. 2.4 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj - vývoj životního prostředí dokončení

	Měřicí jednotka	2005	2006	2007	2008	2009	2010
VÝDAJE NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ							
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	1 018	1 033	1 229	1 418	2 994	.
Investice na ochranu životního prostředí podle sídla investora	tis. Kč	583 602	615 443	629 834	616 919	727 748	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	43,4	22,0	28,9	22,2	8,6	.
nakládání s odpadními vodami	%	41,6	50,7	35,5	51,2	57,6	.
nakládání s odpady	%	11,3	23,0	26,6	19,5	31,5	.
Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle sídla investora	tis. Kč	1 225 302	1 718 745	2 079 960	2 330 387	2 423 972	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	5,6	3,8	3,5	3,2	1,7	.
nakládání s odpadními vodami	%	42,1	30,3	27,5	27,9	32,0	.
nakládání s odpady	%	48,5	59,3	64,2	60,1	55,1	.

[1)] od roku 2007 včetně emisí z chovů hospodářských zvířat, od roku 2008 navíc včetně emisí ze stavebních činností

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele podle okresů Jihočeského kraje

	Rok, roční průměr	Kraj celkem	v tom okresy						
			České Budějovice	Český Krumlov	Jindřichův Hradec	Písek	Prachatice	Strakonice	Tábor
Obyvatelstvo k 31. 12.	2005	627 766	180 986	60 708	92 752	70 144	51 470	69 539	102 167
	2010	638 706	187 799	61 706	93 180	70 673	51 471	70 807	103 070
z toho cizinci (bez azylantů) (%)	2005[1)]	1,7	1,7	3,5	1,4	1,1	1,9	2,2	0,9
	2010	2,4	2,5	4,6	1,8	1,5	2,3	2,9	1,5
Přírůstek na 1 000 obyvatel:									
přirozenou měnou	2005-07	0,3	1,1	2,8	-0,1	-1,1	-0,1	-0,4	-0,4
	2008-10	1,0	1,8	2,9	0,2	-0,6	1,5	0,1	0,4
stěhováním	2005-07	3,7	7,4	3,4	0,2	2,0	-0,2	6,6	1,6
	2008-10	1,9	4,5	-0,5	1,5	2,3	-1,5	0,5	1,1
(%):									
0-14 let	2005	14,9	14,6	16,2	15,2	14,4	15,8	14,5	14,5
	2010	14,5	14,5	15,9	14,4	14,0	15,1	14,2	14,1
15-64 let	2005	71,0	71,7	72,5	70,7	69,9	71,5	70,7	70,1
	2010	70,0	70,4	71,3	70,1	68,7	70,7	69,6	69,2
65 a více let	2005	14,1	13,7	11,3	14,1	15,7	12,7	14,8	15,4
	2010	15,5	15,2	12,8	15,5	17,3	14,2	16,2	16,8
Průměrný věk k 31. 12.	2005	39,8	39,8	38,0	39,7	40,8	38,7	40,2	40,5
	2010	40,9	40,7	39,2	41,0	41,9	40,1	41,2	41,7
Index stáří (%) (65 a více let / 0-14 let)	2005	94,5	94,1	69,7	92,4	109,4	80,3	102,1	106,5
	2010	106,8	104,7	80,3	107,3	123,1	94,0	113,7	119,0
Index ekonomického zatížení (%) (0-14 let + 65 a více let / 15-64 let)	2005	40,8	39,4	38,0	41,4	43,1	39,9	41,4	42,6
	2010	42,9	42,1	40,2	42,6	45,5	41,4	43,8	44,6
Uchazeči o zaměstnání celkem k 31. 12.	2005	23 632	4 827	3 515	3 986	3 137	1 821	2 846	3 500
	2010	29 545	6 692	4 042	4 179	3 169	2 122	3 954	5 387
z toho:									
ženy	2005	12 874	2 653	1 799	2 342	1 708	960	1 577	1 835
	2010	14 114	3 268	1 833	2 104	1 546	892	1 779	2 692
absolventi škol a mladiství	2005	1 996	499	228	348	203	204	231	283
	2010	2 084	588	239	321	209	153	196	378
osoby se zdravotním postižením	2005	3 456	678	437	581	427	331	478	524
	2010	4 151	942	462	505	405	369	670	798
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	2005[1)]	9 130	2 051	1 158	1 498	1 347	742	878	1 456
	2010	11 834	2 651	1 606	1 809	1 442	995	1 509	1 822
dosažitelní	2005	21 941	4 299	3 358	3 713	2 922	1 676	2 697	3 276
	2010	28 548	6 367	3 940	3 989	3 026	2 010	3 907	5 309
Podíl uchazečů o zaměstnání z celkového počtu uchazečů k 31. 12. (%):									
ve věku 50 a více let	2005	24,7	22,9	26,5	24,6	26,4	23,7	23,8	25,0
	2010	27,5	26,3	27,0	27,8	28,9	28,6	27,8	27,7
evidovaných 12 a více měsíců	2005	28,2	21,2	36,6	29,1	29,3	22,5	37,1	23,3
	2010	23,3	18,3	25,3	20,8	19,8	15,9	29,7	30,4

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele podle okresů Jihočeského kraje

pokračování

	Rok, roční průměr	Kraj celkem	v tom okresy						
			České Budějovice	Český Krumlov	Jindřichův Hradec	Písek	Prachatice	Strakonice	Tábor
Míra registrované nezaměstnanosti k 31. 12. (%)	2005	6,7	4,6	10,1	7,4	8,5	6,4	7,3	6,2
	2010	8,5	6,5	11,4	8,2	8,2	7,3	10,7	10,1
v tom: muži	2005	5,5	3,8	8,8	5,6	6,9	5,3	5,7	5,2
	2010	7,8	5,9	10,8	7,2	7,6	7,5	10,0	8,8
ženy	2005	8,3	5,5	11,8	9,8	10,6	7,8	9,6	7,4
	2010	9,4	7,3	12,2	9,4	8,8	7,0	11,7	11,7
Dlouhodobá nezaměstnanost k 31. 12. (%)[2]	2005	2,0	1,1	3,9	2,3	2,7	1,6	2,9	1,5
	2010	2,1	1,2	3,0	1,8	1,7	1,2	3,2	3,1
starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem - stav v prosinci (%)[3]	2005[1]	18,2	16,2	24,1	21,7	19,7	14,0	16,5	17,6
	2010	25,0	20,9	32,3	31,2	27,0	17,3	23,4	25,4
v tom: muži	2005[1]	16,8	14,9	22,3	18,8	18,2	13,2	15,0	16,9
	2010	24,3	20,1	31,1	29,4	26,3	16,8	22,7	25,5
ženy	2005[1]	19,4	17,1	25,3	24,0	20,8	14,6	17,8	18,2
	2010	25,7	21,5	33,4	32,6	27,6	17,8	24,0	25,4
Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel	2005[1]	26,7	36,2	27,4	18,2	22,0	24,6	25,5	22,7
	2010	24,0	32,9	21,2	16,7	21,8	22,1	24,6	17,9
z toho násilné a mravnostní	2005[1]	2,2	2,2	2,9	1,9	2,3	1,7	2,7	2,1
	2010	2,2	2,5	2,4	1,6	2,7	2,1	3,2	1,3
Daňové příjmy obcí od fyzických osob ze závislé činnosti a z podnikání na 1 obyvatele (Kč)	2005	2 513	2 878	2 419	2 234	2 606	2 232	2 352	2 368
	2009	2 014	2 118	1 912	1 956	2 199	1 905	1 876	1 961
Soukromí podnikatelé (živnostníci) - podíl vzniklých na 1 000 obyvatel	2005-07[1]	5,1	5,1	6,1	5,2	4,9	5,8	4,4	4,8
	2008-10	6,5	6,6	6,9	6,6	6,1	6,3	5,8	7,0
Podíl zaměstnaných cizinců na pracovní síle k 31. 12. (%)	2005[1]	2,6	2,9	4,9	1,6	2,0	2,4	3,0	1,8
	2010	3,1	3,3	4,6	1,9	3,9	2,0	4,5	2,1
Stavební práce dle dodavatelských smluv v tuzemsku podle místa stavby na 1 obyvatele (tis. Kč)[4]	2005[1]	25,9	28,7	24,2	16,7	14,0	22,1	44,3	27,8
	2010	27,3	31,7	19,0	18,3	14,0	21,5	34,2	39,5
Počet bytů na 1 000 obyvatel:									
zahájených	2005-07[1]	4,0	5,0	4,3	3,0	3,2	3,5	3,5	4,4
	2008-10	3,4	4,1	2,9	3,5	2,9	3,4	4,0	2,5
dokončených	2005-07	3,2	4,4	3,3	3,3	1,5	3,3	1,2	3,1
	2008-10	3,7	5,5	3,4	2,8	3,3	3,0	1,9	3,1
Hromadná ubytovací zařízení:									
hosté na 1 000 obyvatel	2005[1]	1 633	894	4 942	2 061	1 024	2 969	671	985
	2010	1 400	948	4 652	1 640	810	2 051	578	700
průměrná doba pobytu (dny)	2005[1]	4,4	3,2	4,0	5,5	5,1	4,3	4,7	4,9
	2010	4,0	2,9	3,5	5,5	4,6	4,3	3,9	5,0

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele podle okresů Jihočeského kraje dokončení

	Rok, roční průměr	Kraj celkem	v tom okresy						
			České Budějovice	Český Krumlov	Jindřichův Hradec	Písek	Prachatice	Strakonice	Tábor
Podíl na celkové výměře k 31. 12. (%):									
orné půdy	2005	31,7	38,8	13,3	32,6	42,2	13,6	44,9	44,1
	2010	31,3	38,3	12,6	32,0	42,0	13,3	44,7	43,9
zastavěných ploch, nádvoří a dopravních ploch	2005	3,6	4,4	2,3	3,3	4,2	2,7	4,4	4,3
	2010	3,6	4,5	2,4	3,3	4,2	2,7	4,5	4,4
Měrné emise (t/km^2) (REZZO 1-3):									
tuhých znečišťujících látek	2005[1)]	0,3	0,5	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4
	2009	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,4
oxidu siřičitého	2005[1)]	1,1	1,5	0,5	0,3	1,3	0,2	1,8	2,5
	2009	1,0	1,6	0,4	0,3	0,9	0,2	1,6	2,3
oxidů dusíku	2005[1)]	0,4	0,7	0,2	0,2	0,3	0,1	0,6	1,0
	2009	0,3	0,6	0,1	0,1	0,2	0,1	0,5	0,9
oxidu uhelnatého	2005[1)]	1,0	1,2	0,6	0,7	1,2	0,5	1,3	1,6
	2009	0,9	1,0	0,6	0,7	0,9	0,5	1,2	1,4

[1)] údaje za rok 2005 nejsou přepočteny na území okresů platné od 1. ledna 2007

[2)] podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na pracovní síle

[3)] údaje za příjemce tzv. "sólo" důchodů - bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

[4)] za subjekty s 20 a více zaměstnanci